

Tygr a Tom

a jiné povídky pro chlapce

Tygr a Tom

a jiné povídky pro chlapce

Soubor pravdivých příběhů vydavatelů

Ellen, Jamese a Edsona Whiteových

Copy: by NewStarCenter
Copy: by Duotisk
Překlad: Jurica Jaroslav
Jazyková úprava: Novotná Ida

TYGR A TOM

Jednoho nádherného prázdninového dne se Tygr a Tom toulali podél silnice. Snad se divíte, že nejdříve jmenuji Tygra, ale Tom se kvůli tomu neurazí. Naopak. Řekl by: „Tygr je ten nejlepší pes na světě a je minimálně dvakrát chytřejší než já!“ S tou chválou by to asi trochu přehnal.

Téměř před jedním rokem dostal Tom Tygra od strýce jako dárek k narozeninám. Tygr tenkrát vyskočil nádherným skokem z auta. Tom se na okamžik zadíval do jeho velkých moudrých očí a pak jej ihned objal kolem huňatého krku. Tomův zářící obličej se zřejmě Tygroví líbil, neboť ho lízal po jeho hladké tváři. Po jedné hodině již existovalo perfektní přátelství.

Tom měl pěkný kulatý obličej. Kdybychom s ním trávili jeden týden, pozorovali bychom, že je to nesobecký chlapec se širokým srdcem. Brzy bychom ale také zjistili, že má neobvykle vznětlivý temperament. Když byl vzteklý, mohl jeho výraz obličej mnohé vystrašit. Dupal nohama, třepal se svou malou sestrou a neslušně mluvil s maminkou. Nejhorší ale bylo, že zarmucoval svého nebeského Otce.

Jednou se stalo něco, na co Tom nezapomene do konce svého života.

Procházel se tehdy s Tygrem podél silnice. Potkal je Richard Casey, Tomův kamarád ze školy.

„Halo, Richarde!“ volal Tom. „Spěchám do tatínkova skladu na obilí. Chceš-li, můžeme si hrát ve skladě nahoře pod střechou.“

Richard právě ukončil práci v mamčině zahradě a těšil se na změnu.

Oba vyšli po schodech na půdu, kde si pěkně hráli. Náhle vyvstala mezi nimi hádka kvůli nějaké maličkosti, na kterou si později nikdo nevzpomněl. Brzy si začali nadávat a Tom se nechal přemoci svou vznětlivostí

a začal bít menšího Richarda. Tygr, který se určitě styděl za svého pána, ho tahal za kabát a hlasitě kňučel. Nic to ale nepomohlo. Nakonec začal vyčerpaný Tom křičet: „Tady to máš, kdo má teda pravdu, já nebo ty?“ Richard vzlykal: „Já mám pravdu a ty lžeš“.

Tom zlostí zčervenal, znovu se vrhl na Richarda a silně do něj narazil. Ó, jaká hrůza! Richard stál přímo u otevřeného otvoru, kterým se pomocí kladkostroje dopravovaly nahoru a dolů pytle s moukou nebo s obilím. Richard křičel, mával rukama a pak zmizel. Tomovo srdce se zastavilo a špatný pocit mu projel od hlavy až k patě. Nejdříve se nemohl hnout z místa. Sám nevěděl, jak k tomu došlo. Sešel dolů ke svému příteli, nad kterým se už sklánělo několik mužů.

„On je mrtvý?“ křičel Tom plný strachu. Jeden muž řekl: „Ne, myslíme si, že ne. Ale jak k tomu došlo, že spadl?“

„On nespadl“, vzlykavě řekl Tom. Nikdy nelhal a řekl: „Já jsem do něj strčil“.

„Ty jsi ho shodil?“ křičel surový hlas. „Víš, že tě mohou strčit do vězení? Když zemře, mohou tě dokonce i oběsit“.

Tom byl bledý jako Richard, kterého nesli muži domů. Následoval je a všechno slyšel jako ve snu.

Někdo volal: „Je těžce raněný?“

„Jen jeho ruce,“ zněla odpověď. „Zachránilo jej lano od kladkostroje. Klouzal rukama po něm dolů. Jeho ruce jsou silně rozedřené. Pravděpodobně omdlel bolestí.“

V této chvíli přišel Tomův otec a okamžitě pochopil, oč se zde jedná. Pohled tatínka na svého nešťastného syna, ačkoliv byl plný starostí a soucitu, byl jednoduše pro Toma příliš.

Protáhl se mezi lidmi, následovaný Tygrem, šel do lesa a tam se svalil na zem. Ještě před hodinou byl veselým chlapcem. Jaká to hrozná změna. Jak k ní došlo? Znovu se nechal přemoci svou vznětlivostí.

Jeho maminka ho často varovala před zlými následky. Také mu řekla, že chlapci, kteří se nesnaží o sebeovládání, vyrostou ve zlé muže, kteří jsou schopni v návalu zlosti i někoho zabít. Nyní měl mrazivé myšlenky, že se stal téměř vrahem! Jen Boží milost pomohla Richardovi, že se chytil lana a ochránila Toma od pocitu viny, který by musel nést celý život.

Co se ale stane, když ubohý Richard přeci zemře, byl tak zvláště bledý. Tom padl na svá kolena a snažně prosil Boha, aby zachránil Richardův život. Slíbil Bohu, že se bude snažit s Jeho pomocí překonat svou prudkou hněvivost.

Když už nemohl unést strašné napětí, dal se na cestu ke vdově Caseyové, Richardově mamince. U dveří, které prozrazovaly chudobu, se jej snažila Richardova maminka zahnat slovy: „Dnes jsi už připravil chudobné vdově dostatek zloby“. Vtom uslyšel Tom Richardův slabý hlas: „Ach, maminko, nechej ho vejít dovnitř. Já jsem nebyl lepší než on“.

Když Tom uslyšel slova pozvání, křičel radostí a doslova vltltnul dovnitř. Richard tu seděl s ovázanýma rukama. Byl bledý, ale Tom děkoval Bohu, že zůstal živý.

„Ráda bych věděla, jak to půjde dál“, škytala Richardova maminka. „Kdo teď bude plevat zahradu a prodávat na trhu moji zeleninu? Bojím se, že nám bude scházet chleba dříve než skončí léto“. Pak si utřela rukama slzy z očí.

„Paní Caseyová“, rychle zvolal Tom, „já převezmu všechny práce, které dělal Richard. Budu prodávat zelí, brambory a fazole. Také budu vodit na pastvu krávy od pana Brownse“.

Paní Caseyová kroutila hlavou, protože tomu nevěřila. Tom ale odvázně držel slovo. Následující týdný byl vždycky včas a čilý na svém místě a zahrada nebyla nikdy tak upravena jako nyní. Každé ráno stáli věrně Tygr a Tom s košíkem zeleniny na trhu a to tak dlouho, dokud neprodali poslední zboží. Bylo jedno, jak bylo horko, zda slunce pálilo nebo ne. Utržené peníze pak s plnou odpovědností odevzdal Richardově mamince.

Tomův tatínek častěji procházel tržiště a úsměvem povzbuzoval syna. Nenabídl mu však pomoc, aby ho dostal z této nepřijemné situace. Když to sám zvládne, bude to pro něj nezapomenutelná lekce. Nyní se stal Tom jemným a trpělivým, což zpozorovalo celé okolí. Jeho maminka se obzvláště těšila sladkému ovoci lítosti a sebeobětování.

Po několika týdnech mohly být Richardovi sundány obvazy. Ukázalo se, že jeho ruce jsou velmi pokřivené. Richardova maminka nemohla Tomovi prominout starosti, které jí udělal: „Nikdy mi už nebude takovou pomocí, jakou mi byl,“ řekla k Tomovi. „Nikdy už

nebude jako ostatní chlapci. Měl tak pěkný rukopis a teď nemůže psát lépe než kukačka v zahradě“.

„Kdybychom měli ve městě znamenitého lékaře,“ řekl souseď, „pak by snad byly zase jeho ruce v pořádku. Kdybychom jej dovezli do New Yorku, mohli by mu tam pomoci.“

„Ale kdo to má zaplatit?“ vzlykala Richardova maminka a vybuchla v pláč.

Tom to nemohl déle vydržet. Běžel do lesa, aby si rozmyslel, co má nyní učinit. Paní Caseyové už dal celé svoje kapesné za poslední tři měsíce. Náhle ho napadla jedna myšlenka. Zůstal, jako by do něho uhodil blesk. Pak začal křičet velkými bolestmi: „Ne, ne! Všechno jen to ne. To nemůžu udělat!“

Tygr jemně lízal jeho ruce a starostlivě ho pozoroval.

V Tomovi se odehrával strašný boj. Byl zmítaný ze strany na stranu. Ačkoliv to byl statečný chlapec, hlasitě sténal. Tygr kňučel a lízal Tomovi obličej. Potom běžel pryč do tmy, divoce štěkal na neviditelného nepřítele, přiběhl zase zpět, položil své packy na kolena svého mladého pána a s účastí mával ocasem.

Pak se Tom podíval do upřímných očí Tygra a třesoucím se hlasem řekl: „Tygře, starý příteli! Milý starý pse, mohl bys mi někdy prominout, kdybych tě prodal?“ Pak se dostavil další výbuch nářku. Nakonec rychle vstal od strachu, aby neztratil odvalu a utíkal z lesa. Běžel s Tygrem těsně v patách, bez přestávky, téměř tři kilometry přes pole, až se zastavil před dveřmi pana Majora White.

„Chcete ještě koupit Tygra, pane?“

„Rád“, řekl s překvapením starý pán. „Nemůžu si ale představit, že ty ho chceš prodát, můj chlapče. Nebo přeci?“ Milý starý muž se tázavě díval na Toma.

„Ano, prosím“, vytlačil ze sebe Tom a neměl odvahy podívat se na svého starého přítele. Obchod byl rychle uzavřený a Tom držel v ruce deset dolarů. Tygr musel do dřevníku, jehož dveře byly rychle zavřeny a Tom spěchal pryč. Pak se ještě otočil a tlumeným hlasem říkal: „Budete k němu milý, Majore White, že ano? Milujte ho. Já jsem ho také miloval. To je nejlepší pes...“.

„Ano, ano, můj synu,“ řekl přátelsky pan Major. „Budu s ním jednat jako s princem a když ho někdy budeš chtít koupit zpět, můžeš ho mít.“

Tom ještě zakoktal poděkování a téměř letěl vzduchem pryč, aby nemusel slyšet škrábání Tygra na dveře.

Nyní v krátkosti. Tomova oběť byla přijata. Jeden přítel vzal Richarda do města a nutná operace byla zaplácena Tomovými penězi. Pokroucené prsty byly narovnány a brzy byly schopny pracovat jako dříve. Celá vesnice měla Toma v srdci kvůli jeho sebeobětování a ušlechtilé nápravě jeho krátkého neblahého výbuchu zlosti.

Několik dnů po Richardově návratu z nemocnice měl Tom narozeniny. Nebyly ale slaveny jako dříve. Ačkoliv se těšil z Richardova uzdravení, byl velmi smutný, že ztratil Tygra. Vzal si to tak k srdci, že zhubnul a byl bledý v obličeji. Své narozeniny mohl prožít tak, jak si přál. Vzal si knihy, které mu darovali rodiče, a šel na své zamilované místo v lese. Lehl si do stínu mohutného javoru a obličej si přikryl dlaněmi.

„Moje poslední narozeniny byly mnohem pěknější“, myslel si Tom. „Tehdy jsem dostal Tygra a byl jsem tak šťastný, ačkoliv jsem ho miloval jen z poloviny jako dnes“.

Tom těžce vzlykal, ale pak ho napadlo něco veselého: „Doufám, že jsem teď o něco lepší než minulý rok. Začal jsem se učit ovládat. S Boží pomocí v tom budu celý život pokračovat. Kolik starostí a utrpení jsem ale připravil sobě i druhým jen proto, že jsem se poddal mému zlému pošetilemu temperamentu. A nejen to, nýbrž...“, pokračoval vzlykající Tom, „nezapomenu, že jsem se stal téměř vrahem, kdyby mne neochránila Boží milost. Kdybych jen mohl vydě-

lat tolik peněz, abych si mohl koupit zpět svého milého starého Tygra.“

Tom byl ponořený do myšlenek a vtom uslyšel známý spěchající klus, rychlé radostné štěkání. V příštím okamžiku skočil hodný a věrný pes do Tomova náručí.

„Tygře, starý příteli!“ zvolal Tom. Pokoušel se na něj přísně dívat, ale nemohl zadržet slzy. „Jak jsi dokázal utéct?“

Tygr odpověděl zvednutím dopisu, který předtím radostí upustil, a položil ho do Tomových rukou. V něm bylo napsáno:

Můj milý synu,

Tygr je smutný, potřebuje změnu prostředí. Přeji mu dobrého pána a vím, že nejlepší jsou ti, kteří se dokážou sami ovládat. Proto ho posílám k tobě. Když se budeš o něho dobře starat, tak by měl u tebe zůstat navždy!

Tvůj starý přítel Major White. (Zbytek četl Tom přes závoj slz)

P.S.: Zním celou událost. Milý mladý příteli, nepřestaň ve tvém snažení činit dobro!

TATÍNKOVA JIZVA

„Co to máš tady za jizvu, tatínku?“ zeptala se Marie. Seděla tatínkovi na klíně a jeho dlaň držela ve svých malých ručkách. „Ty jizvy, moje milá? Kdybych měl o nich všechno vyprávět, bylo by to dlouhé povídání.“

„Tati, vyprávěj mi to, prosím. Ráda poslouchám dlouhé povídky.“

„Tyto jizvy jsou více než čtyřicet let staré. Celou tu dlouhou dobu mi denně připomínají, že jsem jednou neposlechl své rodiče a porušil jsem Boží zákon.“

„Vyprávěj mi o tom, tati“, prosila Marie.

„Tedy dobře. Tehdy mi bylo asi dvanáct let,“ začal tatínek vyprávění. „V jednom nádherném podzimním dni mě poslal můj tatínek do lesa. Měl jsem porazit jeden malý strom, jehož kmen by se hodil na podepření větve naší jabloně, která měla velikou úrodu jablek. Tuto tyč jsme potřebovali velmi rychle, protože původní se nám zlomila.“

Vzal jsem svou malou sekeru a běžel jsem do lesa. Vyhlédl jsem si dlouhý štíhlý stromek, a když jsem se na něj podíval zblízka, byl jsem nespokojený. Zalíbil se mi jiný strom, který se mi zdál rovnější, ale byl o něco dál.

Zajímavé bylo to, že vždy při bližším prohlížení se mi zdály všechny kmeny křivé a veliké. Zklamaný jsem běhal od stromu ke stromu, až jsem proběhl celý lesík. Jednoduše jsem se nemohl rozhodnout.

Stezka mě zavedla na jednu mýtinu. Uviděl jsem oplocený pozemek, ve kterém byl třešňový strom plný nádherných třešní. To bylo velké pokušení. Věděl jsem, komu tento strom patří a že jeho ovoce je velice dobré. Bylo mi také jasné, že se nesmím dotknout jediné třešně, ale v okolí nebylo vidět žádný dům a také žádného člověka. Nikdo mě nemohl vidět, kromě Boha. Plně jsem zapomněl, že On se na mě dívá.

Tak jsem se rozhodl, že zakázané ovoce zkusím. Vyšplhal jsem se na strom a začal jíst zralé, šťavnaté třešně. Nemohl jsem je ale dobře vychutnat, protože jsem se celý čas bál, že mě někdo chytí.

Co když někdo půjde kolem a uvidí mě na stromě? Rozhodl jsem se, že ulomím několik větví, které jsou plně obtěžkány ovocem. Cestou domů potom můžu klidně mlsat.

Vršek stromu byl velmi ohnutý pod tíhou ovoce. Vyšplhal jsem se, jak nejvýš to šlo, ohnul jsem nejvyšší větev k sobě a chtěl jsem ji uřezat kapesním nožem. Kapesní nůž mi ale sklouzl po ohnuté větvi a udělal mi hluboký řez do prstů levé ruky.

Vždy, když jsem viděl krev, omdlel jsem. Když jsem viděl kapat červené kapky z mých prstů, zůstalo mi srdce stát a propadl jsem větvemi stromu na zem. Pádem na zem jsem přišel k sobě a vstal jsem.

Zavázal jsem si kapesníkem krvácející prsty a spěchal do-

mů. Můj výlet do lesa nebyl nikomu k užitku. Nejen, že jsem nesplnil úkol, ale dopustil jsem se i zločinu a sebe udělal práce neschopným. Jak jsem mohl v tomto stavu obírat jablka?

Nikdo neměl se mnou slitování. Tatínek mě pokáral a hrozil mi trestem, jakmile se uzdraví máje rána. Maminka mi obvázala prsty a smutně se na mě dívala. Věděl jsem, že moje neposlušnost ji velmi zranila.

Při obírání jablek jsem pomáhal jen s jednou rukou, druhá byla zavěšena na šátku. Byl to pro mě velice špatný den.

Trvalo několik týdnů, než se uzdravil hluboký řez. Jizvy jsou ještě po čtyřiceti letech vidět jako tehdy, když byly čerstvě zahojené.

Víš, kdyby to byly jen jizvy na mé ruce, neviděl bych to tak špatně, ale moje srdce bylo zrovna tak poraněno. Špatné svědomí mi nemohl nikdo vzít. Všechny lítostivé slzy nemohly smýt špínu z mého srdce. To mohl udělat jedině Ježíš. Jeho krev vyléčila mé poraněné srdce.

Vidiš, rány zanechají jizvy. A hříchy, které uděláme v mládí, zanechají stopy v srdci. Tyto stopy nás znetvoří a oslabí tak, jako jizvy v mé dlani. Hloupost mládí můžeme překonat, ale stopy zůstatnou jako velké závaží zavěšené na krku. Jedině Ježíš nás může očistit svou krví od všech hříchů.“

ŽHAVÉ UHLÍ

Kay Morgan přišel ze školy domů rychlými kroky a zcela rozčilený. Jeho maminka se na něj dívala od své práce. Na jeho tváři byla červená skvrna a jeho oči neklidně jiskřily. Maminka věděla, co to znamená. Měl od přírody divoký temperament a byl tak vzrušený, že vřel zlostí. Svou čepici hodil na zem, sedl na židli a spustil: „Po tom, co se dnes událo, mi už nikdy neřekneš, že mě nemiluješ, maminko“.

„Nemyslím si, že bych ti někdy něco takového řekla,“ odpověděla přátelsky a pohladila jej po tmavě blondatých vlasech. „Ale co jsi dnes vykonal tak zvláštního, abys mi prokázal svoji lásku?“

„Dostal jsem rány a nevrátil jsem je.“

Maminka se sklonila ke svému chlapci a políbila ho. Měl patnáct let, byl vysoký, urostlý, se silnými svaly, ale pro políbení nebyl ještě příliš velký.

Potom řekla jemným hlasem: „Vyprávěj mi o tom, Key!“

„Tedy, byl to Dick Oswald! Víš, jaký je to zlomyslný kluk. Zlobil několik mladších chlapců tak dlouho, až jsem to nemohl snést. Všichni z něho měli strach. Řekl jsem mu, že by se mohl stydět a že by s tím měl přestat. On pak přišel ke mně a udeřil mě do obličeje.“

Podívej se!“ Ukázal mamince červenou skvrnu na obličeji. Její srdce bylo plné soucitu a rozhořčení.

„Tak?“ řekla. „A ty? Co jsi udělal?“

„Nic. Vzpomněl jsem si na slib, který jsem ti pro tento rok dal a dodržel jsem ho! Představ si, maminko, já jsem ho skutečně dodržel, ani jsem se ho nedotkl! Jen jsem se mu podíval do očí a řekl:

„Kdybych tě udeřil, klesl bych na tvoji úroveň“. Hlasitě se mi smál a s posměchem mi řekl: „Slyšeli jste kluci? Kay se stal kazatelem. Dříve než mě poučíš o tom, jak mám jednat s klukama, bys měl sebrat odvalu a chránit je. Doufám, že to byla poslední drzost, kterou jsem slyšel od takového zbabělce jako jsi ty.“

Někteří z kolem stojících kluků se smáli a volali: „Výborně, Oswald!“

„Pak jsem se snažil dostat domů, protože jsem ti to slíbil. Jsem stejně silnější než on a ty víš, maminko, že nejsem ani trochu zbabělý. Myslel jsem, že mě trochu povzbudíš. Bylo by ale lepší, kdybys mě osvobodila od mého slibu. Nechej mě jít zpět, ať mu to oplatím!“

Maminčino srdce bylo naplněno děkovným klidem. Temperament jejího chlapce byl její velkou starostí. Od té doby, co jí zemřel manžel, vychovávala chlapce sama. Mnohdy se jí zdálo, že to s jemností přehání.

Zbytečně se pokoušela spoutat jeho vznětlivý charakter. Byla to síla, která nemohla být ničím spoutána. Konečně přišla k názoru, ve kterém spočinula také její naděje, že vše vsadí na jeho silnou vůli. Chce v něm vzbudit vůli, která by byla silnější než on. Nyní dokázal, že se umí ovládnout.

Přes jeho zlost dodržel svůj slib. Nyní se stal svým pánem, odvážným chlapcem, pánem nad říší svých myšlenek.

„Sypej raději žhavé uhlí na svou hlavu“, řekla tiše.

Kay dělal, jako by nerozuměl.

Maminka pokračovala: „Dick Oswald by si zasloužil pořádný výprask, ale já nevím, musíš být pomstychtivý? Ty víš, jaké uhlí mám na mysli, Kay. V bibli je napsáno: *Řím. 12,21 – „Nedej se přemoci zlému, ale přemáhvej v dobrém zlé.“* Tvůj slib musíš dodržet po celý rok.

Mistr, který nás učil zlo oplatit dobrým, rozumí všem lidským chybám a slabostem lépe než kterýkoliv učitel. Jsem si jista, že Jeho slova jsou moudrá, správná a dobrá. Pokus se ještě jednou jít Jeho cestou! Když se ti to nepodaří, budeš mít v příštím roce ještě dost času vyzkoušet něco jiného.“

„Dobře, slibuji ti to,“ řekl, „přinejmenším ti dokážu, že je moje vůle dostatečně silná, abych dodržel dané slovo. Kdybys jen věděla, jak je to pro mne těžké.“

Maminka věděla, jak je pro chlapce těžké být nazván zbabělcem, ale také věděla, že vytrvalost je spojena se statečností.

„Rozhlédni se po žhavém uhlí!“ řekla maminka a smála se, když šel příští den do školy. „Dávej na něho pozor. Jsem si téměř jista, že ho najdeš dříve, než skončí léto.“

Když Kay přišel večer ze školy domů, byl sklíčený a zmalomyslněný. Dostal se s Dickem znovu do křížku. Rozpor se ostře vyhroutil. Kay měl hořký pocit poraženého. Porážka je pro mladého chlapce stejně těžká jako pro dospělého muže.

Uběhlo několik týdnů a Kayovi se vedlo lépe, ale úder pěstí do obličeje nemohl jednoduše zapomenout. Nepletl se už do zápletek mezi chlapce jako dříve, protože se necítil v takových situacích dobře. Maminka ho pozorovala se starostmi, ale nechala věc běžet. Byla dosti moudrá na to, aby ho nechala některé životní lekce řešit podle svých vlastních zkušeností.

Konečně byl školní rok ukončen. Na závěr se měla uskutečnit slavnost pro všechny žáky i učitele.

Kay se chvíli zdráhal, ale pak se rozhodl zúčastnit se. Bylo vyhlédnuto pěkné místočko známé pod jménem „Starý mlýn“. Leželo na

břehu řeky v místě, kde voda rychle proudila. Tráva byla zelená a stromy, s dolů visícími větvemi, mírnily žár červencového slunce.

Mezi žáky byl také Dick a jeho malá sestra Hetty, kterou měl velmi rád. Dick byl celý dlouhý den pod dohledem učitelů, a proto si nedovolil nikoho urážet a zlobit menší žáky. Dick a Kay si šli navzájem z cesty. Kay se nechal nadchnout dobrou náladou a měl větší radost než očekával.

Vpoledne bylo na trávě prostřeno jídlo. Hodně druhů, pěkně barevně upravených. Jedli cínovými lžícemi a z cínového nádobí, ale všem chutnalo, jakoby stolovali v nejlepší jídelně. Každý mohl jíst, jak dlouho chtěl a na co měl právě chuť.

Malá skupinka dětí stála na mostě přes řeku a chytala ryby. Dick a jeho malá sestra tam byli také. Kay, který se velmi zajímal o botaniku, stál opodál s učitelem a opatrně zkoumali neznámou květinu.

Náhle přerušil odpolední klid pronikavý křik. Byl to Dick: „Ona spadla, lidé! Hetty spadla do řeky a já neumím plavat. Prosim zachraňte ji přeci! Zachraňte ji! Nikdo nechce pomoci?“

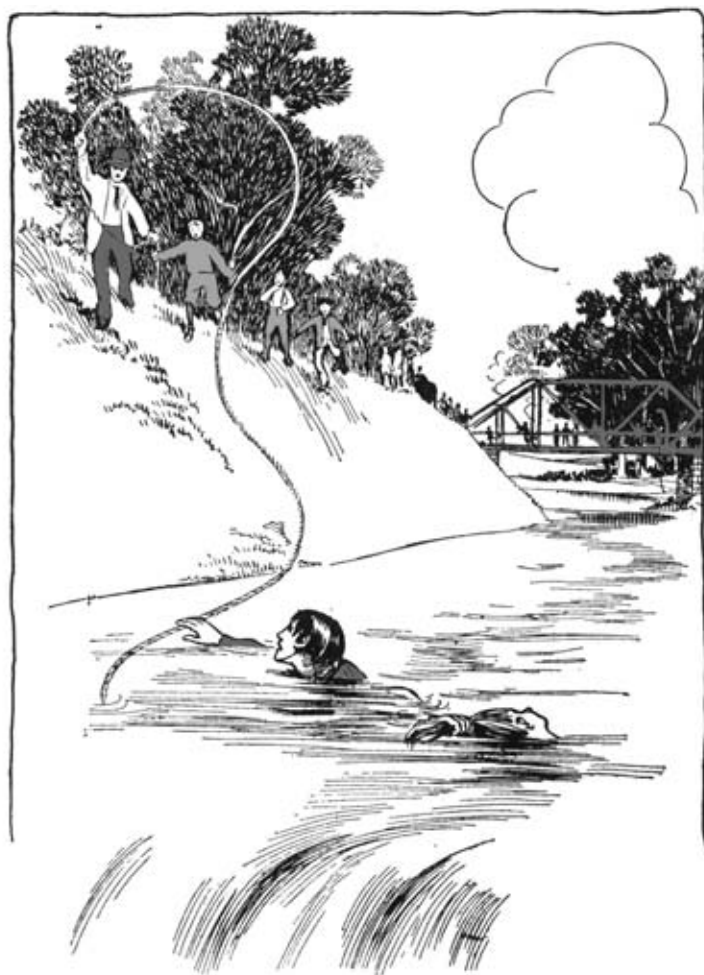
Dříve, než to dořekl, viděli všichni běžet Kaye, jakoby mu šlo o život. V běhu odepnul a odhodil oblek s vestou. Na mostě rychle sundal boty a skočil do řeky.

Bylo slyšet plesknutí do vody. Ponořil se, opět se objevil na hladině a plaval k světlé chocholce vlasů, která se ukázala podruhé na hladině. Přihlížejícím se tyto okamžiky vlekly dlouze jako hodiny.

Pan učitel a několik chlapců vzali provaz a běželi s ním podél řeky. Hodili jej potom do řeky v místě, kde by se ho mohl Kay zachytit v případě, že se dostane dosti blízko ke břehu. V opačném případě bude stržen proudem řeky do vodopádu.

Řeka byla hluboká a s prudkým proudem. Ubohá Hetty byla dále unášena k vodopádu. Dick, její bratr, na mostě křičel a vzlykal. Když se potřetí vynořila na hladinu, byla již nebezpečně blízko vodopádu. Ještě okamžik a bude stržena vodou na ostré kameny.

V tomto okamžiku ji Kay zachytil za její dlouhé zlaté vlasy. Pan učitel na něj něco volal. Kay uviděl provaz a plaval k němu. Jeho

pravá ruka dělala silné pohyby, zatím co levou rukou pevně držel děvče.

„Ach, nebeský Otče!“ modlil se učitel. „Posilni ho, dej mu ještě chvíli sílu, jen chvíli!“ V příštím momentu se Kay uchopil lana a v zoufalství se jej pevně držel. Učitel a žáci vytáhli lano z bouřící vody. Kay a Hetty byli tiší a bez pohybu. Učitel na Kaye volal, ale ten neodpovídal. Odpoví ještě někdy ti dva? Učitel a žáci začali

s ožíváním. Jak bylo dobře, že je při tom vedla moudrá ruka, bez které by veškerá snaha nebyla nic platná!

Kay, který byl silnější, přišel k sobě první. „Je Hetty mimo nebezpečí?“ zeptal se. „To ví jen Bůh“, odpověděl učitel. „Děláme to nejlepší, co umíme.“

Trvalo téměř půl hodiny, než Hetty otevřela své modré oči. Dick byl po celou dobu úplně bezradný a zoufalý. Sténal, vzdychal a dokonce se modlil jeho divokým způsobem, který milostivý Otec vyslyšel.

Když uslyšel hlas své sestry, byl radostí bez sebe. Učitel ho přivedl několika slovy, které nikdo neslyšel, do klidu.

Několik starších děvčat si půjčilo v okolí malý vozík, na který uložili Hetty. Učitel potom odvážel Kaye domů, ale ten vystoupil v blízkosti domu a došel sám. Nechtěl zneklidnit maminku. Chtěl být také pár minut zcela sám. Pan učitel jel dál a Kay šel domů. Maminka ho viděla přicházet a otevřela mu dveře.

„Kde jsi byl?“ zvolala, když ho viděla celého mokrého. „V řece Anassit, maminko. Vytáhl jsem z vody Hetty Oswaldovou.“ Zatím co se maminka o něho starala, vyprávěl jí klidně vše, co se událo. Maminčino srdce neklidně bušilo.

„Co kdyby ses utopil, můj chlapče!“ plačíc tiskla svého mokrého syna k sobě. „Kdybych tam byla, nedovolila bych to.“

„Hledal jsem tím žhavé uhlí, maminko“, řekl Kay a maminka porozuměla.

Příští ráno k nim přišla skupina chlapců v čele s Dickem. Všichni tenkrát viděli, jak Dick udeřil Kaye pěstí do obličeje a pak se mu ještě vysmíval. Přišli do obývacího pokoje a chtěli Kayovi říci několik slov v přítomnosti jeho maminky. Dick se ujal slova: „Přišel jsem, abych tě poprosil o odpuštění. Zbil jsem tě. To bylo zlomyslné a nespravedlivé. Sneseš to se ctí. Abych tě vyprovokoval ke rvačce, nazval jsem tě zbabělcem. Chtěl jsem tě vyprovokovat jakýmkoliv způsobem, ale ty jsi nad vším se ctí zvítězil, čemuž jsem ani jednou nerozuměl. Nyní tomu rozumím.

Všichni jsme viděli, jak ses díval smrti do očí a přesto jsi neměl strach. Přišli jsme, abychom vzdali úctu nejstatečnějšímu chlapci v našem městě. Děkuji ti, že jsi zachránil život, který je daleko cennější než můj vlastní.“

V tomto místě hlas Dicka udusily slzy. Nyní mu Kay s radostí odpustil.

Pak přišla Hetty s rodiči a Kay se stal hrdinou rychleji, než si myslel. Nejvíce ale pro něho znamenala laskavá slova maminky a hrdost v jejích očích. Co Kay slíbil, čestně dodržel a také za to obdržel odplatu. Cesta míru našeho Mistra měla úspěch i u něho.

DOPORUČENÍ PRO LOUISE

Dva tak milí lidé, jako jsou Gideon a Marta Rendelovi, se najdou velice zřídka. Pomáhají lidem v nouzi a slouží osamělým a opuštěným. Nacházejí v tom největší radost. Často zapomenou na to, že by mohli vést pohodlný život. Nejráději poslouží jiným. Jejich přátelé se je pokoušeli od tohoto zvyku odpoutat. Gideonova odpověď byla vždy stejná: „Pro Martu a mne ještě zůstane dostatek. Stačí nám to pro nejnnutnější potřeby, dokonce i na více. To, co dáme chudobným, dáváme Bohu. Když pro nás nastanou zlé dny, Pán se o nás postará.“

„Zlé dny“ také přišly. Gideonovi už bylo 79 let. Půda na jeho malé farmě již nebyla tak úrodná jako dříve, výnos z úrody byl menší a on se zadlužil. Půjčil si tisíc dolarů od pana Harringtona a k zajištění dluhu si vzal hypotéku na svůj dům. Splátky platil vždy přesně v časovém plánu, takže jeho věřitel byl spokojený.

Náhle ale pan Harrington zemřel a jeho syn, nemilosrdný, ziskuchtivý muž, napsal panu Rendelovi dopis, v němž ho žádal, aby půjčenou sumu peněz v krátké době vrátil.

Starý muž ho prosil o prodloužení lhůty, ale zbytečně. Mladý Harrington trval na svém požadavku a hrozil panu Rendelovi, že mu vyvlastní dům, pokud dluh včas nezaplatí.

„Marto“, řekl starý muž ke své ženě, „ten mladý Harrington je tvrdý muž. Má mě ve své moci a chce mě zničit. Bude nejlépe, když ho osobně navštívím a vysvětlím mu, v jaké jsem nouzi. Snad se nad námi slituje a prodlouží nám termín.“

„Ale, Gideone, ty nejsi zvyklý cestovat. Do Harrowtownu je to téměř 200 km a ty jsi starý a slabý.“

„Máš pravdu, Marto, ale dokážu to lépe vysvětlit osobně než v dopise. Také tam bydlí Luke Conway. Vzpomínáš si, jak jsme mu pomohli, když byl ještě chudobný chlapec? Nyní, když jsme se dostali do těžkostí, nám snad poradí a pomůže.“

Jelikož chtěl bezpodmínečně jet, začala mu manželka připravovat věci na cestu. Příští ráno se vydal starý muž do Harrowtownu. Bylo neobvykle teplé sluneční listopadové ráno.

„Gideone,“ volala za ním jeho paní, když už byl na silnici, „při nastupování a vystupování se pevně drž!“

„Neboj se, Marto, budu opatrný“. Odpověděl na rozloučenou a ještě jí zamával. Pak spěchal, aby stihl poštovní vůz, který ho měl dovézt k nádraží. Gideon měl ale od začátku smůlu. Poštovní vůz byl hodně naložený a cestou se mu rozsypalo kolo. Tato nehoda zapříčinila, že nestihl ranní vlak. Další vlak jel teprve o několik hodin později.

Až odpoledne pokračoval dál v cestování. Od dlouhého čekání byl velmi unavený, a proto se obrátil na průvodčího vlaku s prosbou: „Byl byste tak laskav a řekl mi, kdy budu muset vystoupit? Ještě jsem nebyl v Harrowtownu a nechtěl bych vystoupit někde jinde.“

„Nedělejte si starosti“, zdvořile odpověděl průvodčí, „řeknu vám to, nezapomenu.“

Odpověď starého muže uklidnila. Pohodlně se usadil a brzy usnul. Zády k němu seděl vysoký, urostlý chlapec. Jmenoval se Albert Gregory. Byl bystrý a chytrý, ale na jeho ústech byl vidět výraz krutosti. Jeho oči byly studené a bez citu. Zpozořoval, jak starý muž usnul. Šťouchl do svého kamaráda a řekl: „Dívej se, Johne, nyní si zahraji s vesničanem, určitě se pobavíme, uvidíš.“

Vlak jel dále, kilometr ubýval za kilometrem. Venku se stmívalo, ve vlaku se rozsvítila světla. Starý muž spal pozorován oběma mladíky. Rychlost vlaku se zmenšovala, blížil se k nádraží. Albert vyskočil a prudce zatřásl s Gideonem.

„Probudte se! Probudte se!“ hlasitě volal. „Jsme v Harrowtownu. Zde musíte vystoupit!“

Prudce probuzený starý muž vstal a zaraženě se díval kolem. Změna dne na noc, nezvyklé probuzení v jedoucím vlaku a pronikavá nádražní světla ho úplně zmátla. „C-co jsi říkal chlapče?“ zeptal se bezmocně. „Jsme v Harrowtownu. Chcete zde přeci vysedat. Rychle, jinak vlak jede dále.“

Brzdy skřípaly. Spolucestující, kteří seděli nablízku a mohli všeho slyšet, nevěděli sami, kde přesně jsou, aby mohli odhalit zlé jednání.

Gideon sice věděl, že ho neprobudil průvodčí, ale myslel si, že Albert také pracuje u dráhy, a proto šel kymácejícím krokem ke

dveřím. Jméno nádraží bylo vyvoláno na druhém konci vagónu a neznělo vůbec na „Harrowtown“, ale špatně slyšící Gideon to nepoznal. Vystoupil a dříve než poznal svůj omyl, vlak odjel.

Albert byl smíchem bez sebe ze špatného vtipu, který se mu podařil. Jeho kamarád byl s ním zajedno. „Člověče, jak se tak může někdo nechat tahat za nos,“ volal.

„Byl to opravdu směšný pohled, že ano, John?“

Také John potvrdil, že to byla legrace.

Nikdo z obou chlapců nezpozoroval, že na místě, kde seděl ubohý stařec, nyní sedí dobře vyhlížející muž. Vypadal, že je zcela ponořen v myšlenkách, ale slyšel každé slovo pronesené chlapci.

Ti se ještě živě bavili podařeným vtipem a stále se nemohli uklidnit. „Ha, ha, ha! Myslel jsem si, že ten starý blázen uslyší průvodčího, jak vyvolává jméno stanice a že nevystoupí. Nemyslel jsem si, že skutečně vystoupí a zůstane na nástupišti. Věřil mi každé slovo. Jaký je to naivní člověk.“

Když měli legrace dost, začal Albert vyprávět své plány.

„Nevěřím, že máš nějakou naději. Slyšel jsem, že Luke Conway je neobvykle svědomitý“. Tuto Johnovou poznámku slyšel cizí muž.

„Papperlapupp!“ odpověděl Albert. „Neobvykle svědomitý? Pak mám ještě větší naději! Víš, mám sebou doporučující dopisy, které chce ten svědomitý muž vidět.“

„Ale o to místo budou mít určitě zájem i jiní hoši, kteří tam budou,“ řekl John.

„To je jedno i kdyby jich bylo padesát,“ řekl Albert. „Porazím je všechny. Mám dobré vysvědčení s doporučením, kde jsou uvedeny také moje charakterové vlastnosti a moje schopnosti od profesora Holla, faráře Lehmana, Dr. Henzla a od pana Jenkese, podnikatele u dráhy. Stačí jen tahle samotná jména a místo patří mně“.

Ve stejném okamžiku se otočil pán, který seděl zády k chlapcům, a krátkým zkoumavým zrakem se podíval na Alberta. Domýšlivý mladík byl příliš zaměstnán sám se sebou, než aby postřehl pohled

cizího muže, a mluvil dále. Občas si vzpomenu na svou oběť, jak ji zlomyslně podvedl. Pak byl obzvláště veselý.

„Kde teď asi je ten starý muž ? Haha! Myslíš, že zjistil, kde je Hawrowton? To byla ale třída! Jak byl vyděšený, když jsem ho probudil. A jak pak vyskočil a slézal z vagónu. Vážně, něco tak komického jsem ještě neviděl“.

Nyní se cizí muž znovu otočil a krátce se podíval na Alberta, tentokrát ale vyčítavě. Vypadalo to, jako by ho chtěl přísně pokárat, ale neřekl nic.

Nyní opustíme Alberta a jeho spolucestujícího a budeme provázet dobrého starého pana Gideona Rendela.

Když vystoupil z vlaku, byla venku téměř tma.

„Řekl byste mi prosím, kde najdu pana Aarona Harringtona?“ zeptal se jednoho pána na nádraží.

„Pokud vím, zde nebydlí žádný pan Harrington“, odpověděl.

„Tohle město není Harrowtown?“ zeptal se zcela zkroušeně pan Rendel.

„Ne, vy jste ve Wippelsdorfu“.

„To jsem tedy vystoupil na špatné stanici. Co mám nyní dělat?“ zeptal se starostlivě.

„Přenocujte v hotelu. Příští vlak jede zítra brzy ráno“, řekl muž přátelsky.

Jiná možnost nebyla. Pan Rendel strávil neklidnou noc v hotelu. Ráno byl velmi brzy na nádraží a čekal na vlak. Byl bledý, v jeho očích bylo vidět strach a starosti. „Kolo se polámalo, zmeškal jsem první vlak“, přemýšlel, „a pak mi řekl cizí chlapec, že mám vysednout. Moje cesta nezačala dobře a stejně špatně bude i končit.“

Na vlak čekalo hodně cestujících. Mezi nimi byl také jeden mladý muž s přátelským výrazem obličeje a upřímným pohledem. Přišel v doprovodu své maminky. Dříve než se s ním rozloučila, řekla mu: „Lousi, podívej se na toho starého pána. Je velmi bledý a smutný. Asi není zvyklý cestovat. Snad bys mu mohl být cestou nápomocný.“

Když vlak přijel na nádraží, mladý muž přistoupil k panu Rendlovi a zdvořile se ho zeptal: „Mohl bych vám v něčem pomoci?“ Chytil jej pod paží, pomohl mu nastoupit do vlaku a zavedl ho k volnému místu.

„Děkuji, mladý muži. Zestárl jsem a jsem nešikovný, děkuji ti za pomoc. Můžu se zeptat, kam jedeš?“

„Do Harrowtownu, pane. V jednom obchodě nabízejí pracovní místo jednomu učni, tak se ho chci pokusit získat. Jmenuji se Louis Dan.“

„Tak? Přeji ti hodně úspěchu, Lousi. Myslím si, že jsi dobrý chlapec. Já jedu také do Harrowtownu. Chci k panu Aaronu Harringtonovi. Cestou jsem už měl několik nepříjemností a kdo ví, co se mi ještě přihodí.“

„Ukáží vám, kde má kanceláře. Byl jsem již vícekrát v Harrowtownu“, řekl mladík přátelsky.

O půl hodiny později oznámil průvodčí stanici, ve které mají vystupovat. Louis pomohl panu Rendlovi při vystupování a šel s ním na hlavní ulici ke kanceláři pana Harringtona. „Zde je kancelář pana Harringtona,“ řekl.

„Děkuji ti, milý mladíku. Můžeš mi ještě říci, kde je pobočka podniky od pana Luke Conwaye?“

„Oh, to je ten muž, kde se chci ucházet o místo“, řekl Louis. „Jeho podnik je hned za rohem, vzdálený jen přes dva domy.“

Pan Rendel nyní napjal uši. Obrátil se k mladíkovi a srdečně mu potřepal rukou.

„Víš, Louisi“, řekl, „znám dobře pana Conwaye. Tak mile jsi mi pomohl, že bych rád pro tebe něco udělal. Doufám, že si tě pan Conway vybere za učně, protože si to místo skutečně zasloužíš. Když s ním budeš mluvit, řekni mu, že Gideon Rendel je tvůj přítel. Na shledanou.“

O patnáct minut později seděl Louis v kanceláři pana Luke Conwaye. Albert Gregory přišel chvíli před ním. Obchodník musel ještě něco dopsat, proto prosil chlapce, aby počkali, až bude mít čas. Dříve, než byl se svou prací hotov, slyšel pomalé kroky. Náhle stál ve dveřích jeho kanceláře starý muž.

„Poznáváš mě ještě, Luke?“ Obchodník uslyšel známý hlas a rozjasnilo se mu. Vyskočil ze židle a uchopil ruce starého muže.

„Strýc Gideon! Buď srdečně vítán!“ zvolal. Pan Conway nabídl svému hostu místo, zeptal se ho na zdraví a jak se mu vede. Mluvil s ním tak laskavě, jako by to byl jeho tatínek. Obchodníkovi bylo rychle jasno, že se okolnosti změnily a nechal si všechno vysvětlit.

„Ano Luke, jsem v těžkostech. Aaron Harrington vlastní moji hypotéku na farmu. Jelikož nemám peníze na vyplacení, hrozí mi, že mi vezme dům,“ řekl Rendel třesoucím se hlasem. „Byl jsem právě v jeho kanceláři, ale nesetkal jsem se s ním. Tak jsem si pomyslel, že mi můžeš poradit.“

„Strýci Gideone,“ řekl obchodník a položil svou ruku na rameno starého muže, „téměř před třiceti lety, když jsem musel mrznout, když jsem byl hladový a neměl jsem přátel, přijal jsi mě a dal mi najíst. Bůh žehnej i tvé milé manželce, která mi sama ušila oblek. Našel jsi mi práci a dal mi peníze. Mnohé, snad vše, co jsem v životě dosáhl, je jen díky tvé starostlivosti a pomoci, milý starý příteli. Nyní jsem bohatý. Proto mi musíš dovolit srovnat můj dluh. A ještě vyplatím tvou hypotéku. Tvůj dům bude znovu bez dluhu.“

Pan Rendel si utřel slzy z obličeje a řekl tichým hlasem: „To je přesně to, co jsem řekl Martě. Věděl jsem, že když Pánu půjčíme naše peníze, bude se o nás ve zlých časech starat.“

Můžeme si představit, jaké rozdílné pocity měli oba chlapci, když byli přítomni tomuto rozhovoru. Posměšný výraz Albertova obličeje, jak se dalo předpokládat, se změnil ve výraz hrůzy, když přišel starý muž a srdečně se pozdravil s obchodníkem. Ale jeho sebevědomí se rychle vrátilo zpět, protože si myslel, že ho pan Rendel určitě nepozná. Z toho důvodu se rozhodl k odvážnému vystupování.

Oba muži spolu ještě krátce mluvili. Pan Conway si oživil milé vzpomínky na tetu Martu, na své dětství na farmě a na klidné malé venkovské město. Také shledal, že dlouhá cesta vlakem pro starého muže musela být velmi vyčerpávající. „Byla to pro tebe dlouhá cesta. Byla příjemná?“

„To nemůžu říci. Nejdříve měl poštovní vůz nehodu, tím jsem zmeškal vlak. Pak jsem usnul ve vlaku a jeden mladík si se mnou zlomyslně zahrál. Probudil mě ve špatné stanici, ve Wippelsdorfu, kde jsem musel také přenocovat, takže jsem si dělal cestou velké starosti. Nyní je ale všechno vpořádku,“ ulehčeně dodal.

„Musíš jít bezpodmínečně ke mně domů a odpočinout si. Já se zatím budu starat o oba mladé lidi,“ řekl vážně pan Conway. Pak se podíval na Alberta a Louise, kteří byli zcela nervózní a řekl: „Předpokládám, že jste četli můj inzerát a máte zájem o místo.“

„Ano“.

Odpověď vyšla jako z jedněch úst.

„Velmi dobře. Myslím, že ty jsi přišel první,“ obrátil se k Albertovi, „jak se jmenuješ?“

„Jsem Albert Gregory, pane. Jsem přesvědčen, že jsem pro vás ten nejlepší člověk. Mám prvotřídní vysvědčení o mých schopnostech a charakterových vlastnostech od několika známých osobností. Např. od pana Jenkse, faráře Lehmana, Dr. Henzela a od jiných. Zde jsou ta doporučení.“ Albert mu je podával.

„Nepotřebuji je vidět“, odpověděl obchodník. „Už jsem tě jednou potkal a odtud znám dobře tvé charakterové vlastnosti. Pak promluvil několik slov s Louisem. „Z toho místa bych měl velkou radost“, řekl Louis. „Moje maminka je chudobná a já chci pracovat a vydělávat peníze, ale doporučení nemám žádná.“

„Ale máš“, řekl starý pan Rendel, který jen čekal na příležitost, aby se mohl vložit do rozhovoru. Pak vyprávěl obchodníkovi, jak byl k němu zdvořilý a ochotný pomoci.

Pan Conway se podíval ostře na Alberta. Rozdíly mezi oběma chlapci byly hodny studie. „Alberte Gregory“, řekl obchodník, „včera večer jsem seděl ve stejném vagóně zády k tobě. Slyšel jsem, jak jsi byl nadšený z podvodu na starého bezmocného muže.“

„Strýci Gideone, je to ten hoch, který tě podvedl a ty jsi vystoupil ve špatné stanici?“

„Skutečně! Nyní si na něho vzpomínám. Je to on! Jsem si zcela jistý,“ zvolal starý muž, který studoval chlapcův obličej červený jako krocaní lalok.

Nemělo by žádný smysl, kdyby se chtěl Albert omluvit. Jeho koktající slova mu uvízla v krku. Odešel pryč i se svými dobrými doporučeními.

„Louisi“, řekl přátelsky pan Conway, „rád tě zaměstnám v mém obchodě. Budeš-li šikovný, budu tě dobře platit. O tom nepochybuj. Můžeš okamžitě začít pracovat.“

Louis opustil kancelář a šel se hlásit k vedoucímu prodávající o práci. Jeho oči zářily radostí.

Pan Conway převedl ještě ten den požadované peníze panu Harringtonovi. Starému farmáři spadla ze srdce veliká zátěž. Zůstal ještě několik dní doma u pana Conwaye, kde ho doslova rozmazlili a byli k němu velice milí.

Pan Conway mu mimo jiné koupil teplé oblečení a kabát. Na zpáteční cestu mu dal doprovod, svého zástupce, aby dobře a jistě dojel domů. Na dobrou paní Rendlovou také nebylo zapomenuto. Dárkem dostala obnos peněz a dopis s děkovnými slovy pana Conwaye. Od té doby se těšil tento milý pár z bezstarostného stáří.

Albert Gregory obdržel dobré místo v New Yorku, ale jeho špatný charakter a jeho bezohlednost ke druhým ho udělala neoblíbeným u nadřízených i u spolupracovníků. Proto si musel velice brzy hledat novou práci. Od té doby měnil často pracovní místo a jeho život neprobíhal radostně. Je to příklad, jak končí lehkovážné chování člověka bez soucitu (bez srdce).

Louis Dan se stal obchodním partnerem pana Conwaye. Byl úspěšný obchodník a dostal jako čestný muž vysoké postavení v obchodní společnosti. Nejpěknější však je, že dělá čest Ježíši, slouží mu přátelsky a spokojeně.

(Leviticus 19:32 Před člověkem šedivým povstaň, a cti osobu starého, a boj se Boha svého, nebo já jsem Hospodin.)

BERTOVA SLAVNOST DOŽÍNEK

V poledne, jednoho smutného listopadového dne, stál malý chlapec přede dveřmi jednoduché bostonské restaurace a pokoušel se prodat kolemjdoucím poslední exemplář ranních novin. Ulice byla téměř prázdná, protože probíhala slavnost dožíněk. Obchody byly zavřeny a ten, kdo mohl doma obědvat, to také udělal.

Bert Hampton, hoch prodávající noviny, zde stál a bezvýsledně se pokoušel prodat poslední noviny, které mu zůstaly od špatného ranního prodeje.

Jeden starý muž, se svrastělým obličejem a v ošumělém černém kabátě, zůstal stát přímo před vstupem do restaurace. Uchopil za kliku a zdálo se, že se rozhoduje mezi hladem a svou chudobou.

Snad se taky rozhoduje, zda si může dovolit přepych a koupit si ranní vydání novin, vždyť je dnes slavnost dožíněk. Tohle si myslel Bert a oslovil ho: „Pane, nechtěl byste si koupit noviny? Je zde napsáno všechno o ohni ve východní části Bostonu a o chycení zloděje vylupujícího trezory ve Springfieldu. Stojí jen dva centy,“

Malý starý muž se podíval na chlapce s šedivými očima, které mu dávaly i přes starostlivý výraz obličeje přitahující sílu, a odpověděl mu ostře znějícím hlasem: „Jdi nejdříve s cenou dolů. Myslíš, že někdo koupí v pravé poledne za tuhle cenu ranní noviny?“

„Tak mi dejte jeden cent.“, řekl Bert. „To mi sice nepokryje moje náklady, ale to nevadí. Musím je stejně prodat.“

„Vypadáš, jako by ti byla zima“, řekl starý muž.

„Zima?“ odpověděl Bert. „Přímo mrznu. Také jsem ještě neobědval, ale dnes budu dobře jíst, je přece slavnost dožíněk“.

„Ach tak! To máš ale štěstí můj chlapče!“ řekl starý muž. „Máš tedy domov a doufám i přátele“.

„Ne, pane, nemám domov ani přátele, jen svoji maminku.“ Bert docela zvážněl. Pak náhle změnil tón: „Domluvil jsem se s Haraldem Jacksonem, že tady přijde. Chceme dnes společně dobře poobědvat, když je slavnost dožíněk! A k tomu potřebujeme dobrou společnost, když nemáme domov.“

„Je daleko horší, když není vůbec nic k jídlu“, řekl starý muž a jeho oči zářily. „Jaké problémy můžeš mít mladíku? Zde máš jeden cent, i když v novinách nic není.“

Starý muž mluvil se soucitem, jeho prsty se třásly a do Bertovy dlaně sklouzly dva centy místo jednoho.

„Zde, vy jste se zmýlili! Obchod je obchod. Dal jste mi o jeden cent více!“

„Ne, nedal. Nikomu nedám o jeden cent navíc!“

„Ale podívejte se sám“. Bert mu ukázal dva centy a chtěl mu jeden vrátit.

„To nevadí“, řekl starý pán. „Bude mi to scházet jen z jídla, to je všechno.“

Bert schoval peníze do kapsy kalhot, ale jeho soucit byl probuzený. „Ubohý starý pán!“ pomyslil si. „Určitě také prožil i lepší

dny. Snad nemá žádný domov. Mladík jako jsem já to může vydržet, ale pro něho to musí být velice těžké. Chtěl, abych si ten druhý cent ponechal, ale možná sám již několik dnů nejedl nic pořádného.“

To vše proletělo Bertovi hlavou jako blesk. Byl to velkorysý chlapec a každá sebemenší laskavost, kterou obdržel, přeplnila jeho srdce.

„Počkejte,“ volal, „kde budete dnes obědvat?“

„Zde nebo tam nehraje u mě žádnou roli,“ odpověděl starý pán.

„Pojďte, poobědváme spolu“, řekl Bert. „Potěší mě to.“

„Bojím se, že si nemůžu dovolit takové jídlo, jaké chceš ty,“ řekl starý pán s úsměvem a jeho oči znovu zářily.

„Zvu vás!“ zvolal Bert. „Pojďte! Dožínkovou slavnost máme jen jednou do roka a ta se má správně oslavit.“

„Ale ty přece čekáš na svého kamaráda.“

„Ach ano, Harald Jackson. Ten už stejně nepřijde, je již pozdě. Myslím si, že šel do restaurace v Nord Street. Mi se tam nelíbí, hodně se tam kouří a pije nepřeborné množství piva.“ Bert se krátce podíval ulicí, ale po kamarádovi nebylo ani stopy.

„Ne, on již nepřijde. Rozhodl se pro špatnější. Muži v té restauraci se mu líbí, mi ne.“

„Ach tak!“ řekl starý muž. Když vstoupili do jídelny, sundal si klobouk a očistil si s ním svůj loket, jakoby si chtěl přidat na důstojnosti.

„Myslel jsem lumpy a jim podobné, ale těch dobrých, kteří nejsou žádní zločinci, těch si stejně vážím jako bohatých. Nepocházím ze žádné vznešené společnosti!“ dodal rychle Bert, aby se ten pán necítil nepříjemně.

„Skutečně?“ starý pán se smál a vypadal ulehčeně. „To jsem ale rád.“

Odložil klobouk a sedl si s Bertem k malému stolu, kde byli jen sami dva. Bert mu podal jídelní lístek.

„Prosím, vyhledej mi něco, ale nic zvláštního. Jsem zvyklý jíst jednoduchá jídla,“ řekl starý pán.

„Já také, ale chtěl bych se jednou v životě pořádně najíst, vy ne?“ řekl Bert velkoryse. „Co byste řekl drůbeží polévce a jako zákusek bychom si dali dýňový koláč? Nebylo by to správné jídlo o dožinkách?“

„Zní to vydatně!“ řekl starý pán a těšil se na dobré jídlo. „Nebude to pro tebe příliš drahé?“

„Příliš drahé? Ne, pane!“ řekl Bert. „Drůbeží polévka stojí 15 centů, koláč 10 centů. Dávají zde velké kusy. Dělá to dohromady 25 centů, tedy půl dolaru pro oba. Tak draze nejím každý den! Víte, moje maminka má radost, když ji sem tam navštívím.“

„Pane vrchní!“ Bert objednal knížecí jídlo, jakoby to byla pro něho maličkost.

„Kde je tvoje maminka? Proč neobědváš s ní?“ zeptal se starý pán.

Nyní Bert zvažněl. „Ano, to je otázka! Proč to nedělám? To nemůžu říci. Mám tu nejlepší maminku na světě! Nyní pracuje v nemocnici, abychom zase mohli společně bydlet a o dožinkách společně jíst. Mnozí chlapci chtějí to nebo ono. Jeden chce mít v životě žerty, jiný se pokouší všemi prostředky rychle zbohatnout. Ale já chci nejvíce znovu bydlet se svou maminkou a oběma sestrami.“

Bertovi se zahřálo srdce, když dále mluvil. Starý pán, který seděl naproti němu, jej přitom pozoroval přátelským a zkoumavým pohledem.

„S maminkou nebydlím téměř dva roky. Od té doby, kdy zemřel tatínek. Když jsme zrušili jeho malý obchod s punčochami, zjistili jsme, že nám nezůstalo žádné dědictví. Do té doby jsme dobře žili. Sestra a já jsme navštěvovali školu, ale teď musí maminka pracovat. Její přátelé jí našli místo nemocniční sestry. Všichni lidé ji mají velice rádi. Má hodně práce. Nemůžeme s ní ale v domově sester bydlet, a proto nás poslala do dobrého internátu. Viděl jsem, že bychom byli pro ni těžké břemeno, kdyby se musela o nás všechny starat, proto jsem řekl: „Já jsem chlapec, mohu si sám vydělávat své pe-

níze. Děvčatům můžeš internát zaplatit, aby mohly chodit do školy. Budu pracovat, abych si vydělal peníze pro svou potřebu a abych tě mohl také trochu podpořit.“

„Jak to chceš zvládnout?“ zeptal se starý muž.

„Tuhle otázku si také dávám. Bylo mi teprve 11 let. Co jsem mohl dělat? Pěkné místo s lehkou prací, s nadějí na učební místo obchodníka, to by se mi líbilo. Takové místo jsem však nemohl najít. Lenošit jsem také nechtěl. Začal jsem tedy prodávat noviny. Dělán to stále a příští měsíc mi bude 12 let.“

„Líbí se ti tato práce?“ zeptal se starý muž.

„Líbí se mi, že si vydělám na své potřeby,“ hrdě odpověděl Bert. „Přál bych si být obchodníkem nebo se vyučit nějakému řemeslu. Byl bych samostatný a zařídil bych pro maminku domov, ale co mi pomůže o tom mluvit. Nyní jsem vám vyprávěl o sobě,“ dodal Bert. „Teď jste na řadě vy!“

„Já?“

„Ano, teď bych vás chtěl poslouchat a jíst koláč.“ Starý muž ale kroutil hlavou. „Když se dívám zpět, mohl bych vyprávět o mnohých plánech a nadějích, které jsem měl ve tvém věku, ale to by byl téměř stejný příběh jako tvůj. Život často neodpovídá představám, které jsme si udělali jako mladí lidé. Velice brzy to poznáš. Je mi téměř 79 let a jsem zcela sám na tomto světě.“

„Člověk se musí cítit velmi osamělý ve vašem věku! Co děláte?“

„Mám kancelář v Devonshire Street. Jmenuji se Crooker. Najdeš mě ve druhém poschodí vpravo, v zadní místnosti. Navštiv mě někdy. Povím ti všechno o mých obchodech a snad ti pomůžu najít učební místo, po kterém toužíš. Mám dobré známosti. Počítám s tebou.“

Pan Crooker napsal svou adresu tužkou do rohu novin, které je seznámily, utrl ho a dal Bertovi. Bert vytáhl z kapsy bundy svou vizitku a podal ji starému pánovi přes stůl.

„Herbert Hampton – prodavač novin“.

Starý muž četl, co bylo napsáno na kartě. S úsměvem se podíval na Berta, jako by chtěl říci: „Není to trochu vznešené pro dvanáctiletého prodavače novin?“

Bert se začervenal a dodal: „Známý tiskař je pro mne udělal. Občas jsem splnil jeho přání, proto mi vytiskl několik vizitek. Mnohdy jsou dosti praktické.“

„Dobře, Herberte“, řekl starý muž, „těšilo mě seznámit se s tebou. Doufám, že mě jednou navštívíš v mých skromných poměrech. Ty ale nepocházíš ze vznešené společnosti, tak ti to nic neudělá. Dovolíš mi, abych si svůj oběd sám zaplatil? Mám sebou dost peněz.“ Vsunul ruku do kapsy kabátu.

Bert o tom nechtěl ani slyšet. Šel k výčepnímu pultu a účet srovnal takovým způsobem, jako by to byla pro něj maličkost. Když se obrátil, starého muže již neviděl.

„Nevadí. Navštívím ho při nejbližší příležitosti,“ pomyslel si Bert a podíval se na adresu napsanou na útržku rohu novin, než ho zastrčil do kapsy. Pak šel do svého ubohého bytu, který byl v nejvyšším poschodí levného pensionu a připravil se na návštěvu maminky. Nemohl si dovolit koupit jízdenku, a tak šel pěšky dlouhou cestu, téměř deset kilometrů, k nemocnici, kde pracovala maminka.

V pondělí měl Bert hodinu volného času a rozhodl se navštívit svého nového známého. Vystoupil do druhého poschodí a našel pootevřené dveře do zadní místnosti. Pan Crooker seděl za stolem a přejímal od dobře obléknutého pána velkou sumu peněz. Bert nepozorovaně vstoupil dovnitř a čekal, až budou peníze přepočítány a bude vystaven účet. Když návštěvník odešel, zpozoroval pan Crooker chlapce. Nabídl mu židli a peníze vložil do trezoru.

„Zde je tedy váš úřad,“ řekl Bert, když se rozhlížel po skromném vybavení. „Jakou práci děláte?“

„Kupuji a prodávám nemovitosti nebo je také pronajímám.“

„Pro koho to děláte?“

„Sám pro sebe“, řekl s úsměvem starý pán. Bert se zhrozil a padla na něj úzkost. To byl tedy ten muž, kterého před týdnem pozval na oběd a přátelsky s ním jednal.

„A já-já-já jsem myslel, že jste chudobný muž.“

„Jsem chudobný muž,“ řekl pan Crooker a zavřel trezor. „Peníze nikoho nedělají bohatým. Mám dost peněz. Mám ve městě domy. Zaměstnávají mě a tím udržují u života. Vlastnil jsem větší poklady, ale ty jsem již dávno ztratil.“ Bert si pomyslel, že starý pán, který mluvil třesoucím se hlasem o pokladech, miní tím svou manželku a děti.

„Že jsem vás pozval k obědu!“ stydlivě řekl Bert.

„To bylo opravdu kuriózní“, řekl starý muž, „ale to může vést ke šťastnému konci pro nás oba. Líbíš se mi. Máš moji důvěru a chci ti něco navrhnout. Potřebuji pro tento úřad zodpovědného a moudrého chlapce, kterého bych zaučil do svého podnikání a kterému bych později přenechal moji firmu. Jsem už hodně starý, abych vedl sám sebe. Co si o tom myslíš?“

Ještě odpoledne běžel Bert ke své mamince. Když s ní prohodil nabídku pana Crookerse, s radostí ji přijal.

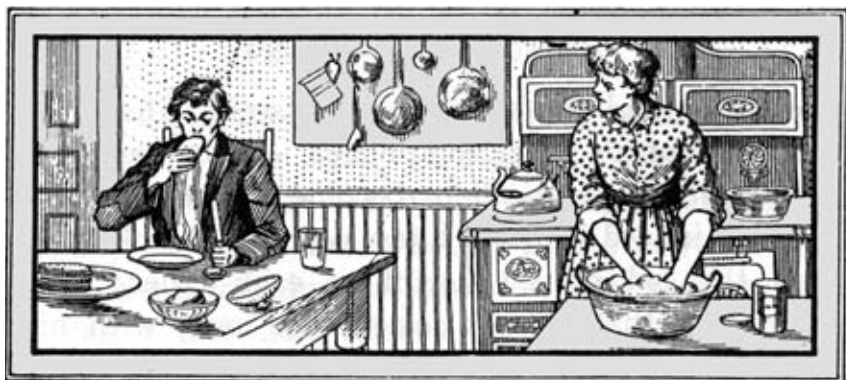
Pak následovaly rozhovory mezi Bertovou maminkou a panem Crookerem.

Osamělý starý muž, bez manželky a dětí, vlastník mnoha domů, si přál mít domov.

Paní Hamptonové poskytl byt v jednom ze svých domů a také jí a dětem nabídl velkorysou finanční pomoc, když ho přijmou mezi sebe.

Nabídka byla přirozeně přijata. Velice brzy mohl Bert prožít splnění svého přání. Jeho zaměstnání mu dávalo naději stát se úspěšným podnikatelem. O několik let později se to také stalo. Starý muž a mladík byli dobrými partnery. Bert bydlel znovu se svou maminkou a sestrami ve šťastném domově. Velice často seděli společně u stolu při dožínkové slavnosti.

CHLAPEC A JEHO VOLNÝ ČAS

Jednoho rána přišel hubený, neohrabaný chlapec k domu rektora jedné proslulé školy a prosil služebníka, zda by s rektorem mohl mluvit. Ten se podíval na jeho ošumělý oblek a pomyslel si, že je to žebrák, a tak ho poslal kolem budovy dozadu do míst, kde byla kuchyň.

Chlapec šel, jak mu bylo řečeno, a zaklepal na zadní dveře.

„Rád bych mluvil s panem Brownem“, řekl.

„Pravděpodobně bys chtěl snídani, není-liž pravda?“ řekla služebná. „Tu ti můžu také dát, aniž bys ho musel rušit“.

„Děkuji“, řekl chlapec, „neměl bych nic proti krajíci chleba, ale přesto bych rád mluvil s panem Brownem, pokud by si mohl udělat pro mě trochu času“.

„Chtěl bys snad několik kousků použitého oblečení?“ zeptal se služebník, když se podíval na jeho zaplátované kalhoty. „To jsou pravděpodobně jediné, které má. Jaký to pohled!“ řekla služebná. Přeslechla prosbu chlapce, připravila jídlo a dala se znovu do práce.

„Mohl bych nyní mluvit s panem Brownem?“ zeptal se znovu chlapec, když dojedl.

„Je v knihovně. Když to musí být, může se vyrušit, ale on je raději sám,“ řekla a obávala se pustit tak špatně vyhlížejícího chlapce k její-

mu pánovi. Utřela si ruce a doprovodila ho. Otevřela dveře do knihovny a řekla: „Pane, zde je někdo, kdo by chtěl s vámi nutně mluvit. Pustila jsem ho tedy dovnitř“.

Nevím, jak si chlapec představoval svou prosbu, ale po krátkém rozhovoru odložil rektor svou knihu a vzal několik řeckých knih, aby chlapce vyzkoušel. Zkouška trvala dlouho. Na každou rektorovu otázku měl chlapec odpověď.

„Tedy skutečně“, zvolal ředitel školy, „ty máš velmi dobré znalosti!“ Přes okraje brýlí si prohlížel chlapce od hlavy až k patě. „Řekni mi, můj chlapče, kde ses toho tak hodně naučil?“

„Ve svém volném čase, když jsem nemusel pracovat,“ odpověděl chlapec.

Byl chudobný, musel těžce pracovat a jen velice zřídka mohl jít do školy. Měl ale znalosti, které byly skoro dostačující pro střední školu, a to jen proto, že využil dobře svůj volný čas. Volný čas byl pro něho raritou, nekonečně cennou! Jak zacházíš ty se svým volným časem?

Tento chlapec věděl, jak nejlépe využít svůj volný čas. Ale je také

mnoho chlapců ve věznicích, v hospodách a hernách, kteří na otázku, kdy začali svou hříšnou kariéru, odpoví: „Ve svém volném čase“.

„Ve svém volném čase hraji o peníze“.

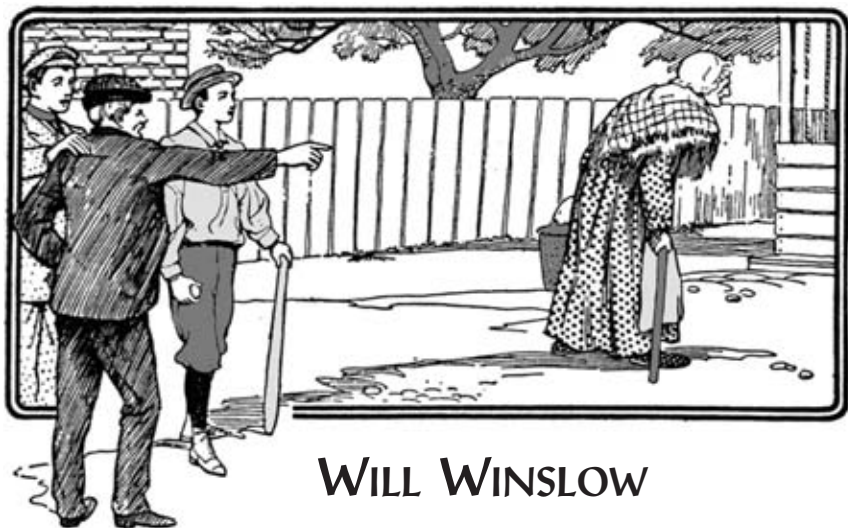
„Ve svém volném čase jsem začal kouřit a pít alkohol“.

„Ve svém volném čase jsem začal krást jedlé kaštiny z prodejního stánku staré paní“.

„Ve svém volném čase jsem se dostal do špatné společnosti“.

Rozmysli si dobře, jak trávíš svůj volný čas! Pokušení tě přemůže vždy, když nemáš co dělat. Tehdy přichází nepřítel do tvého srdce. Schová se tam a osnuje neblahé plány. Plánuj účelně svůj volný čas! Satan má vždy zaměstnání pro ruce bez práce.

WILL WINSLOW

Will Winslow byl nejhorší chlapec ve vsi. Jeho shovívavý tatínek ho rozmazlil. „Nekroť chlapce, tím zničíš jeho mužnost,“ napomínal manželku. Jak rostl, měli z něho lidé ve vesnici hrůzu. Staří, nemocní a ohnutí lidé byli oblíbeným cílem jeho zlého humoru.

Jedna chudobná paní, stářím ohnutá a nemocná, byla také obětí jeho výsměchu, když denně chodila opírajíc se o hůl pro vodu ke studni vedle školního dvora.

„Podívejte se na ni, nevypadá jako zvláště zkroucené písmeno S?“ řekl. Paní snášela jeho společný výsměch, ačkoliv ji píchal až do kosti. Nic mu neříkala, až se jednoho dne otočila, káravě se podívala a řekla: „Dítě, jdi domů a čti příhodu o Elizereovi a dvou medvědech z lesa.“

„Styď se, Willi, smát se jejímu neštěstí,“ řekl Charles Mansfield. „Babička mi vyprávěla, že je proto tak ohnutá, že se starala o své invalidní dítě a musela ho nosit ve dne i v noci.“

„To je mi jedno, kdybych vypadal jako ona, nešel bych v žádném případě mezi lidi. Jen se podívej!“ řekl Will.

„Styď se!“ řekl Charles. „Styď se!“ volali také kolem stojící chlapci, aby jí ukázali spoluutrpení.

Charles Mansfield byl vždy příkladem zdvořilosti a velkorysosti a řekl jako první :

„Smím vám nabrat vodu, paní?“ pozorně vzal vědro z její ruky. Se slzami v očích a třesoucím se hlasem řekl: „Děkuji, můj milý chlapče. Bůh tě opatruj, ať nejsi tak nemocný jako já.“

„A když přeci, bude úkolem mladých lidí mi pomoci. Jeden z nás vám každý den přinese vědro vody, abyste ho nemusela nosit sama,“ řekl Charles přátelsky.

„Ano, to budeme dělat,“ řekli ostatní chlapci jedním hlasem. „Bůh vám žehnej, Bůh vám všem žehnej!“ volala stará paní, když si utírala slzy z očí a vstupovala do svého skromného domu.

Will zanedbával učení, a proto byl potrestán. V přestávkách nesměl chodit jako ostatní na školní dvůr, ale musel se učit. Tento trest byl pro něj velice tvrdý, protože miloval více hry než knihy. Ve srovnání s odplatou, která ho očekávala, to však byl jen lehký trest.

Druhý den jeho „vězení“ seděl u otevřeného okna a díval se, jak si chlapci hrají. Náhle, když byl učitel hluboce zabrán do práce, skočil s vítězoslavným křikem mezi chlapce. „Kdo může, ať mě klidně znovu potrestá,“ volal trucovitě a šel pozpátku s rukama nahoře. Náhle jeho hlas umlkl.

Bylo slyšet silný náraz a jeho zmatení kamarádi vykřikli hrůzou.

Studna na dvoře musela být opravována a dělníci šli pro materiál. Otvor do studny nepřikryli. Byla to jejich lehkomyšlnost. V okamžiku Williho triumfu, kdy šel vítězoslavně pozpátku, spadl do

studny. Chlapci se zhrozili. Spěchali ke studni. Nejodvážnější byl Charles. Vzal lano, uvázal se a sestupoval dolů, aby Willimu pomohl.

Studna byla hluboká. Naštěstí byla téměř vypumpována. Willi ležel bez hnutí. Charles ho opatrně zvedl jednou rukou, druhou se chytil lana a pak dal pokyn, aby je pomalu vytáhli nahoru.

Popelavě bledý obličej naplnil všechny chlapce strachem. V úplné tichosti ho nesli do domu chudobné ženy, protože byl nejbližší. Žena byla svědkem této nehody.

Willi byl nyní v jednoduchém domě a ležel na jednoduché posteli chudobné paní, kterou dříve ponižoval a vysmíval se jí. Ona věrně postupovala podle přikázání: „Milujte své nepřátele. (Lukáš 6:27,28: *„Ale vámť pravím, kteříž slyšíte: Milujte nepřátely vaše, dobře činite těm, kteříž vás nenávidí, dobrořečte těm, kteříž vás proklínají, a modlte se za ty, kteříž vám bezpráví činí.“*)

Její modlitba za trpícího tiše stoupala k Bohu. Přinesla malou skleničku s kafrem a jiné posilující léky, které dostala od přátelských sousedů, aby ulehčila jeho bolestem. Z její téměř prázdné spižirny donesla obvaz pro ošetření a obvázání rány na hlavě, která hodně krvácela. Myslela jen na jeho bolesti. Sedla si vedle něho a hladila jeho ruce a čelo. Někteří chlapci běželi pro lékaře a učitele. Vypadalo to, že je zraněný jen na hlavě. Když lékař provedl svoji práci, přenesli chlapce, stále ještě v bezvědomí, na nosítkách do jeho domova.

Tento den zanechal ve škole na žácích i na učitelích hluboký dojem.

O několik hodin později se sešla skupina chlapců na školním dvoře. Vyprávěli si šeptem. Strach se vepsal do jejich obličejů. Všichni byli bledí a otřesení. Ke skupině přicházel Charlie. „Jak se daří Willimu, slyšeli jste něco nového?“

„Ach, Charlie!“, volali a tlačili se kolem něho. „Ještě to nevíš? Nic jsi neslyšel? Otevřel oči a promluvil. Zřejmě má polámaná záda.“ Charlie sepal ruce, vyhodil je do vzduchu a několik minut pla-

kal. Byl bledý a plný smutku. Obrátil se na kamarády a zeptal se: „Chlapci, zapomeneme někdy dnešní lekci?“

Ubohý Willi! Všechna slova jsou slabá k popsání utrpení těla a duše, které musel měsíce snášet na své posteli. Když konečně mohl vstát, bylo jeho tělo slabé a zkroucené, na čele měl jizvu a byl změněný ve svém srdci. Jeho duch byl pokorný a litující.

Žal vykonal velkou práci. Když přišli kamarádi blahopřát k uzdravení, objal všechny, plakal, nemohl mluvit a jen šeptal: „Odpusť mi, odpusťte mi!“

Chudobná paní si mohla na jeho prosbu pronajmout od jeho tatínka prázdninový dům zdarma a jeho maminka se starala o její potřeby. Jakmile Will mohl psát, prosil ji dopisem o odpuštění. Jako odpověď dostal její požehnání.

Od té doby jí dával Will velkoryse polovinu svého čtvrtletního kapesného. Navštěvoval ji v jejím osamocení, uzavřel mír s Bohem a pochopil, že jeho trest, být invalidně postižený s hrbem na zádech, je spravedlivý.

Mladí čtenáři, nechejte si ovlivnit srdce skutečností, která se udála Willimu Winslowi. Ctěte stáří, ať jste chudobní nebo bohatí. Pociťujte jako zvláštní přednost, že jim můžete sloužit v jejich nemocech tak, jak vám oni sloužili, když jste byli dětmi. To je jediná možnost, jak mohou mladí lidé splatit dluh starým lidem. Bůh bude žehnat všem mladým srdcím, která se sklánějí se ctí před šedivou hlavou.

JEDENKRÁT NEZNAMENÁ NIC

„Hned jsem zpátky, mami, jdu se jen podívat za roh do nové herny kulečnicku“. Harry, s čepicí v ruce, už chtěl zavřít dveře do obývacího pokoje. „Nemůžeme ti dovolit navštěvovat taková místa, můj milý. Přeci víš, že tatínek i já jsme proti tomu“, řekla maminka.

„Ale já nechci hrát, mami, jen se chci dívat. Všichni říkají, že stoly jsou velkolepé. Co mám jinak Jimovi říci? Slíbil jsem mu, že s ním půjdu. Čeká na mě venku. Prosím, řekni ano, jen tentokrát“.

„Řekni Jimovi, že chceme, abys zůstal doma. Zeptej se ho, zda by s námi nechtěl strávit večer,“ řekl tatínek a podíval se přes noviny.

„Ach, vím, že nechce!“

Harry stál, mačkal čepici a držel kliku od dveří tak dlouho, dokud nezjistil, že už mu rodiče nemají co říci. Pak šel pomalu k domovním dveřím.

„Proč nepospíšíš? Proč necháš starého přítele celý večer čekat?“ volal Jim.

„Nejdu s tebou. Nechceš jít k nám domů?“ řekl Harry.

„Ty nejdeš? Tvoje maminka má něco proti tomu, že se podíváš na kulečnick?“ řekl Jim.

„Chce, abych raději zůstal doma“, řekl Harry.

Jim zapískal a odešel.

„Určitě to bude všem kamarádům vyprávět“, řekl Harry polohlasně a zavřel dveře silněji, než bylo nutné. „Nevím, proč jsou rodiče tak malicherní.“

Když se vrátil do pokoje, sáhl po první lepší knize, sedl si daleko od světla a tvářil se nesnesitelně.

Tatínek odložil noviny na stranu a láskyplně řekl, jako kdyby se vůbec nic nedělo: „Říkám si, zda už je můj syn dost starý na to, abych mu vyprávěl jeden příběh. Jmenuje se – Jedenkrát neznámá nic.“ Harry položil knihu zpět na stůl. Jeho výraz obličej se nezměnil, protože dále přemýšlel o tom, jak Jim bude všem kamarádům barvitě vyprávět, co se stalo.

Tatínek začal vyprávět: „Když jsem byl starý jako ty, Harry, bydleli jsme vedle spokojeného pana Allena. Jeho syn Frank byl dobrosrdečný a veselý chlapec. Vlastnil dva nádherné poníky, několik psů a velké hřiště ke hraní. Proto měl také hodně přátel.

Strávili jsme spolu hodně dní, jezdili jsme na ponících a hráli si s balonem na hřišti. Na jedno letní odpoledne si vzpomínám velice dobře. Byl to okamžik obratu ve Frankově životě. Tehdy jsme na nic takového nepomysleli.

Bylo velice horko. Unaveni hrou s balónem, jsme si udělali přestávku k odpočinku. Frank ale navrhl, že bychom měli jet s poníky na cestu, kde bychom s nimi mohli závodit. Byl jsem si jistý, že s tím jeho tatínek nebude souhlasit. Mimo jiné, v tomto horku by to bylo trápení zvířat. Proto jsem se pokoušel přivést Franka na jiné myšlenky, ale zbytečně.

„Charlie, můžeš jít klidně s námi“, řekl Frank. „Co se může stát? Jen tentokrát! Chci vidět, který z mých poníků je rychlejší.“

Chvilí jsem si s tou myšlenkou hrál, ale pak jsem pomyslel na to, jak by byl můj tatínek zklamaný a odmítl jsem.

„No dobře, jak si přeješ,“ řekl Frank. „Znám dost jiných kamarádů, kteří budou mít ze závodu radost,“ a odešel. Frank našel chlapce, který s ním závodil. Přinášelo jim to takovou zábavu, že i přes otcovo pokárání provozoval tento sport tajně i vícekrát.

Koncem léta musel pan Allen odjet kvůli špatnému zdravotnímu stavu s rodinou do Evropy. Jeho syna Franka jsem tři roky neviděl. Setkali jsme se v zahraničí při studiu na stejné univerzitě.

Zpočátku bral Frank studium velice vážně, ale ještě před ukončením prvního ročníku ho přešla chuť na učení. S kamarády trávil čas v zábavných podnikcích nebo se jinak nevhodně vyžíval. Svě špatné svědomí se potom pokoušel utišit tím, že si říkal – jedenkrát neznamená nic.

Zanedbával učení, stalo se mu přítěží. Jeho dychtivost po zábavě, která drásala nervy, sílila. Jednoho dne o něm řekl jeho dobrý přítel, že přísloví – jedenkrát neznamená nic – se mu stane osudným.

Už před mnoha léty si měl Frank uvědomit, co mu přinese odpoledne se závody s koňmi a večery strávené u kulečníku. Zpočátku měl v úmyslu navštívit místa jen jednou, ale je jen málo lidí, kteří zůstanou na cestě k hříchu jen u přísloví – jedenkrát neznamená nic.

Po nějaké době zemřel jeho otec. Tato zpráva ho krátce přivedla k přemýšlení nad životem, ale velice rychle propadl novým pokušením. Brzy se setkal se starými kamarády. Ti ho také naučili, jak se může rychle zbavit velkého dědictví.

Praví přátelé se ho marně snažili v této kariéře zbrzdit. Před pěti léty zemřel na následky závislosti na alkoholu“.

„Tati, to je hrozné!“ zděšeně řekl Harry.

„Ano, je to strašné, můj synu, ale je nespočetné množství jiných příběhů, které jsou stejně ošklivé jako tento. Kdybychom navštívili věznicí a zeptali se vězňů, jak začali s jejich zločiny, zjistili bychom, že si většina řekla – jednou neznamená nic. Jeden vzal něco, co mu nepatřilo a neřekl si, už to neudělám. Zločin se pomalu stával zvyklostí. Jiný byl svedený k hazardním hrám a to stačilo k tomu, aby započal cestu zločinů. Jiný byl pevně rozhodnutý skoncovat s alkoholem po první skleničce, ale stal se alkoholikem.

Milý chlapče, nauč se tohoto přísloví bát – jedenkrát neznamená nic. Když ho budeš chtít použít, přemýšlej, kam tě dovede. Modli se,

abys měl sílu a odolal pokušením. Harry, ještě ti je nejasné, proč jsme ti nedovolili navštívit kulečnickový salón?“

„Už není, teď tomu rozumím. Měl jsi pravdu. Myslel jsem si, že mi nemůže uškodit, když se tam jen jednou podívám. Když bude Jim vyprávět hloupé povídačky a vysmívat se mi, můžu mu vyprávět příhodu o Franku Allenovi a pak přestane“.

Moji milí chlupci a děvčata, uklidňujete občas své svědomí příslovím – jednou neznamená nic nebo jen tentokrát? Když ano, tak se na chvíli zastavte a pomyslete na to, jak často mladí lidé a zkušenější muži i ženy podlehli této svůdné myšlence a udělali první kroky na své hříšné cestě. Uvidíte-li konec této cesty, kterou jste tak lehkomyslně nastoupili, pojme vás hrůza. Ještě nevíte, že hříchem vaše srdce ztvdne a svede vás na širokou cestu hříchu.

Kolik rodičů povolí svým dětem „jen tentokrát“ a potom poznají, jak je obtížné říci „ne“, jestliže chtějí zůstat věrni základním principům.

SPRÁVNÉ ROZHODNUTÍ

Právě začaly prázdniny, když nás navštívil pan Davis, přítel mého otce. Zeptal se mě, zda bych se jel podívat k němu domů. Ta myšlenka s odcestováním se mi líbila.

Měli jsme příjemnou jízdu a doma u pana Davise vše nasvědčovalo tomu, že prožijeme pěkný společný čas. Pozdravil nás jeho syn Fred, který byl v mém věku. Brzy jsem měl pocit, jako bych byl už dlouho spřátelený s celou rodinou. „Prázdniny by měly být vždy takové“, pomyslel jsem si, když jsme si večer společně hráli, řešili hádanky, radostně si povídali a smáli se.

„Je čas jít do postele“, řekla paní Davisová. Očekával jsem rodinnou pobožnost, ale byli jsme posláni přímo do svých pokojů. Bylo to pro mě zvláštní, protože jsem ještě nebyl v žádné rodině, kde by neměli večer pobožnost.

„Pojď“, řekl Fred, „maminka říkala, že budeš spát se mnou v pokoji“. Následoval jsem ho tedy do malé místnosti, kterou nazýval svým pokojem. Tam otevřel jednu zásuvku a ukázal mi své poklady, mezi které patřila nějaká krabička, loďka, nůž a ještě něco více. Vyprávěl mi, co všechno „podnikají“ chlapci v tomto domě.

Pak byl v okamžiku převlečený a skočil do postele. Já jsem potřeboval mnohem více času, protože se mi najednou nic nedařilo.

Před odjezdem vlaku mi maminka strčila do dlaně peněženku a přitom mi láskyplně a tiše šeptala do ucha: „Nezapomeň, Roberte, že jsi křesťanem“.

Velice dobře jsem věděl, co to znamená a vzpomněl jsem si na její slova. Co jsem se naučil doma jako křesťan, nemohu přeci na cestách zanedbávat. Jedna věc byla večerní modlitba. Od dětství se modlím každý večer na kolenou a prosím Boha ve jménu Ježíše Krista o odpuštění mých poklesků.

„Proč nejdeš do postele, Roberte?“ ptal se Fred. „Na co čekáš?“

Měl jsem strach modlit se a také strach nemodlit se. Nějak jsem nemohl pokleknout, když se na mě Fred díval. Co řekne? Možná, že se mi vysměje. Měl jsem z Freda strach. Byl jsem zbabělec. A přeci jsem nemohl jít jednoduše do postele, aniž bych se nepomodlil. Když doma potřebuji ochranu mého nebeského Otce, tak ji potřebuji i zde.

Přál jsem si všechno možné. Abych byl ubytovaný v pokoji sám, aby už Fred usnul nebo aby se stalo něco jiného, ale nevěděl jsem co. Fred však přirozeně neusnul a nestalo se ani nic jiného.

Takový boj asi musí prožít každý, kdo opustí domov a stane se samostatným. A od jeho rozhodnosti možná závisí i to, jak se bude v budoucnosti rozvíjet jeho charakter. Můj boj byl v každém případě těžký.

Fred začal znovu: „Chlapče, jdi do postele!“ Teď jsem vzal všechnu svoji odvalu a řekl: „Já nejdříve ještě ukleknou a pomodlím se, tak to dělám vždycky.“ „Modlit se?“ ptal se Fred. Pak se otočil a zůstal klidný. Jeho ohleduplné chování mě zahanbilo. Celou dobu jsem měl strach před jeho reakcí a on je zcela klidný a já se mohu modlit. Jak jsem byl vděčný, že jsem následoval své svědomí.

Tento zážitek byl pro mne rozhodující. Dal mi sílu do budoucna a myslím si, že toto rozhodnutí, které jsem tehdy udělal jako křesťanský chlapec, udělalo ze mne křesťanského muže. V pozdějších letech jsem se dostal do mnohých pokušení, která by mě určitě odvedla od Boha, kdybych se nerozhodl věrně opatrovat osobní modlitbu. Každý chlapec a každý mladý muž, který má věřící rodiče a čte tyto řádky, by měl takto přemýšlet. Když jsi vychovaný se základní-

mi principy a povinnosti křesťanství, nezanechej je za sebou, když jsi pryč z domu!

Podrž si je a neopouštěj je. S Boží pomocí ti budou ve volných chvílích pokušení oporou. Stůj jako muž na Boží a Ježíšově straně.

Mnoho mladých mužů, kteří to neudělali, sešli z cesty, dělají rodičům ostudu a žijí v tomto světě bez Boha a bez naděje.

CO PŘINESE UČENÍ

„Mám toho dost, chodit do školy“, šeptal Herbert Williamovi, který s ním seděl ve školní lavici. „Co mi to přinese, když se učím geometrii, navigaci, měření a různé jednotky míry? Z toho nemám nic. Ve svém životě nebudu nikdy pracovat jako měřič, lodní kapitán nebo jako mistr na stavbách.“

„Jak chceš vydělávat peníze, Herberte?“ šeptal William.

„Proč? Vyučím se řemeslu. To říká tatínek.“

„Já také“, řekl William, „ale tatínek chce, abych se učil co nejvíce, protože to budu v životě potřebovat.“

„Nerozumím tomu, co mi přinese algebra nebo měření, když budu například čalouníkem.“

„Možná, že tomu rozumí naši tatínkové a my tomu nerozumíme. Herberte, oni jsou starší a zkušenější než my. Vydejme tedy ze sebe to nejlepší a učme se, když to po nás chtějí, i když mnohdy nechápeme smysl, proč to od nás vyžadují.“

„Já to vidím jinak. Můj tatínek tomu nerozumí více než já“, odpověděl Herbert a kroutil přitom hlavou.

„Neříkej to“, odporoval mu kamarád, „raději bych tak nemyslel. Můj tatínek ví, co je pro mě nejlepší. Kdo se neučí a nevyužívá čas, je určitě na špatné cestě“.

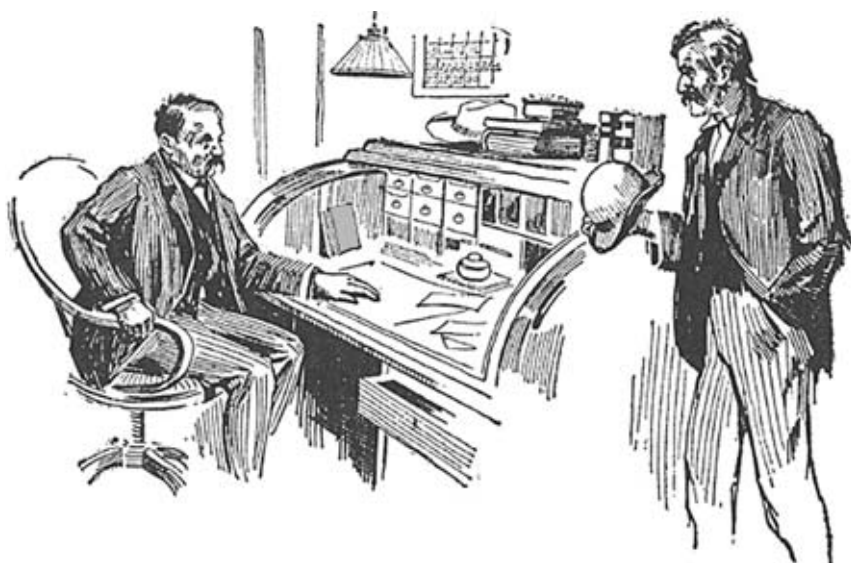
„Nemám strach“, odpověděl Herbert a zavřel knihu, ve které už půl hodiny bez zájmu četl. Zbytečně se pokoušel zapamatovat si lek-

ci. Z kapsy kalhot vytáhl několik kuliček a hrál si s nimi. Přitom ale dával dobrý pozor, aby ho učitel neviděl.

William mlčel a plně se věnoval učení. Charakterový rozdíl obou chlapců byl zřetelný. Učitel to viděl na mnoha detailech. Například způsob chování, zvyklosti, vyjadřování. William dělal vždy své úlohy správně, Herbert ne. Jeden byl každé ráno přesný, druhý bloudil cestou do školy. Jedny knihy byly v dobrém stavu, druhé byly špinavé a poškozené.

Tak začali svůj život. Jeden byl poslušný a pilný, pozorně naslouchal radám starších a zkušenějších. Rád se nechával vést. Druhý byl pomalý a rychle následoval svoji vlastní vůli. Ve věku 35 let pracoval William jako obchodník ve velkém a dobře běžícím podniku. Herbert se stal řemeslníkem, který byl denně na cestách. Byl chudobný, měl málo peněz a ještě méně všeobecných znalostí.

„Jak se vám vede starý příteli?“ zeptal se obchodník řemeslníka, když přišel do jeho kanceláře. Jejich zevnějšek byl rozdílný. Obchodník byl dobře oblečen a v dobré náladě. Druhý byl chudobně oblečen, starostlivý a depresivní.

„Nemůžu říci, že se mi vede dobře, pane Wheller“, odpověděl řemeslník. „Práce je jednotvárná, výdělek malý. Je to dosti tvrdé, starat se o velkou rodinu“.

„Je mi to líto“, soucitně odpověděl obchodník. „Kolik vyděláváte?“

„Kdybych neměl žádné výpadky v zakázkách, tak 12 až 15 dolarů za týden, ale zakázky nejsou pořád, takže vydělávám v průměru 9 dolarů za týden.“

„Jak je velká vaše rodina?“

„Mám pět dětí“.

„Pět dětí a jen devět dolarů za týden!“

„To je všechno. Devět dolarů nám nestačí k životu, proto jsem se splátkami ve zpoždění“.

„Pokuste se změnit zaměstnání“.

„Vyučil jsem se jen jednomu řemeslu“.

Obchodník chvíli přemýšlel a pak řekl: „Snad bych vám mohl pomoci najít něco lepšího. Jsem vedoucím projektu plánované železniční dráhy. Tuto dráhu má vyměřovat několik inženýrů. Učili jsme se přeci spolu vyměřovat pozemky a techniku vyměřování máme ještě v paměti. Jestli chcete, zařídím vám, abyste tohle místo dostal. Místo inženýra je již zadáno. Zůstane vám čas k osvěžení znalostí. Platíme 100 dolarů za měsíc.“ Nyní se řemeslník díval ještě smutněji než předtím.

„Ale já nemám nejmenší tušení o vyměřovací technice. Ve škole jsme se to učili, snažil jsem držet krok, ale vše šlo mimo mě. Tenkrát jsem si myslel, že mi to nic nepřinese, a proto dnes o tom nemám vůbec tušení, jako bych z toho oboru nic neslyšel,“ řekl Herbert.

„Jaká škoda, starý příteli,“ odpověděl obchodník. „Ale jste určitě dobrý ve vedení účetnictví. Snad vám můžu dát místo ve skladě. Co si o tom myslíte?“

„Vlastně, měl bych být dobrý v účetnictví, to je pravda. Matematiku jsem se učil dost dlouho, ale zájem o čísla jsem nezískal. Ačkoliv jsem se účetnictví učil hodně měsíců, musím říci, že se v něm dnes vůbec nevyznám“.

„Když je to tak, pane Allene, skutečně nevím, co bych mohl pro vás udělat. Musím poslat lodí náklad do Argentiny a Peru. Mohl bych vás zaměstnat jako průvodce nákladu. Potřebuji někoho, kdo mluví trochu španělsky. O prodej se stará kapitán. Učili jsme se spolu španělsky. Byl byste ochoten na nějakou dobu opustit rodinu a náklad doprovázet? Platil bych vám 100 dolarů měsíčně“.

„Španělsky jsem úplně zapomněl, pane. Ve škole jsem neviděl žádný smysl se ji učit, proto jsem si ji nezapamatoval“.

Po chvilce přemýšlení řekl obchodník: „Napadá mě jen jedno, co bych mohl pro vás udělat, pane Allene. Nebude to ale lepší než vaše současná práce. Dělají to obyčejní dělníci. Budete pomáhat měřičům při vyměřování dráhy jako nosič.“

„Jaká je mzda, pane?“

„40 dolarů za měsíc“.

„Rád to přijmu, pane“, řekl Herbert. „Je to o hodně lepší než moje stávající zaměstnání.“

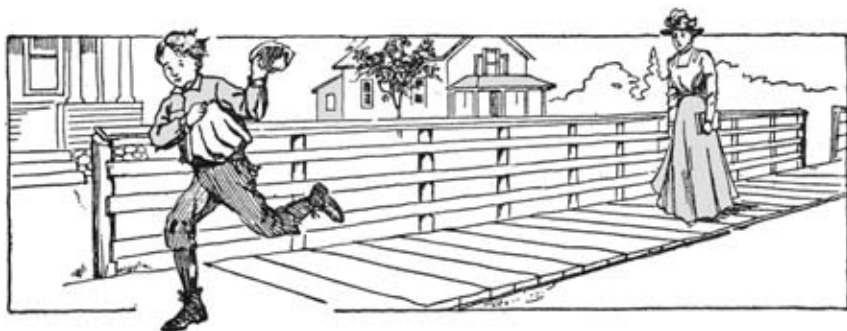
„Tak se připravte. Skupina vyráží za týden“.

„To udělám, pane“, odpověděl chudobný muž a rozloučil se.

O týden později se vydala pracovní skupina na cestu. Pan Allen byl zaměstnán jako nosič. Kdyby jako mladý hoch následoval rady rodičů a přátel a více se učil, mohl obdržet dvojnásobně placené místo jako měřící technik. Nedá se říci, jak by to s ním dopadlo, kdyby využil všechny možnosti k učení, které jako mladý chlapec měl. Ke své škodě poznal pozdě, co by mu učení přineslo a jak je cenné.

Snad to nikdo z mých mladých čtenářů neobjeví tak pozdě jako pan Allen. Děti a mladí lidé nemůžou sami dobře vědět, co je pro ně dobré. Mají proto dát na rady učitelů a rodičů a měli by se rádi učit, protože nikdy neví, co budou jednou potřebovat.

JAMIE A JEHO UČITELKA

Mezi žáky jedné vesnické misijní školy byl irský chlapec. Jeho zářící přátelský obličej, jeho vnímavost a pozornost při vyučování, vzbuzovaly u učitelů velký zájem.

V sobotní škole už několik sobot za sebou scházel a také v týdnu nebyl k zastížení. Mnohdy ho zahlédli jen v dálce.

Díval se, kdo jde kolem, zda vedoucí sobotní školy nebo učitel. Chtěl-li na něj někdo promluvit, vzal nohy na ramena a skákal přes ploty a zdi takovou rychlostí, že ho nikdo nemohl dohonit.

Paní Müllerová, jeho učitelka sobotní školy, byla mladá žena z bohaté rodiny ve vesnici. Jednoho chladného prosincového odpoledne, kdy Jamie nebyl více jak měsíc ve škole, se objevil u dveří jejich rodičů a chtěl s ní mluvit.

„Ne, ne, nemysli si, že mladá paní přijde k tobě do dřevěných šop. Když jí chceš něco říci, tak pojď dovnitř,“ řekl kuchař.

„Nemůžu jít dovnitř. Nejsem vhodně oblečený,“ řekl Jamie a díval se zkroušeně na své roztrhané kalhoty a špinavé boty. Paní Müllerová právě scházela po schodech do haly a chtěla vědět, co se děje.

Jamie se zmateně díval na podlahu. Mladá dáma ho vzala přátelsky za ruku a ptala se ho, jak se mu vede a proč nebyl v sobotní škole.

„Můj tatínek mi to nedovolí, také mě zbil,“ vzlykal.

„Ubohé dítě! Ví tatínek, že jsi zde?“ zvolala paní Müllerová.

„Ne. Dovolil mi, že můžu o prázdninách každý den několik hodin bruslit, když mu slíbím, že už nepůjdu do sobotní školy. Vzal jsem si sebou Nový zákon a chtěl jsem se vás zeptat, zda byste mě teď mohla učít.“

To byla skutečně troufalá prosba. Jamie nevěděl, že učitelka je prací v domácnosti a společenskými požadavky časově plně vytížena. Její sobotní škola bylo vše, co mohlo být od ní požadováno.

Uvědomila si však, jaká je cena jedné duše, děkovala Bohu za tuto příležitost a hned začala s vyučováním.

Během prázdnin seděl Jamie několik hodin denně s paní Müllerovou v její pěkné knihovně a pozorně studoval slova Mistra, který řekl: „*Nechte dítek jíti ke mně*“. Marek 10,14

Sezóna bruslení skončila. Poslední led na rybníku roztál. Jamie ale ani jednou nebruslil. Nalezl pramen, který mu dal větší a hlubší radost, než mu mohl nabídnout vydatný pohyb na ledě.

Jamie však nemohl věčně zakrývat, jak trávil svůj čas. Jednoho dne mu vypadl z aktovky Nový zákon.

„Co je to?“ zeptal se zlostně tatínek.

„To je Nový zákon, tati“, odpověděl přátelsky Jamie.

„Odkud ho máš? Byl jsi v sobotní škole, i když jsem ti to výslovně zakázal?“

„Ne, tati, ale moje učitelka mi ho už dávno věnovala“.

„A kdo je tvá učitelka?“

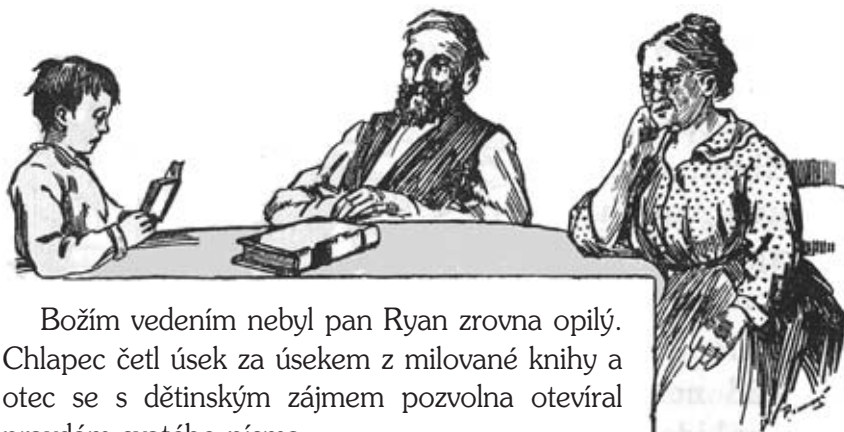
„Paní Müllerová“.

„Co, paní Müllerová? Ta, která bydlí v drahém domě na kopci?“

Ano, tati“.

„Tak, tak. Co je napsáno v té knize? Přečti nám něco“.

Božím vedením nebyl pan Ryan zrovna opilý. Chlapec četl úsek za úsekem z milované knihy a otec se s dětinským zájmem pozvolna otevíral pravdám svatého písma.

Od tohoto dne hledal pravdu v Ježíši. Žízeň po alkoholických nápojích, která byla základem jeho ponížení, ho opustila. Pohltila ho silnější žízeň po pramenu živé vody, který očisťuje každého, kdo z něho pije.

Ve střízlivém stavu byl pan Ryan pracovitý a inteligentní muž a jeho rodina, s dostatkem nové energie, dosáhla brzy vážnosti a blahobytu. To ale nebylo všechno, co láska Jamieho vyvolala.

Během několika měsíců maminka i tatínek přijali vzácné slovo, které může zachránit duši.

Jamie udělal během svých zimních prázdnin to nejlepší co mohl. Jeho paní učitelka byla bohatě odměněna za svou námahu.

Budeš taky s takovým nadšením studovat v bibli slovo pravdy? Bude vždy otevřená pro tebe, abys mohl poznat cestu k pravému životu? Který křesťanský učitel bude vyučovat se stejným nadšením jako paní Müllerová, aby zachránil lidi před věčnou smrtí?

KDE JE VŮLE...

Stalo se to jednoho letního odpoledne. Před vchodem do domu vdovy Robinsonové stál trakař. Bylo velké horko a ulice zela prázdnotou.

Pomalu jsem se loudal ve stínu po chodníku, který vedl kolem domu vdovy. Viděl jsem jejího syna s plným košem prádla, který chtěl položit na trakař. Byl jsem překvapen, jak veliký koš táhne za sebou, aby ho pak dostal na trakař. Táhl a chvíli odpočíval, táhl a odpočíval. Ulice byla tichá a já jsem slyšel, jak mluví sám se sebou. Šel jsem do půli ulice. Chlapec byl příliš zaměstnán, takže mě nepozoroval. Když si znovu odpočinul, slyšel jsem, jak těžce oddychuje a mluví: „Musíš jen chtít, Joe!“ Těmito slovy sám sebe povzbuzoval. Když koš dotáhl na okraj chodníku, běžel domů pro hladkou dřevěnou tyč, aby ji použil jako páku. Okraj koše postavil na trakař, druhý konec nadzvedl a tlačil tyčí. Hlasitěji si říkal: „Musíš jen chtít, Joe!“ Takovým způsobem dostal koš na trakař.

Díval se s hrdostí na svůj výkon a uviděl mě. Jeho rudý obličej pokrytý potem ještě více zčervenal, když jsem mu řekl: „Jsi pěkně vytrvalý!“ Jeho maminka volala z chodby: „Již jdu, Joe.“ Když přišla, ukázal jí syn na koš a řekl: „Zvládl jsem to, maminko!“

Jaký pěkný pohled. Spokojený smích ovdovělé maminky, která se s láskou dívá na pomoc ochotného syna. Ačkoliv nic neřekla, byla

vidět v jejím obličejí velká spokojenost. Nepochyboval jsem, že jejich srdce oplývala nevýslovnou radostí.

Šel jsem dále, ale slova „Musíš jen chtít, Joe!“ mě dále doprovázela. Kolik úsilí bylo vloženo do této jednoduché věty.

Naše práce vypadá podle toho, zda ji konáme s vůlí nebo proti ní. Tento chlapec mohl plakat nebo naříkat. Mohl práci přenechat své mamince. Mohl být nespokojený sám se sebou a mohl také maminku udělat nespokojenou. Sám se ale vypjal k náročnému výkonu se slovy, která jsou jednoduchá, ale plná síly. „Musíš jen chtít, Joe!“

Od té doby jsem si na tuhle situaci mnohokrát vzpomněl. Mnohé mladé ženy si u mě naříkaly: „Nemám čas dělat dobro druhým. Musím na návštěvy, nakoupit a také dokončit pletení. Jak mohu pomoci chudobným, když nemám čas?“ Tak jsem si pomyslel: „Úplně jinak by to vypadalo, kdyby si řekla, musíš jen chtít!“

Ano, s horlivostí můžeme udělat všechno. Bez ní nemůže dosáhnout, co je od nás očekáváno. Těžkosti a pokušení můžou na nás přijít všude. Když se jim poddáme, budeme velice lehce poraženi.

Když odoláme pokušení konat zlo a budeme prosit Boha, aby nám pomohl v boji proti našemu nepříteli, budeme silnější, udatnější a nedostaneme se tak lehce do pokušení. Naše moudrost a pocit odpovědnosti nás mají povzbudit jednoduchými slovy chlapce: „Musíš jen chtít!“

NÁSLEDKY NEPOSLUŠNOSTI

Smutek a bolest byly v maminčině obličejí, když viděla, že její slova a její utrpení mě nepřemluvily. Šla domů a já jsem ji s odstupem následoval. Nemluvila, teprve až u domovních dveří řekla: „Je čas, abys šel do školy. Nyní jdi a ještě jednou přemýšlej o tom, co jsem ti řekla“.

„Nepůjdu do školy!“ odpověděl jsem trucovitě.

Dívala se rozpačitě na mě: „Půjdeš, Alfrede! Trvám na tom!“

„Nechci“, odmlouval jsem.

„Máš volbu, Alfrede. Buď půjdeš ihned do školy nebo budeš zavřený ve tvém pokoji tak dlouho, dokud neslíbíš, že budeš respektovat moje přání.“

„Pokus se o to. Nedostaneš mě po schodech nahoru“, řekl jsem.

„Alfred, teď se rozhodni,“ řekla maminka a položila mi ruku na rameno. Silně se třásla a byla smrtelně bledá.

„Nedotýkej se mě“, supěl jsem. Bůh ví, že jsem nevěděl, co říkám.

„Půjdeš, Alfrede?“

„Ne,“ odpověděl jsem a chvíli jsem se pod jejím pohledem. „Tak pojď se mnou,“ rozhodla se a uchopila mě pod paži. Zvedl jsem nohu (poslouchej dobře chlapče!), zvedl jsem nohu a kopl, moji dobrou

a vroucí maminku! Když na to pomyslím, točí se mi hlava. Kopl jsem moji maminku, jemnou a křehkou ženu ... moji maminku. Pár kroků zavrávala a opřela se o zeď. Nedívala se na mě.

„Otče v nebi, odpusť mu, on neví co dělá,“ volala.

Zahradník, který právě přišel, viděl bledou maminku téměř neschopnou stát na nohou.

„Vezmi tohoto chlapce a zaveď ho do jeho pokoje“, řekla a otočila se na druhou stranu. Její bolestný pohled, který byl plný lásky, mě zasáhl. Vyšel z jemně cítícího srdce, ze srdce, které bylo rozpuřeno.

Krátce nato jsem byl vězněm ve svém pokoji. V jednom okamžiku jsem chtěl vyskočit z okna, ale měl jsem strach ze smrti. Neměl jsem pocit lítosti ani pokory. Jestliže se chtělo moje srdce poddat, probudila se ihned moje vzpurnost a ta mě přemohla. Bledý obličej

maminky mě pronásledoval. Hodil jsem sebou na postel a usnul jsem. Večer, když se stmívalo, jsem slyšel blížící se kroky. Byla to moje sestra.

„Co mám mamince říci?“ zeptala se.

„Nic“, odpověděl jsem.

„Ach, Alfrede, řekni mi a ostatním, že je ti líto toho, co se stalo. Maminka by ti ráda odpustila.“

mlčel jsem. Kroky se pomalu vzdalovaly. Ležel jsem na posteli a měl jsem před sebou nešťastnou noc.

Vystrašily mě jiné kroky, pomalejší a slabší než od mé sestry. „Alfrede, můj chlapče, smím vejít?“ zeptal se hlas. Nevím, co mě přimělo mluvit proti mým pocitům. Jemný hlas maminky mě přátelsky naladil, ale nerozpustil led v mém srdci. Byl bych se rád vrhl do jejího náručí, ale neudělal jsem to. Moje slova byla lží – řekl jsem jí, že ničeho nelituji. Pak jsem slyšel, jak se vzlykajíc vzdalovala. Byl bych ji rád zavolal zpět, ale neudělal jsem to.

Náhle jsem byl vyrušen z neklidné dřímoty. Slyšel jsem hlasitě volat mé jméno. Sestra stála nad mojí postelí. „Vstávej, Alfrede! Rychle! Vstaň a pojď se mnou, maminka umírá“.

Myslel jsem, že sním. Mechanicky jsem následoval moji sestru. Maminka ležela v posteli, bílá jako mramor. Nebyla převlečena do nočního oblečení. Lehla si jen tak, aby se uklidnila. Pak ještě jednou vstala a přišla za mnou. Potom se to stalo. Prasklo jí žalem srdce.

Nemůžu ti popsat, jak mě týral pohled na její utrpení. Cítil jsem se jako její vrah. Padl jsem vedle ní na postel, ale nemohl jsem

plakat. Moje srdce a hlava byly naplněny ohněm. Sestra položila ruku na mé rameno a tiše plakala. Náhle jsme zpozorovali, že maminka pohla rukou a otevřela oči. Poznala své okolí, ale nemohla mluvit.

„Maminko, maminko, řekni prosím, že jsi mi odpustila“, volal jsem. Beze slov stiskla moji ruku. Podívala se na mne. Pak její oči směřovaly vzhůru, její rty se pohybovaly modlitbou. Pohyb ustal, maminka zemřela. Ještě dlouho jsem klečel u její postele. Sestra mě musela odvést. Radost z dětství mě navždy opustila.

ZŮSTAŇ NA LODI

„Prosím, babičko, vyprávěj nám historku o mladém bubeníkovi, která se jmenuje „Zůstaň na lodi.“

„Vaše babička není zvyklá vyprávět historky, ale když budete tiše poslouchat, pokusím se o to.“

Uprostřed trpkých bojů v občanské válce si všiml velitel jednoho oddílu z Michiganu chlapce, který byl bubeníkem. Při nasazeních do boje zachovával mladík klid a vyznačoval se sebeovládáním. Byl zvyklý držet se zpátky, což se stávalo v jeho věku velice zřídka. Choval se řádně a cele se věnoval svým bubnům. Jako průvodce měl sebou několik velmi opotřebovaných knih. U tak mladého chlapce to bylo něco neobyčejného. U důstojníků a vojáků vzbudil pozornost. Důstojník B. se chtěl více dovědět o chlapci, a tak poručil, aby přišel k němu do stanu.

Chlapec přišel s bubny před sebou a v rukou měl paličky. Zůstal stát před důstojníkem a vojensky ho pozdravil. Měl tmavé vlnité vlasy a jeho obličej byl opálený od slunce. Kulatá líce a důlek na bradě byly zcela v protikladu k vážnému a zamyšlenému pohledu dětských očí. Zřejmě byl předčasně naučen sebedůvěře dospělého muže. Důstojník B. k němu cítil v srdci zvláštní přátelství.

„Pojď ke mně trochu blíže, chci s tebou mluvit,“ požádal ho důstojník. Chlapec přistoupil blíže a vůbec nepůsobil dojmem, že by měl trému nebo že by se styděl. „Včera jsem byl s tvým chováním velmi spokojen,“ řekl důstojník, „ačkoliv jsi pro tvoji pozici příliš mladý.“

„Děkuji vám, pane důstojníku, ale konal jsem jen svoji práci. Pro konání svých povinností není člověk nikdy příliš mladý,“ odpověděl chlapec.

„Neměl jsi strach, když bitva začala?“ zeptal se důstojník.

„Měl bych strach, kdybych o tom přemýšlel, ale plně jsem se soustředil na své bubny. Hrál jsem pro vojáky, a to je úloha, na kterou jsem se dobrovolně přihlásil. A tak jsem si řekl: Nestarej se o věci, které se tě netýkají, Roberte, nýbrž konej svou povinnost a zůstaň na lodi.“ „To je přísloví u námořníků,“ řekl s údivem důstojník.

„Dobré přísloví, že ano, pane.“ odpověděl Robert.

„Vidím, že rozumíš svému postavení. Budeš-li se tímto pravidlem řídit celý život, pak získáš úctu u všech poctivých lidí,“ řekl důstojník.

„Přesně tak mi to řekl tatínek Jack,“ odpověděl chlapec.

„Je to tvůj tělesný otec?“ chtěl vědět důstojník.

„Ne, pane, mého tělesného otce jsem nepoznal. Otec Jack mě jen vychoval.“

Zvláštní, pomyslel si důstojník, jak mi společnost tohoto chlapce dělá dobře. „Vyprávěj mi tvůj příběh, Roberte.“

„Povím vám ho tak, jak ho znám z vyprávění otce Jacka. Tedy: Moje maminka nastoupila ve Francii na palubu obchodní lodě, která se plavila směrem do Baltimore ve Spojených státech, kde žil můj otec. Na moři se zvedla velká bouře. Loď narazila na skály a ztroskotala. Lidé nastoupili do záchranných člunů. Všichni se již připravili na jistou smrt. Zachránila je ale loď plující do Liverpoolu v Anglii. Ztroskotanci všechno ztratili, zůstalo jim jen oblečení, které měli na sobě. Kapitán byl k nim velice milý. Daroval jim náhradní oblečení a také nějaké peníze.“

Maminka nechtěla v Liverpoolu zůstat, ačkoliv byla velmi nemocná. Chtěla stůj co stůj zpět do Spojených států a také nastoupila na obchodní loď plující do New Yorku. Byla jedinou ženou na palubě lodi. Když se loď dostala na volné moře, vedlo se jí stále hůře a hůře. Námořníci, mezi nimi také otec Jack, se o ni starali. Mojí maminky mu bylo velice líto a staral se o ni, jak jen mohl. Ona ale zemřela a já jsem zůstal jako kojeneček sám. Nikdo nevěděl, jak by se mělo se mnou zacházet. Všichni mysleli, že zemřu, všichni, kromě otce Jacka. Prosil lékaře, aby mu dovolil starat se o mě. Lékař mu řekl, ať se o to pokusí, ale že mi to stejně nepomůže, že budu následovat maminku přes palubu. Doktor se však mýlil.

Vpořádku jsem se doplavil do New Yorku. Otec Jack chtěl najít mého otce, ale nepodařilo se mu to, protože nikdo neznal jméno mé maminky. Nakonec mě nechal u jedné rodiny v New Yorku a musel znovu na moře. Ačkoliv v Liverpoolu i jinde podnikl všechno možné, aby něco zjistil o mé mamince, výsledek neměl žádný. Když se odebral naposled na moře, bylo mi devět let. V den, kdy loď vyplula na moře, mi dal dárek k narozeninám. To bylo naposledy, kdy jsem ho viděl. Zemřel na horečku a již se nevrátil. Vždy se však o mě dobře staral. V sedmi letech mě poslal do školy a náklady na bydlení a stravu platil vždy jeden rok dopředu. Vidíte, pane, měl jsem dobrý start do života. Brzy jsem sám mohl vydělávat peníze. Pracoval jsem jako poslíček, čistil úřady a obchody. Zpočátku mě nikdo nechtěl zaměstnat, protože si mysleli, že jsem příliš malý. Brzy ale poznali, že své úkoly plním docela dobře.

Také jsem dále navštěvoval školu, protože jsem byl se svou prací před devátou hodinou dopoledne hotov. Večer po vyučování jsem měl ještě dostatek času pro domácí úkoly. Nechtěl jsem přestat navštěvovat školu, protože otec Jack mi zdůrazňoval, že se mám naučit co nejvíce. Kromě toho určitě najdu jednoho dne svého tatínka a ten mě nesmí poznat jako chudobného a nevzdělaného chlapce. Musím se zpříma podívat svému tatínkovi do očí a říci mu, aniž bych lhal: „Tatínku, i když jsem chudobný a nevzdělaný, byl jsem vždy čestný a zůstal jsem na lodi. Nemusíš se za mě stydět.“ Tuto radu jsem nezapomněl.

Chlapec sundal čepici, postavil bubny na zem, rozepnul rukáv košile a ukázal vytetovanou loď s rozvinutými plachtami. Pod ní bylo napsáno: „Zůstaň na lodi.“

Ve dvanácti letech jsem opustil New York a s obchodníkem knih jsem se přestěhoval do Detroitu. Tam jsem zůstal dva roky, pak vypukla válka. O dva měsíce později jsem se šel hlásit jako dobrovolník do války. Hledali bubeníka. Přihlásil jsem se, ale všichni se mi jen smáli. Mysleli, že jsem příliš malý. Pak mi dali buben a musel jsem předvést, co umím. Vzali mě. Tak se stala americká vlajka lodí, na které jsem zůstal.

Důstojník mlčel. Vypadal hluboce ponořen do myšlenek. „Jak chceš najít svého tatínka?“ zeptal se. „Vždyť ani nevíš, jak se jmenuje.“

„Nevím, pane, ale jsem si jistý, že ho nějakým způsobem najdu. Můj tatínek pozná, že jsem jeho syn, když mě uvidí. Můžu mu ukázat, co patřilo mamince.“ Vytáhl malý pytlík, který mu visel na krku. Byl zašitý ze všech stran.

„Je v tom náramek, který vždy nosila moje maminka. Když zemřela, otec Jack jí ho sundal, aby ho uchoval pro mě. Řekl, že to můžu otevřít, až najdu svého tatínka.“

„Řekl jsi náramek?“ zvolal důstojník. „Ukaž mi ho, musím ho vidět, rychle!“ Malý chlapec držel pytlík oběma rukama a díval se důstojníkovi do očí. Pak jej stáhl přes hlavu a beze slova jej vložil do důstojníkovy dlaně. Pytlík byl v okamžiku otevřený.

„Myslím, že tento náramek znám“, zajímavě řekl důstojník. „Jestli je to tak, jak si myslím, musí být na náramku vyryta dvě jména – Wilhelma a Carleton, datum 26. 5. 1849.

Obě jména tam byla napsána. Důstojník B. objal chlapce se slzami v očích a řekl: „Můj synu! Můj synu!“

Na tomto místě opustíme otce syna a podívejme se ještě jednou na začátek této historie.

V prvním roku manželství se vydal důstojník B. se svou pěknou manželkou lodí na cestu do Evropy. Kvůli zdravotním problémům manželky chtěli strávit několik let na jihu Evropy. Důstojník B. byl tehdy zaměstnán u obchodní firmy v Baltimore. Náhlá smrt jeho obchodního partnera ho donutila k předčasnému návratu do Spojených států. Svou manželku a její maminku zanechal v Itálii.

Brzy po jeho odjezdu zemřela tchyně. Manželka vše připravila, aby se vrátila zpět do Baltimore. Nastoupila na osudný parník, který se rozbil o skálu. Pan B. využil tehdy všechny možnosti, aby našel

svou ženu, ale bez úspěchu. Po manželce nezůstala ani stopa. Nakonec ji pokládal za mrtvou. Byl tak zmalomyslněný a ustaraný, že přišel téměř o rozum.

Od té doby uběhlo čtrnáct let. Pan B. nevěděl, že Bůh ve své milosti měl spojení s mladým životem jeho syna, kterého zvláštním způsobem opatroval. Bezradný a bez určitého důvodu se přestěhoval do Michiganu. Když vypukla válka, byl mezi prvními, kteří se dobrovolně hlásili do armády.

Bertovi tekly slzy po tváři. „Tatínku“, řekl, „ty jsi mě konečně našel, přesně tak, jak to řekl otec Jack. Ty jsi ctihodný muž a já jsem jen chudobný bubeník, ale byl jsem vždy čestný a zůstal jsem na lodi. Nestydíš se za mě, tatínku?“

„Jsem na tebe hrdý a děkuji Bohu, že tě přivedl ke mně takového jaký jsi.“

Z malého hrdiny se mezitím stal dospělý muž, který stále žije podle hesla z dětství: „Zůstaň na lodi.“

VĚRNÝ PASTEVEC

Gerhardt žil jako pastevec ovcí v Německu. Byl to jemný a šlechetný chlapec, ačkoliv byl velmi chudobný. Jednoho dne, když byl se svými ovečkami v údolí na okraji lesů, vyjel na koni z lesa lovec a zeptal se ho: „Mladý muži, jak je daleko do nejbližší vesnice?“

„Devět kilometrů,“ odpověděl chlapec. „Ale cesta je jen vyšlapaná od ovcí a mohl byste z ní velice rychle sejít a zabloudit“.

Lovec se podíval na stezku a řekl: „Jsem velice hladový a žíznivý. Ztratil jsem své průvodce a zabloudil jsem. Nechej tady své ovce a ukaž mi cestu! Dobře ti zaplatím“.

„Své ovce nemohu nechat samotné, můj pane. Mohly by v lese zabloudit a mohli by je sežrat vlci nebo ukrást zloději,“ odpověděl Gerhardt.

„No a? Vadí to?“ zeptal se lovec. „To přeci nejsou tvoje ovce. Ztráta jedné nebo více ovcí pro tvého pána moc neznamená. Mimo jiné, dám ti více peněz, než vyděláš za celý rok“.

„Nemůžu jít, můj pane,“ rozhodně odpověděl Gerhardt. „Můj pán mi platí a svěřil mi své ovce. Já proto nemůžu rozhodovat o mém čase. Kdyby se ovce ztratily, bylo by to stejné, jako bych je ukradl.“

„Svěřil bys mi tvé ovce, šel bys do vesnice, přinesl mi něco k jídlu a pití a dovedl průvodce?“ zeptal se lovec.

Chlapec kroutil hlavou. „Ovce neznají váš hlas...“

„No a? Nedůvěřuješ mi? Vypadám jako nečestný muž?“ zeptal se lovec rozzlobeně.

„Můj pane, právě jste se mě pokoušel odvést od slibu, který jsem dal mému mistru. Jak můžu vědět, že je na vaše slovo spolehnutí?“

Lovec se smál, neboť poznal, že je v pasti. Řekl: „Vidím, že jsi dobrý, věrný a spolehlivý chlapec. Nezapomenu na tebe. Vysvětlí mi cestu a já se pokusím dojet do vesnice!“

Gerhardt nabídl hladovému muži obsah své tašky a ten jednoduché jídlo s radostí snědl. V tomto okamžiku přijeli jeho průvodci.

Gerhardt se ke svému překvapení dověděl, že lovec je proslavený Herzog, kterému patřily v okolí všechny pozemky.

Herzog byl tak nadšen čestností chlapce, že ho krátce po této události povolal k sobě a poskytl mu vzdělání.

V pozdějších letech se Gerhardt stal proslaveným mužem, ale do konce života zůstal čestný a spolehlivý.

CHTĚL JIŽ BÝT MUŽEM

Lidé chválili mladého jinocha Dicka Harrise, jako výjimečně rychle myslícího. Nejvíce se ale chválil sám. Bylo mu čtrnáct let a už chtěl být hodnocen jako muž.

Krátce před ukončením školy se ho ptali přátelé, čím by chtěl být. Dick nemohl nic přesného říci. Věděl jen, že to má být něco velkolepého. Ve škole se mnohému naučil, ale také nasbíral špatné vlastnosti, například kouřil.

Dickův tatínek kouřil, muži na ulici kouřili, a tak si Dick myslel, že je mužské kouřit. Často se schoval s několika spolužáky, aby kouřili společně fajfku nebo cigáro. Jakmile se objevil někdo nablízku, schovali fajfku, protože měli strach, že budou objeveni.

Ačkoliv Dickův tatínek kouřil, svému synovi to zakázal. Jednoho dne se ho zeptal, proč je jeho oblečení cítit po kouři.

„Několik kamarádů ze školy kouří, tati“

„A ty?“

„Já ne“.

„Tak s tím nezačínej. Stačí, když kouří muži. Nechci, aby moje děti kouřily“.

Dick šel pryč se lži v pravé ruce, jak je napsáno v bibli. (*Izaiáš 44:20 Popelem se pase takový, srdce svedené skloňuje jej, aby nemohl osvoboditi duše své, ani říci: Není-liž omylu v předsevzetí mém?*) A to chtěl být mužem.

Zamysleme se, jak poznáme muže? Myslím pravého muže. Určitě podle jeho vlastností. Bible nám říká, že ozdobou mládenců je jejich síla. *Příslloví 20:29 Ozdoba mládenců jest síla jejich, a okrasa starců šediny.* Tzn. podle jejich tělesné a duševní síly.

Dělá kouření člověka silným? Tělo rozhodně ne. Mnohokrát bylo dokázáno, že kouření oslabuje tělo. Tabák je jed. Jeho působení je plíživější než u alkoholu, ale stejně škodlivé. I když se ihned neumírá, znečišťuje krev, škodí mozku a žaludku a ovlivňuje mnoho důležitých funkcí těla.

Následkem je pomalý růst a všeobecná slabost. Mladý muž, který hodně kouří, nikdy nedosáhne vrcholu své síly. Ke svému politování to Dick poznal na svém těle. No a co bylo s jeho duševní silou, s jeho myšlením? Myslíš si, že jeho chování prokazovalo duševní sílu? Nezačal kouřit příležitostně, nýbrž plně jako každý „muž“. Byl sice mladíkem, ale chtěl platit za muže, kterým vlastně nebyl. Tak se projevila jeho slabost. Nastalo ještě něco horšího. Aby své kouření zatajil, lhal ve škole i doma.

Bylo nám ho líto, že tajně kouří, a proto jsme ho nemohli ohodnotit jako muže. Když Dick ukončil školu, nastoupil do učení v obchodním domě. Také zde provozoval starý zlovyk, aby vypadal jako muž. Muži kouří cigarety, proto je on musí kouřit také. Přišlo to, co muselo přijít. Skončil ve společnosti uvolněných mladých mužů,

upadl do dluhů, začal pít alkohol a zůstával do noci mimo dům. Dříve než se vyučil, si úplně zničil zdraví. Jeho zaměstnavatel byl k němu shovívavý, a proto jej nepropustil.

Chová se tak pravý muž?

To se stalo před mnoha lety.

Minulý týden jsem si všiml jednoho muže, který čekal před volební místností. Měl asi čtyřicet let, ale vypadal aspoň o dvacet let starší. Jeho klobouk byl roztrhaný, kabát špinavý, ruce měl v kapsách, v ústech držel kousek cigarety, obličej měl oteklý, oči smutné a jeho projev byl projevem lhostejnosti.

Někoho mi připomínal. Náhle jsem si s bolestí uvědomil, že tento opilý muž je Dick Harris. Mezitím se opravdu stal mužem, ale ztraceným mužem.

V bibli je napsáno: Jakub 3:5: *„Tak i jazyk malý úd jest, avšak veliké věci provádí. Aj, maličký oheň, kterak veliký les zapálí! Jedná malá jiskřička zapálila Dickovi špatné vlastnosti. Špatné zvyky si velice rychle a snadno osvojíme, ale jak je těžké se jich zbavit. Jen se podívej, co udělalo kouření z Dicka. Stal se opilcem. Oba návyky ho proměnily v trosky.“*

Asi k tomu dodáš: „Tisíce mužů kouří a přeci jsou silní“. To je také pravda. Ale nezačali v mládí kouřit cigaretu za cigaretou (zapalovat jednu od druhé). Jinak by neměli sílu. O kolik by mohli být silnější, kdyby nekouřili.

Mnoho kuřáků jen silně vypadá, ale jejich zdraví je oslabené. Když na ně přijde nějaká zátěž, zhroutí se.

Přesto můžeš namítnout: „Všichni kuřáci nepijí alkohol a neztratí tak svoji mužnost.“ Ano, ale přesto téměř neexistují alkoholici, kteří by nekouřili. Nové poznatky ukázaly, že převážná část těch, kteří porušili abstinenci, jsou kuřáci.

Kouření a pití jsou dvě větve jednoho stromu. Listí tohoto stromu je rána pro celý svět. (Ovoce nenese žádné).

Tedy mládeži: „Zmužile sobě počínejte, buďte silní“ 1. Kor. 16,13. Když se tě příště někdo zeptá, jestli chceš jednu cigaretu, odpověz ne!

Když někdo řekne, že kouření dělá muže, pak odpověz: „Ne, muže dělá silná vůle, jednání podle zdravých a střízlivých principů. Vlivem kouření můžu tyto mužské vlastnosti ztratit.“

BEZPEČNÁ CESTA

Naše milá babička patří k těm, kteří mluví skrze víru, i když už zemřeli (Žid. 11,4: „Věrou lepší oběť Bohu obětoval Abel, nežli Kain, skrze kterouž svědectví obdržel, že jest spravedlivý, jakž sám Bůh darům jeho svědectví vydal. A skrze tu, umřev, ještě tě mluví“). Nebyla žádným řečníkem, také nikoho nekritizovala a nikomu nekázala, ale byla nejoblíbenější vychovatelkou a vyprávěčkou příběhů. Někdy bylo její vyprávění spojeno s fantazií nebo bylo vymyšleno. Naslouchali jsme s radostí příběhům, které se nám hluboce vryly do paměti.

Jedno sobotní odpoledne jsme šli po ukončení bohoslužby k babičce, abychom jí vyprávěli, co bylo v kázání. Tentokrát jsme poznali přikázání moudrého muže zapsané v knize Přísloví 1,10: „Synu můj, jestliže by tě namlouvali hříšníci, nepřivoluj.“ Náš kazatel chtěl tímto textem varovat především mládež, aby se nenechala svést na špatnou cestu. Ukázal také na následky, se kterými musíme počítat, když se poddáme špatným vlivům.

Když jsme babičce vše dovyprávěli, řekla: „To mi připomíná jednoho mladého muže, kterého jsem kdysi znala. Vyprávěla jsem ti už o Jakobovi Wisem?“ zeptala se mého tatínka.

„Ano mami“, odpověděl, „vyprávěj o něm dětem. Jsem si jistý, že tento příběh dobře doplní dopolední kázání.“

„Ano, babičko, vyprávěj nám tento příběh!“ zvolali jsme. Postavili jsme kolem ní židle a napjatě jsme čekali na slíbený příběh, protože jsme věděli, jak zajímavě dovede vyprávět. Milá stará paní nemusela být dvakrát pobízena.

„Jakob Wise byl syn našeho souseda. Tenkrát jsem ještě bydlela jako šťastná manželka v domě na západě. Jeho otec byl prostý a praktický muž. Pro svoji přímou, rozumnost a zbožnost byl u všech lidí vážený. Svého syna naučil dobrým principům a umožnil mu to nejlepší vzdělání, které si mohl dovolit.

Když měl Jakob čtrnáct let, byl poslán na jeden rok do velké školy v Louiville. Jeho tatínek měl ještě více synů a dcer, o které se musel starat. Jakob měl zájem o získání obchodních znalostí. To, co prožil v Louisville, ovlivnilo trvale jeho charakter. V době, kdy tam navštěvoval školu, si ho oblíbila jedna bohatá rodina vlastníci ve městě velký obchod. Nabídla mu místo učně. Jakobův otec s tím okamžitě souhlasil.

Klidný, zdvořilý a vyrovnaný obchodník pan Rankin se choval ke svým spoluobčanům vždy uctivě.

Po několika týdnech práce v obchodě ale Jacob poznal, že obchody nejsou prováděny na základě Božího zákona. Také jeho principy ve vztazích ke spoluobčanům nebyly vždy správné. S tím nemohl mladý chlapec souhlasit a brzy se z veselého mládence stal mládenec ustaraný. Nebyl si jistý, co je lepší. Poslouchat doslova svého zaměstnavatele a neodporovat mu nebo zůstat věrný své víře?

Brzy si vše vyjasnil. Jednoho dne zastavil před obchodem kočár. Vystoupila z něho hezky oblečená paní a vešla do obchodu. Prosila, aby jí byly ukázány náhrdelníky pro děti. Jákob, kterému toto oddělení příslušelo, ji chtěl obsloužit, ale pan Rankin převzal s úsměvem jeho úlohu. Se svým známým klidem a zdvořilostí představil ženě celý sortiment náhrdelníků v jejich plném lesku. Z jejího obličeje se dalo vyčíst, že se jí velmi líbí.

Mezi obchodníkem a zákaznící začal živý rozhovor o výrobcích a jejich cenách. Pan Rankin věrohodně vysvětloval, jak bylo těž-

ké a drahé dostat zboží z Evropy do USA. Jak zboží objednal ve velkém množství a nyní se může spokojit s malým ziskem a zboží prodávat za nepředstavitelně nízké ceny.

Když Jacob poslouchal tento rozhovor, divil se a byl pohoršen, protože věděl, že výpovědi jsou nehorázné a úplně falešné. Když viděl tyto bezcenné lesklé kousky mizet v tašce zákaznice, těžce potlačoval spravedlivé rozhořčení. Zaplatila pětinasobnou cenu, protože se nechala ovlivnit úlisnou řečí pana Rankina.

Všechny pochybnosti, zda může nadále zůstat pod touto střechou, byly jakoby větrem odváty.

Pan Rankin dovedl paní ke kočáru, tašku s nákupem položil na sedadlo a rozloučil se. Když se vrátil do obchodu, postavil se mu Jakob do cesty. V jeho obličeji se zračily hořké výčitky, což byla zvláštnost u chlapce v jeho stáří. Vysvětlil panu Rankinovi, že nyní, když vidí, jak provádí své obchody, už s ním nemůže spolupracovat.

Rozhodnul se okamžitě vrátit ke svému otci, protože mu to také dovolovala jeho pracovní smlouva.

Rozhodné a nebojácné chování chlapce ohromilo nečestného obchodníka. Nesnažil se omluvit své špatné jednání a ani nechtěl zamezit odchodu svého učně. Jakob jel ihned domů. Jeho charakter v těžké zkoušce obstál.“

„Babičko, myslíš, že by Jacob jednal stejně rozhodně, kdyby neměl žádný domov, do kterého by se mohl uchýlit?“ zeptal se Henry.

„Ano, miláčku, jsem si jista, že by jednal stejně,“ odpovíděla babička. Naučil se poslouchat Boží zákon a věřit Jeho zaslíbením. Věděl, že Bůh mu nejen řekl: „Jdi od něho pryč,“ nýbrž také zaslíbil:... „a já vás přijmu“ (2.Kor. 6,17). Tolik důvěro-

val svému nebeskému Otci, že ho ani starosti o peníze neodvedly od jeho povinností.“

„Babičko, líbí se mi, jak se ten čestný chlapec choval. Vyprávěj prosím dále,“ řekl Henry.

„Následující tři léta zůstal Jacob doma. Vyučoval své mladší sourozence, pomáhal vést tatínkovi obchod a studoval odborné knihy ze svého oboru. Získal tak nové znalosti a také zkušenosti.

Přirozeně, že obdržel mnoho nabídek pracovat jako prodavač v okolních obchodech. Byl totiž známý jako čestný a slušný mladý muž. Tatínkův bratranec, který pracoval ve vysokém postavení jako obchodník v New Orleansu, mu slíbil velmi dobré pracovní místo v kanceláři. Musel však být starší a zkušenější. Na to místo se připravoval.

Když mu bylo osmnáct let, opustil podruhé domov. Tentokrát byl jeho odjezd daleko vážnější záležitostí než před několika léty, když jel do školy v Louisville. Jel do velkoměsta, kde dobro a zlo kráčí ruku v ruce, kde na prosté a nepozorné lidi číhají různé smyčky a návnady, které nikdo neočekává.

Před odjezdem byl naposled ve vesnickém sboru. Všichni sousedé mu ukázali spolucítění a starostlivý zájem. Dobrosrdečný pastor zvolil příhodné kázání.

Stěhování do velkého přímořského města v Jižní Americe bylo pro našeho přítele vzrušující záležitostí. Pan Wise, jeho tatínek, ho doprovodil do Luisville, kde si spolu vyřídili nutné záležitosti a pak ho dovedl na loď. Dal mu poslední rady a požehnání na cestu. Také vzpomněl téma posledního kázání.

Tatínek se chtěl vrátit domů za denního světla, ale loď odplovala až za několik hodin. Pomodlil se proto se synem a dal ho do Boží ochrany a Jeho vedení. Pak ho opustil vnitřně klidný a s nadějí, že ho Bůh povede bezpečnou cestou.

Po příjemné plavbě na palubě lodi Southern Belle vystoupil náš mládenec v New Orleansu.

Jacob byl se svým novým okolím velmi spokojený. Poznal, že jeho příbuzný má dobrý charakter. Ubytoval ho v prvotřídním pensionu, kde byli ubytováni bohatí a proslulí lidé. Brzy měli mnozí lidé Jacoba rádi pro jeho přátelskou povahu, moudrost a dobrý charakter.

Jacob byl velice rád mezi lidmi a viděl je jen s jejich dobrými vlastnostmi. Neviděl špatné vlastnosti lidí, před kterými byl varován.

Zábavná místa ho nelákala, raději si udělal pěkný výlet.

Svoji víru prožíval s radostí. Také své povinnosti plnil odpovědně. Večery trávil se sobě rovnými. Netrvalo dlouho a růže na jeho cestě ukázaly trní. Jaká to byla bolest, když ho svědomí probudilo z jistoty, ve které se nacházel!

Mezi mnohými hosty v pensionu, kde bydlel, byla rodina bohatého majitele plantáže, která se přes zimu stěhovala do teplých krajín. Pan a paní de Veane byli živými lidmi, módní pár. Jejich děti měly příjemný a bezstarostný temperament jako rodiče.

Dcera Isabel měla šestnáct let. Byla velice hezká, s nepřekonatelnou dětsky důstojnou láskou. Mohla si dělat co chtěla. Byla veselá, temperamentní, inteligentní a užívala si plnými doušky radosti městského života.

Zima prošla a mladý křesťan se už pohyboval volněji v městské společnosti, i když hříšně neutrácel čas s divokou masou mladých

lidí. Doufal, že bude mít na pěkné děvče dobrý vliv. Měl ji rád, a proto ji doprovázel i na místa, ve kterých ho trápilo svědomí. Brzy mu proto zvonily poplašné zvonky, které ho probudily ze sebejistoty. Jeden známý kazatel měl proslov ke členům YMCA (křesťanské sdružení mladých mužů). Jacob byl mezi posluchači. Bylo pro něho velkým překvapením, když slyšel stejný text kázání jako v jeho vsi na rozloučenou. Text zněl: „Můj synu, když tě hříšníci svádějí, nenásleduj je.“

Mladý muž s dobrou pověstí ani v duchu nepomyslel, že právě pro něho platí toto napomenutí. Nebyl stále dost pozorný a doufal, že kázání pomůže spíše přítomným mladým mužům, kteří nebyli pozorní jako on. Pohodlně se usadil a naslouchal řečníkovi.

Po chvíli se cítil nejistě, protože řečník mluvil přesně o takových lidech, jako byl on. Odkryl lstivé pokusy satana a vysvětlil, že svede i ty, kteří nenávidí zlo. Nepožaduje od nich špatné činy, ale svede je ke spoluúčasti na zábavě s tímto světem. Tak chce dostat pod svoji moc křesťany a odvrátit jejich srdce od Boha i od nebes.

Když byla přednáška ukončena, Jacob opustil modlitebnu s bolestivým kousnutím do svědomí. Před očima mu proběhl celý život. Viděl, že ne vždy žil podle Boží vůle, ačkoliv jeho chování bylo navenek bez chyby!

Vrátil se do pensionu, kde viděl veselé mladé lidi tančit a smát se. Cítil, že s tím nechce mít nic společného. V poslední hodině se u něho hodně změnilo. Kolik promarnil času! Jak málo se tito lidé přibližují Božímu obrazu, ke kterému byli stvořeni. Jak často zneužili svůj velkolepý rozum pro zlé cíle!

Ihned šel do svého pokoje a při modlitbě slíbil Bohu konat jen Jeho vůli. Rozhodl se rozejít s Isabel i přesto, že ji měl rád a budoucnost bez ní mu připadala neradostná a osamocená. Znovu se sklonil na kolena a prosil o pomoc, aby unesl toto rozdělení, které zničí všechny jeho naděje.

Jacob Wise také věděl, že musí udělat ještě něco jiného. Cítil vliv bezstarostných a lehkomyšlných světských lidí ve své blízkosti, a

proto se rozhodl hledat jiné ubytování, kde nebude vystaven těmto vlivům. Příští den vyhledal kazatele svého sboru, popsal mu své postavení a poprosil ho o pomoc při hledání ubytování v křesťanské rodině.

Kazatel cítil s tímto mladým mužem. Řekl mu o manželích ze sboru, od kterých se nedávno odstěhoval jejich jediný syn. Jeho místnost zůstala volná a kazatel si myslel, že rodina Jakoba přijme. Tak se i stalo. Pan Bennet měl radost, že může mladému muži nabídnout domov.

Nyní před ním stálo ještě rozloučení s Izabel. Našel ji sedět za klavírem. Byl to dlouhý rozhovor, při kterém si oba vyměnili zcela rozdílná mínění, která se týkala životně důležitých otázek. Ti dva, kteří se měli rádi, si řekli, i přes jejich pocity, docela chladně „ne více na viděnou.“

Babička několik minut mlčela. Každý z nás zkoumal své srdce a ptal se sám sebe, jestli má s Bohem tak úzké spojení, aby překonal taková pokušení jaká zažil Jacob a vyšel z nich jako vítěz. Mlčení přerušil Henry, který chtěl vědět, co se stalo s mladým křesťanem dále.

„Potom“, řekla babička, „Jacob zůstal věrný svým křesťanským principům. Každé léto navštěvoval své rodiče, kteří se těšili z jeho čistého a jednoduchého životního stylu. Po šesti nebo sedmi letech pobytu v New Orleansu byl jmenován svým příbuzným a jeho nadřízeným obchodním partnerem. Krátce potom se oženil s dcerou místního kazatele, která mu byla milou ženou a velkou pomocnicí.

Je to už dávno, co jsem naposled slyšela o Jacobovi. Odvážuji se ale říci, že se můžeme od něj naučit, jak zůstat na správné cestě, zůstat čestným a následovat Boží přikázání.“

ROGEROVA LEKCE

„Hurá! Hurá! Jaké nádherné ráno! Nebe bez mráčků a mrazivá zima. Ideální na bruslení! Pojdte chlapci! Nikdo neví, jak dlouho hezké počasí potrvá“, volal Roger na oba přátele, které potkal v parku. Jeho oči zářily a líce byla červená jako šál, který měl kolem krku. Brusle na ramennou prozradily, kam jde. Chlapci byli okamžitě srozuměni. Rychle běželi domů, vzali brusle a dali se na cestu k pouliční dráze. Měli takovou radost, že ve voze pouliční dráhy dělali hluk a průvodčí je musel napomenout.

„Ne tak hlasitě, prosím, mladí pánové,“ napomenul je, když zaplatili jízdenku.

„Pah!“ zvolal Roger. Bob udělal úšklebek, aby upozornil Franka na velkou záplatu kterou měl průvodčí na kabátě. Vysmíval se mu a ostatní se srdečně smáli.

Za normální situace je smích pro mladé lidi dobrý, ale ne v případě, když jde na konto někoho jiného. Jen přátelský smích dělá srdci skutečně dobře.

Na příští zastávce pomáhal průvodčí jednomu cestujícímu při nastupování. Rogerovi se to zdálo pomalé, proto zvolal: „Rychleji, rychleji, my nemůžeme ztrácet čas!“

Nový cestující byl chlapec asi ve stejném stáří jako Roger, ale byl velmi pokroucený. Na zádech měl hrb a byl bledý v obličeji od mnohých starostí a bolestí.

„Posuňte se kousek, prosím“, pobízel průvodčí chlapce, kteří seděli jako přikováni a nechtěli chlapci uvolnit místo. Teprve až na vybídnutí průvodčího se k sobě stlačili. Nyní ale uvolnili daleko více místa, než bylo nutné, protože se pokusili všichni tři srovnat na jedno místo. Hlasitě křičeli a dělali vtipy po celou dobu cesty. Nakonec se Bob a Frank tlačili mezi cestujícími k východu a Roger je těsně následoval.

„Netlačit se, mladý muži, času máte dost“, volal průvodčí a položil ruku na Rogerovo rameno.

Ale vtom okamžiku se to stalo. Roger ve své nepozornosti zachytil bruslí šál postiženého chlapce. Silně táhl za řemen od brusle a stoupl přitom jedné paní na nohu.

„Člověče!“ křičel zlostně. Znovu a silněji tahal botu s bruslí. Konečně byla volná. Rychle vystoupil a spěchal za Bobem a Frankem, kteří již na něho netrpělivě čekali, pískali a dupali nohama.

Postižený chlapec vystoupil za Rogerem a přátelsky se ho zeptal: „To přeci nebyla moje vina nebo ano?“ Roger si ho vůbec nevší-

mal a řekl ke svým přátelům: „Moje bota s bruslí se zachytila za šál toho hrbatého chlapce. Myslel jsem si, že už ji nevytáhnu. Jinak bych už byl dávno venku.“

„Rogere, mlč,“ přerušil ho tiše Frank.

Postižený chlapec byl těsně za ním a zřejmě slyšel, co Roger říkal, protože zčervenal. Chvilí čekal, aby viděl, kterým směrem chlapci půjdou a sám šel potom opačným směrem.

Roger byl nerozvážný a prostořeký, ale přece jen měl dobrý kořen. Vklouzl do botů s bruslemi a několikrát objel rybník. Měl požitek z bruslení, ale po chvíli mu přišla na mysl jeho bezcitná slova. Začal toho litovat, když si vzpomněl na chlapcův bledý a smutný obličej.

„Byla to moje vina?“ znělo mu v uších. Je to jeho vina, že má zdeformované nohy a záda mají hrb? Je to jeho chyba, že musí jít životem, ve kterém je opovrhovaný spoluobčany, kteří jsou zdraví a jejichž těla jsou pěkně zformována?

Čím více o tom přemýšlel, bylo mu jasnější, že byl k chlapci zlomyslný. Když se vžil do jeho situace, cítil, že by ho taková slova hluboce zasáhla.

„Rogere,“ řekl Bob, který právě vyryl na hladkém ledě začáteční písmena svého jména, „o čem přemýšlíš? Podívej se, tam na lavičce sedí ten malý mrzák a dívá se, jak lidé bruslí.“

Roger se podíval tímto směrem. Skutečně, seděl tam zcela sám a těšil se z toho, že může pozorovat druhé, jak se baví.

„Nedovedu si představit, že ten ubohý chlapec ví, jak by se mohl pobavit“, dodal Bob. „Nemůže bruslit nebo dělat něco jiného, aniž by se u toho nezesměšnil.“

„Je to tak,“ řekl Roger a přemýšlel, jak by napravil svoji hrubost a jak by mohl vzít zpět svá zlá slova. Dospěl k závěru, že to tentokrát nechá tak a v budoucnu bude ohleduplnější a nebude ukvapeně mluvit. Jednoduše mu scházela odvaha jít k chlapci a čestně mu říci: „Chci se omluvit za svoji hrubost. Promiň mi to.“

Chlapci začali hrát na honěnou. Roger byl velmi dobrý bruslař a s nadšením hrál tuto hru. Nálada se mu více a více zlepšovala a zcela zapomněl na invalidního chlapce. Při bruslení měl klid od svého svědomí. Věděl, že umí dobře držet rovnováhu, snad lépe než kterýkoliv chlapec na rybníku, a dělal dojem, jako by se doslova nad ledem vznášel. Když vyjížděl dlouhý oblouk blízko břehu, praskl mu řemen držící brusli. Práskl sebou na led v celé své délce. Někteří chlapci křičeli, jiní se smáli. Pád na led byl velice častý, takže si nikdo nedělal starosti. Pokoušel se vstát, ale nešlo to. Ostrá bolest v kotníku mu to nedovolila. Dříve než k němu dojeli kamarádi, napřáhla se k němu ochotná ruka a přátelský hlas se ptal: „Máš velkou bolest?“ Roger zvedl hlavu a uvi-

děl stát u sebe invalidního chlapce.

„Pravděpodobně jsem si narázil kost,“ odpověděl Roger.

Ostatní hoši se vyptávali na vše možné, ale invalidní chlapec klekl na led a rozvazoval Rogerovi boty.

„Asi musím jít domů,“ řekl tiše Roger. „Nenechte si kazit radost, zůstaňte klidně tady.“

„Smím tě doprovodit?“ zeptal se invalidní chlapec. „Stejně jsem už tu nechtěl déle zůstat.“

Roger přijal s povděkem jeho nabídku. Přišel také policista, aby zjistil, co se stalo. Byl obstarán kočár, do kterého usadili Rogera a invalidního chlapce jako doprovod, a jeli domů.

„Teď mám celou zimu po radosti z bruslení“, stěžoval si Roger. „Mému příteli se minulou zimu stalo něco podobného. Lékař mu řekl, že už asi nebude moci vůbec bruslit. Taková smůla! Přitom to nebyla moje vina!“

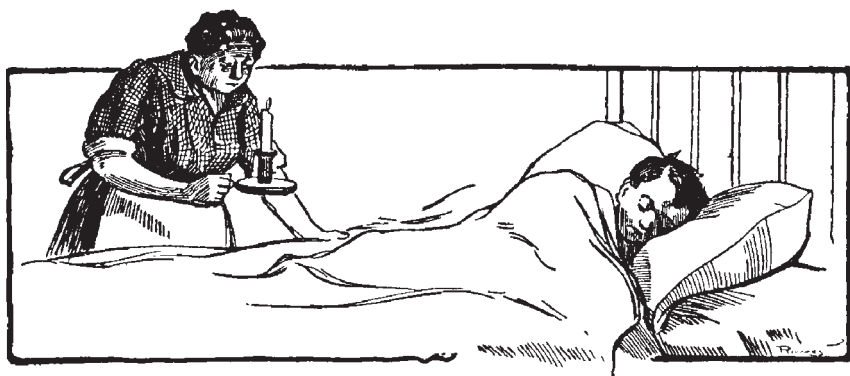
„Ne“, tiše řekl invalidní chlapec. „To nebyla tvoje chyba. Ale víš, to také nebyla moje chyba, když mě nechala dětská sestra spadnout na zem, když jsem byl ještě miminko, a zranil jsem si záda. Mnohdy si myslím, že by bylo lepší, kdybych tenkrát zemřel, ale tomu nikdo nerozumí. Silní a zdraví lidé to nechápou.“

Rogerovi stoupla červeň do obličeje. Napřáhl ruku a řekl: „Dnes ráno jsem byl k tobě velice hrubý, nevěděl jsem, co dělám. Je mi to líto. Můžeš mi, prosím, odpustit?“

„Rozumím ti. Nemluvme už o tom. Je těžké porozumět utrpení jiných lidí, dokud sám nemáš bolest.“

Tuto zimu už Roger nemohl bruslit, ale obdržel lekci, kterou již nikdy nezapomene.

BERTŮV VYCHOVATEL

Bert se pevně rozhodl, že půjde. Nebude se tatínka ptát, protože si byl zcela jistý, že mu to nedovolí. Velice nerad by dělal něco proti dobře míněné radě, proto o svém rozhodnutí mlčel. Měl třináct let a myslel si, že je nejvyšší čas, aby prováděl sám svá rozhodnutí, alespoň ta, která se ho osobně týkají.

Myslel si, že nikomu neuškodí, když se dnes v noci při měsíčním světle půjde koupat do řeky. Chtěl to v každém případě vyzkoušet. Ned a Frank tam taky budou. Těm je jedno, jestli jim to jejich rodiče schválí nebo ne. Bertovi to tak zcela jedno nebylo. Proč by se měl vždy obracet na tatínka? Půjde v každém případě. Byl pevně rozhodnut.

Jako obvykle šel večer do postele. Když maminka o půl hodiny později vstoupila do jeho malé ložnice, divila se, že je v teplé červencové noci celý přikrytý peřinou a vlněnou dekou.

„Berte, vždyť se upečeš. Sundám ti aspoň vlněnou deku.“

Bert ji ale pevně držel. „Není mi zima, maminko. Ach, myslím, že mi není horko.“

„Jsi nemocný?“ starostlivě se zeptala maminka.

„Ne, mami.“

„Peřina a vlněná deka,“ smála se maminka a vyšla z místnosti.

„A ještě košili a kalhoty,“ pomyslel si Bert.

Pěkný měsíc se mu díval přes okno do místnosti. Často pozoroval a obdivoval jeho čistý obličej a vždy si říkal, že chlapec v jeho sametovém světle nemůže udělat nic špatného.

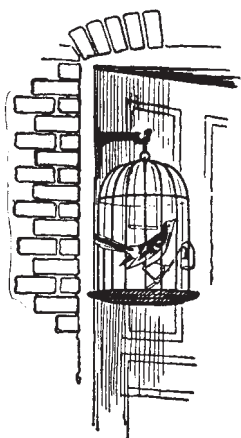
Ale dnes se zdá, že říká: „Pojď již, pojď! Nevyprávím žádné pohádky. U tebe je horko a parno. Řeka je ale chladná a průhledná. Už jsem tam s mými paprsky. Pojď už, pojď!“

Ještě nikdy nešly hodiny tak pomalu. S kamarády se domluvil až na jedenáctou hodinu. Dvakrát se přistihl, že si zdřímnul. Představte si, kdyby usnul. Ani na to nemyslet! Sedl si na postel a napjatě naslouchal, zda uslyší bít věžní orloj, vytouženou jedenáctou hodinu. Byl unavený, ospalý a bylo mu velice horko. Tiše otevřel dveře svého pokoje a po špičkách scházel po schodech dolů. Neměl odvahu odemknout domovní dveře, protože dědečkův pokoj byl právě naproti. Dědeček byl znám, že spí s jedním okem otevřeným.

Protáhl se kuchyní a pak do kůlny. Je možné, abych měl takové štěstí? Vnější dveře do kůlny byly otevřené. Ani si nestačil vzít čepici pověšenou na věšáku a již ho zdravila kočka svým „mňau.“ „Psst! Buď tiše, Cuff“, šeptal Bert. Ale ta se nedala utiшит. Těšila se, že ho vidí a též mu to chtěla ukázat.

„Mia, miih“, náhle zaznělo nad jeho hlavou pronikavým hlasem. Papoušek Billy seděl ve své kleci a křičel z plna hrdla.

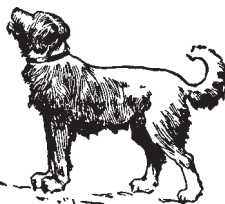
„Ty nevíš, že vzbudíš celý dům?“ pomyslel si Bert. Billy však v noci často zpíval. Jeho noční hudba byla k nepřekonání. Bert stál chvíli bez hnutí a naslouchal, zda tento hluk neprobudil rodiče. Nic neslyšel, a tak sestupoval po schodech do kůlny.

„Haf, haf, haf!“ náhle se ozval ve tmě štěkot.

„Buď tiše, Princi! Nedělej takový hluk!“ pokoušel se utiшит věrného hlídacího psa. Princ znal hlas svého mladého pána a těšil se z jeho přítomnosti stejně jako Cuff, a proto ukázal své pocity dlouhým hlasitým štěkotem.

Bertova maminka neměla v ložnici žádný klid. „Šel by ses, Johnne, ještě jednou podívat dolů?“ zeptala se ustrašeně. „Snad se k nám pokouší někdo vloupat.“

„No, i kdyby. Dveře do kůlny jsou sice otevřeny, ale dále se nedostane“, zněla bezstarostná odpověď.

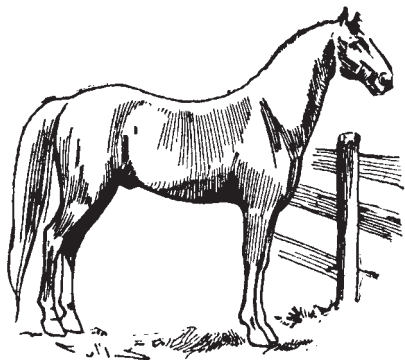

Za chvíli byl úplný klid. Bert stál bez hnutí. Princ si lehl k jeho nohám a Cuff se natáhla vedle. Čas ubíhal. Bertovi kamarádi už byli určitě dlouho u řeky, a proto nechtěl déle čekat. Princ určitě usnul. Velmi opatrně šel ke dveřím kůlny. Strachem ani nedýchal, ale Princ

nespál. Zcela obráceně! S prvním Bertovým krokem začal znovu štěkat. Zřejmě cítil něco mimořádného a chtěl být u toho.

„Musím utíkat, jak nejrychleji dovedu“, pomyslel si Bert. „Nemám žádnou jinou možnost. Buď budu mít štěstí nebo smůlu.“

Právě v tomto okamžiku vys-trčil Snow, starý kuň rodiny, svoji

hlavu ze stáje a hlasitě a dlouze zařehťal. „Bylo to už všechno nebo bude ještě něco následovat?“ brumlal se zaťatými zuby Bert.

„Snad se musím připravit i na to, že se tady ukáže několik krav. I kdyby se sem měla seběhnout všechna zvířata, tak půjdu!“

Vzdorovitě šel přes kůlnu k otevřeným dveřím. Vtom uslyšel z otevřeného okna mamčin hlas. „Když kuň řehťá, Johnne, nemůžu spát. Nemohl by ses podívat, co se tam děje? A zavři, prosím, dveře do kůlny. Dneska v noci jsem ještě nezavřela oči.“

Bertovi tlouklo srdce. Co teď měl dělat? Jestliže poběží pryč, uvidí ho maminka v měsíčním světle. To by bylo příliš hloupé. Jestliže zůstane zde v kůlně, uvidí ho tatínek. Měl málo času na rozmýšlenou, protože už slyšel tatínkovy kroky na schodišti. Rychle vlezl do malé komory, zavřel za sebou dveře a čekal, co se bude dít.

Stál deset minut bez hnutí, téměř nedýchal, a bál se, aby ho Princ neprozradil. Zůstal v komoře neobjevený. Když nebezpečí pominulo, otevřel dveře komory. Vrata kůlny byla zavřena a tím vše vypadalo temnější. Žádná milá kočička ani žádný přátelský pes zde nebyli, aby mu dělali společnost, ale nemohli ho aspoň prozradit. Nic jen tma. Svítí vůbec ještě venku měsíc?

Bert myslel na své přátele. Určitě měli u řeky mnoho radostí. Ihned, jak dostane odvalu otevřít dveře, půjde za nimi. Když přemýšlel o tom, zda už tatínek a maminka spí, věrný orloj odbíjel půlnoc. Teď už nemá cenu někam jít. Jeho kamarádi tam už určitě nebudou. Bert stoupal se špatnou náladou po schodišti do své místnosti. Připadalo mu, jako by se všichni proti němu spojili.

Ráno přišel pozdě ke snídani. Maminka se ho se smíchem zeptala, zda váha peřiny a deky ovlivnila jeho sluch, protože ho již vícekrát volala a on neslyšel.

„Ano maminko, ne maminko. Myslím si, ne“, nepřítomně odpověděl Bert. Toho rána přšelo a bylo nepříjemně dusno. Po snídani šel Bert do stodoly, kde tatínek opravoval postroj pro koně. Chvilí se na něho díval.

„Jaký chlapec je Ned Sellar?“ zeptal se tatínek. Bert se vylekal.

„Nevím. Myslím si, že je slušný. Proč?“

„Dnes ráno jsem šel kolem jejich domu. Právě tam někdo dostával pořádný výprask. Musel to být Ned.“

„Proč? Jak to víš?“

„Mluvíli tak hlasitě, že to nešlo přeslechnout. Dostal výprask, protože se byl v noci koupat v řece.“ Bertovy oči zaskříly.

„To je celý Nedův tatínek,“ řekl Bert s pobouřením. „Nedopřeje Nedovi žádnou legraci.“ Tatínek mu neodporoval.

Vnitřní pocit, který se nedá popsat, donutil Berta k otázce: „Byl bys mě také zbil, kdybych se šel koupat bez dovolení?“

„To závisí na okolnostech,“ odpověděl tatínek a přitom se díval do tváře svého syna. „Kdyby byl můj chlapec tak úskočný, aby se v noci vyplížil z domu a já bych si myslel, že spí v posteli, ztratil by u mě pravděpodobně cenu, abych ho zbil.“

Bertovi stoupla červeň do obličeje. Z tohoto pohledu se na věc neřádkal.

„Nestaň se nikdy pokrytcem, můj synu. Pokrytci jednají vždy ze strachu a zlomyslnosti,“ řekl tatínek.

Bert neodpověděl, ale jeho hlava pracovala. Nebyl by stejně úskočný a zbabělý, kdyby šel se svými zlými kamarády? Ano, bylo by to stejné. Pak myslel na svého tatínka, jak byl vždy dobrosrdečný. Nikdy mu nic dobrého nezakázal. Zcela obráceně, mnohdy si i něco odřekl z lásky k synovi. Nikdy předtím si Bert neuvědomil, jak má tatínek dobré srdce. Po lících mu stékaly slzy.

„Co se děje, chlapče?“ zeptal se tatínek. Bert rychle utřel slzy.

„Tatínku, já jsem pokrytec, ale já nechci být zbabělcem. Chtěl jsem jít v noci s chlapci.“

„Ahá!?“

„Ano, šel bych také, kdyby pes, kočka a ostatní nebyli v kůlně. Nezůstal jsem doma, protože jsem dobrý chlapec.“ Otec mlčel.

„Přál bych si, abys něco řekl, tatínku“, netrpělivě říkal ubohý Bert. „Pravděpodobně si myslíš, že nemá cenu mě zbít, ale...“.

„Můj milý chlapče“, řekl tatínek, „včera v noci jsem slyšel v kůlně tvoje kroky. Také jsem přesně věděl, kde ses schoval.“

„Ale proč jsi mi nic neřekl?“ zeptal se Bert se strachem.

„Protože jsem se rozhodl, že tě nechám jít. Viděl jsem, že mě chceš podvést, tak jsem chtěl, ať věříš tomu, že se ti to povedlo.“

„Tatínku!“

„Ano, nechal bych tě jít. Pravděpodobně bych šel s tebou, ale abys to nezpozoroval.“

Bertovi scházela slova.

„Měl jsem ale s tebou soucit. Věděl jsem, že po zábavě nastane boj s tvým svědomím. Byl jsem si jistý, že tvé svědomí se, Berte, ohlásí.“

Chlapec chtěl něco říci, ale slova mu zůstala vězet v krku.

„Moc jsi mne zklamal, Berte. Byl jsem opravdu velmi zklamaný.“

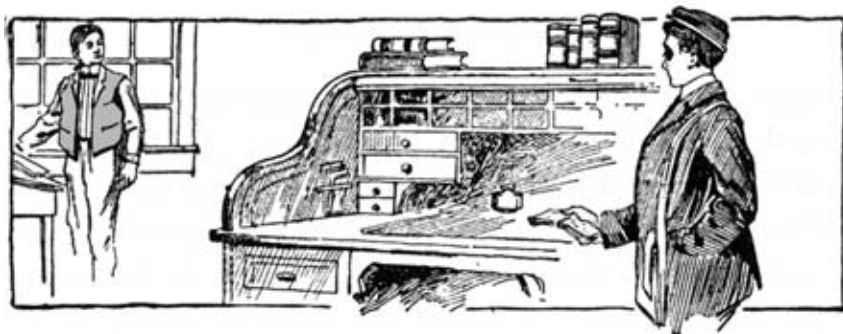
Bert schoval hlavu do dlaní.

„Ale nyní“, pokračoval tatínek dále a položil mu ruku na rameno, „nyní mám znovu svého čestného syna, na kterého jsem hrdý. Myslím si, že sis zasloužil výprask, ale já ti ho nedám.“

Bert stiskl pevně tatínkovou ruku a běžel ven do deště. Cuff mu běžel naproti a Princ štěkal radostí z jeho příchodu. Billy pískal a zpíval v kleci. Bert je všechny miloval a oni to věděli. Tentokrát to trvalo pár minut, než se Bert se všemi přivítal.

„Vy jste správní vychovatelé“, řekl vážně. „S vámi nemůže žádný chlapec dělat něco špatného.“

Bertovi vychovatelé dávají na něho stále dobrý pozor a on může s radostí říci, že už nikdy neměl chuť rušit o půlnoci svůj spánek.

DVA ZAMĚSTNANCI

Mnozí chlapi dojdou velice rychle k názoru, že rodiče a učitelé jsou příliš přísní a nesmí od žáků příliš mnoho očekávat. Například aby prováděli domácí úkoly přesně a včas, aby chodili dobře připraveni do sobotní školy atd. Proč se jim zakazují mnohé zábavy a příjemnosti, které si tak přejí?

„Proč to všechno?“ ptají se často nespokojeně. Ale, chlapi, být správně vychován je velká přednost. To, co často vypadá jako tvrdá disciplína, je přesně to, co propůjčuje hodnotu. Rodičové vědí, co jejich synové potřebují. Jako příklad bych vám chtěl vyprávět jednu událost.

William byl nejstarší syn ovdovělé maminky, která doufala, že jí bude s Boží pomocí oporou. Naučila ho být pilným a bohabojným. Ve škole bylo jeho místo zřídka prázdné. Nečinnost rozkládající charakter neměla u něho místo.

Každým rokem postoupil do vyšší třídy a nakonec dostal zaměstnání v jednom obchodě ve městě.

William rychle poznal, že je mu toto prostředí cizí. Živé ulice byly v protikladu k tichým ulicím na vesnici. Vysoké budovy se sklady pod střechou, kde se zboží narovnávalo vysoko na sebe, krabice ve svazcích, cizí obličeje zaměstnanců, nenucené způsoby a dobrý vzhled Armina, bohatého kolegy v obchodě, to všechno vzbuzovalo

pocit něčeho nového a neznámého a spojovalo se s jeho pracovním místem.

William pozoroval Armina téměř s obdivem. Všechno mu připadalo zvláštní a nové. Cítil se unavený z dlouhého stání při práci a z prodíráni se přeplněnými ulicemi. Díky svým dobrým zvyklostem měl velice brzy hodně přátel. Starším spoluzaměstnancům se líbila jeho pružnost a přesnost v jednání, za což byl chválen.

William však musel bojovat i s těžkostmi. Jednoho rána měl přinést peníze z banky. Když se vrátil, jeho vedoucí nebyl na svém místě, a tak položil peníze v pokladně na jeho stůl. V místnosti byl jen Armin, jinak nikdo. Krátce nato se vedoucí, pan Thomas, vrátil.

„Schází dva dolary,“ řekl po přepočítání peněz.

Ubohému Williamovi zčervenal obličej, ale volně a bez obalu odpověděl: „Všechny peníze jsem položil na váš stůl, pane“.

Pan Thomas se zkoumavě podíval chlapci do očí. Jelikož neobjevil žádnou nečestnost, řekl: „Příště mi dáš peníze do ruky, chlapče“.

Začátkem letní sezóny onemocněl jeden vedoucí zaměstnanec a účetní potřeboval Williama k počítání dlouhých sloupců čísel. Jak

byl William rád, že se ve škole naučil dobře počítat a že byl vždy mezi prvními. Nyní mu účetní děkoval za jeho hodnotnou pomoc.

Armin se často ptal Williama, zda s ním nechce jezdit na koních, povečeřet v dobré restauraci, hrát kuželky nebo jít do divadla. Wil-

liam měl vždy stejnou odpověď na všechny druhy pozvání. Vždy řekl, že na něco takového nemá čas ani peníze. Po práci šel rád domů a četl si. Neměl zájem navštěvovat restaurace různého druhu.

Armin to dělal jinak. Měl mírné rodiče a hodně peněz, aspoň to tak viděl William. Velice rychle vydával peníze za jídlo, pití a jiné věci. Často si musel peníze půjčovat od svých kolegů.

Armin dělal vtipy na účet Williama a na jeho „zaprášené životní náhledy“.

Ve skutečnosti byl William mnohem šťastnější než on.

Jednoho dne scházela polovina jednoho svazku zboží. Začalo se hledat a stopy krádeže vedly k Arminovi. Bylo to pro něho velmi zahanbující, když vše vyšlo ve známost! Nebyla to ale jeho první krádež. Pravidelně kradl malé sumy peněz, aby uspokojil chuť svých požadavků. Než se všechno dověděli rodiče, utekl od svých podvedených přátel do vzdálené cizí země.

William se těšil stále větší důvěře a vážnosti u svého zaměstnavatele. Báł se Boha a věrně plnil své povinnosti.

JEŠTĚ DESET MINUT

Ten, kdo je dobře informovaný, zná smutnou historii o smrti mladého prince Napoleona, syna Napoleona III, který byl 1. 6. 1879 zavražděn v jižní Africe válečníky kmene Zulu.

Velitel Carey zveřejnil zprávu očitých svědků, která popisuje celou událost. Jednotka šesti lidí dostala rozkaz, aby našla nové místo k táboření. Po splnění úkolu pili kávu a odpočívali. Po určité době navrhl velitel, aby se zvedli a vrátili se, ale mladý princ řekl: „Ne, počkejme ještě deset minut“.

Po deseti minutách se začali připravovat k odchodu. Právě v tuto chvíli byli napadeni válečníky kmene Zulu. Všichni utekli, kromě prince, kterému utekl kůň. Po zoufalém odporu podlehl ranám a zemřel. Není zcela známo, zda tato prosba o dalších deset minut je princovým zvykem z dětství.

Reportér jednoho známého pařížského časopisu udělal s císařovnou rozhovor před jejím odjezdem na místo neštěstí, kde se všechny její pozemské naděje rozplynuly. Reportér s ní mluvil o jejím synovi.

Mluvila otevřeně, své duševní utrpení nemohla zastříit a pokus o sebeovládání jí přinášel ještě větší utrpení.

Během vyprávění o dětství prince nevědomky prozradila jeho charakterovou vlastnost, která byla původcem tohoto utrpení, zniči-

la její naději a zlomila mateřské srdce. Jejího syna stála tato vlastnost trůn, pozemskou budoucnost a jeho život. Autor napsal následující:

Císařovna se zvedla, třásla se, byla zaražená a pak šla důstojně přes místnost ke skřini, kde vzala záznamník a četla mi z kapitoly – Na pochodu s Carey – poslední slova, která napsal princ. Potom k tomu dodala: „Věřím hlavně tomu, co napsal velitel Carey o mém synovi. Bylo to těch osudných deset minut. Byl to jeho zvyk. Když jsme někam jeli, prosil ještě o deset minut. Vždycky prosil, ať to bylo ráno nebo večer, aby směl ještě o deset minut déle spát v křesle. Když byl tak unavený, že nemohl mluvit, zvedl obě ruce a vyjádřil deseti prsty své přání.“

Zvyk liknavosti je nepřítelem každého světského či duchovního úspěchu. Povinnosti máme splnit vždy podle možností co nejdříve.

CENA

„Myslím si, že mám nějakou cenu jistou,“ řekl Edward svým spolužákům. Byl to den zkoušek a srdce mnohých tloukla rychleji v naději, že obdrží vyznamenání nebo nějakou cenu. Jiní měli velký strach z ostudy.

Někteří se na tento den pilně připravovali. Věděli, že zkoušky budou přísné a podle výsledku budou buď pochváleni nebo pokáráni.

Jiní raději na tento den nemysleli a celou dobu lenivěli. Co by za to nyní dali, kdyby promarněný čas mohli získat zpět.

Uprostřed třídy stál dlouhý stůl, na kterém byly uloženy knihy a různé ceny. Byly tam velké i malé bible, Nové zákony, Dějiny Říma, Řecka a Anglie. Některé knihy byly svázené a jiné jen brožované.

Jednalo se o školu dobré úrovně. Vedení školy chtělo každého žáka, který se při učení snažil, ocenit a tím povzbudit do dalšího učení. Měl by vědět, že jeho píle a snaha nebyla přehlédnuta. V bibli je zapsáno podobenství o hřivnách. Pán odcházel na určitou dobu z domova. Svůj majetek (hřivny = peníze) rozdělil mezi své služebníky podle jejich schopností. Jednomu dal pět hřiven, druhému dvě hřivny a třetímu jednu hřivnu. Služebník, který dostal jen jednu hřivnu, ji zakopal, místo aby tuto hřivnu (peníze) rozmnožil. Když se jeho pán vrátil, nemohl se tento služebník vymluvit tím, že dostal jen jednu malou sumu peněz (hřivnu). Stejně musí i ten nejmenší žák využít příležitosti, které mu Bůh dal.

Žáci, plni starostí, usedli ke stolu a byli podrobně zkoušeni z učiva.

Edward si již vyhlédl cenu. Dvousvazkové Dějiny Říma v pěkné vazbě. Myslel si, že tyto knihy vyplní mezeru v jeho poličke s knihami. Žádná jiná cena nebyla v jeho očích dost dobrá.

To je ale velká chyba u dětí i u dospělých. Nevezmou s vděčností to, co jim dává Bůh a v požehnaných okamžicích jejich života jsou nespokojeni. Přitom Bůh odstranil z jejich života to, co ve své hlouposti považovali za absolutně nutné pro své štěstí.

Edward udělal zkoušku s ohodnocením „velmi dobře“ a byl jako jeden z prvních vyznamenán cenou, ale místo Dějin Říma dostal pěknou velkou bibli. Mnoho jeho spolužáků mohlo o takové bibli jen snít, ale pro Edwarda neznamenal nic.

Hloupému chlapci vstoupily slzy do očí, když knihu Dějiny Říma dostal jeho spolužák.

Příští den opustil Edward internát a vyprávěl rodičům o svém zklamání. Mínili, že přání mít Dějiny Říma je známkou dobrého vkusu a touhy po vědě, ale měli radost z jeho velmi pěkného výkonu ve škole a bylo jim jedno, jakou cenu obdržel.

Edwardovi rodiče bydleli na venkově, nedaleko pobřeží. Okolí zde bylo velice pěkné a podnebí zdravé.

Právě v té době přijel na návštěvu mamincin bratr, kterému se zdravotně nevedlo dobře. Přijel, aby si užil čerstvého mořského vzduchu a odpoči-

R. W. C.

nul si od vyčerpávající práce a spěchu londýnského obchodního života.

Pan Lewis byl dobře vypadající mladý muž s jemným chováním. Byl přátelský a vážený, nebyl zádumčivý nebo přísný. Jeho špatné zdraví ho dělalo více trpělivým. Nesl svůj úděl, aniž by si stěžoval nebo byl nespokojený. Edward byl v jádru dobrosrdečný a laskavý chlapec. Strýc měl velice rád a věnoval mu hodně pozornosti.

Strýc si mladé srdce velice rychle získal. Již po třech dnech byl Edward raději se strýcem, než aby šel za svými zábavami. Jednou se setkali pod pěkným velkým dubem. Pan Lewis seděl na velkém kořenu a pod nohama mu ležel měkký mechový koberec s mnoha květinami. Před jeho očima se rozprostírala nádherná krajina. V dálce šplouchal oceán s hlubokou zelenou vodou, který byl zarámován světle žlutými skalisky. Bílé obláčky pluly po obloze a místy vrhaly stíny na nádhernou krajinu.

Pan Lewis měl v rukou knihu, do které chvílemi nahlédl. Mezitím se díval s obdivem na nádhernou krajinu. Edward nevěděl, zda ho může rušit, ale strýc ho uviděl a přátelsky mu zamával, aby šel k němu.

„Není to hezké místočko, strýčku?“ zeptal se Edward a sedl si vedle něho. „Mořský vánek je léčivý, že ano?“

„Je tady velmi hezky, můj chlapče. Skvěle se zotavím a když se rozhlédnu kolem, hodně se naučím“.

„Je to bible, strýčku?“ Edward ukázal na knihu.

„Ano, vysvětluje Boží stvoření a naopak příroda vysvětluje bibli.“

„Já také miluji bibli, strýčku,“ řekl Edward. „Při zkoušce v posledním pololetí jsem odpověděl na všechny otázky ze znalostí bible velmi dobře.“

„A co ti, Edwarde, udělalo větší radost? Studium bible nebo známka, kterou jsi dostal?“ chtěl vědět strýc.

Edward byl otázkou zaskočený a hned neodpověděl.

„Není to špatné, když tě potěší uznání tvých učitelů,“ řekl strýc, aby nějakým způsobem pomohl Edwardovi ze zaskočení. „Také

jsem slyšel, že jsi dokonce obdržel nějakou cenu při posledních zkouškách.“

„Ano, strýci, dostal jsem bibli, ale nebyla to cena, kterou jsem si nejvíce přál,“ čestně odpověděl Edward. „Dějiny Říma by se mi líbily více než bible, ačkoliv obě knihy mají stejnou cenu“.

„Myslíš, že mají stejnou cenu, Edwarde?“ strýc byl jiného mínění.

„Myslím si, že cenově nejsou Římské dějiny dražší, ale byla by to pro mě lepší kniha.“

„Ty už jsi bibli měl?“ zeptal se strýc.

„Ne, strýčku, svou ne, ale můžu si ji každou sobotu vypůjčit. Zkoušky už mám stejně všechny hotové a jiné dny ji nepotřebuji“, odpověděl Edward.

Pan Lewis listoval v bibli. Konečně našel, co hledal.

„Přečti si, prosím, tyto čtyři verše,“ ukázal mu šestou kapitolu páté Mojžíšovy knihy od šestého verše.

Edward četl: „*A budou slova tato, kteráž já přikazuji tobě dnes, v srdci tvém. A budeš je často opětovat synům svým, a mluvit o nich, když půjdeš cestou, a léhaje i vstávaje. Uvážeš je za znamení na*

ruce své, a jako náčelník mezi očima svýma. Napíšeš je také na veřejích domu svého a na branách svých.“

„Komu to Bůh přikázal, Edwarde?“ zeptal se strýc.

Musel dlouho přemýšlet a odpověděl. „Židům“.

„To souhlasí, ale Boží slovo neztrácí svou platnost a proto dnes platí pro nás jako tehdy pro ně. Jen neplatí obětní a ceremoniální zákony, které ukazovaly na příchod Ježíše. Svou smrtí naplnil Ježíš všechny tyto předobrazy.“

„Pak máme bibli napsat na naše ruce a dveře našich domovů?“ Edward kroutil nedůvěřivě hlavou.

„Ne, můj milý chlapče, ne doslovně, jen v přeneseném smyslu,“ smál se pan Lewis. „To, co jsi přečetl, znamená, že máme mít stále v paměti Boží slovo. Jako by bylo napsáno na našich rukou a na všech věcech kolem nás, abychom ho měli stále na zřeteli. Co si myslíš, Edwarde, jak dosáhneme toho, aby se s ním naše myšlenky neustále zabývaly?“

„Zřejmě, když ho stále čteme,“ odpověděl Edward. Při odpovědi se necítil zcela dobře.

„Tím, že ho často čteme a hodně o něm přemýšlíme“, souhlasil strýc. „Dokonce to jde i tak, že nemusíme zanedbávat jinou práci. Víš, kdo se nemodlí, nedostává žádné duchovní požehnání a nenachází společenství s Bohem. Kdo nečte Písmo svaté, bibli, nemá také chuť modlit se.“

Edward chvíli přemýšlel a pak přiznal, že má strýc pravdu.

„My jsme lidé, kteří tápou ve tmě,“ pokračoval strýc. „bible je ale lampou, která nám ukazuje jedinou jistou cestu. Dítěm Božím můžeš být jen tehdy, když činíš jeho vůli. V bibli se učíme poznávat jeho vůli. Rozumíš nyní, Edwarde, že je lepší číst každý den v Bibli, než číst světové dějiny?“

Strýc se díval na Edwarda v napjatém očekávání. „No ano, strýci, ale bible je vážnou knihou a když ji budu muset stále číst, zkazím si všechny radosti“, řekl Edward ve své otevřenosti.

„Kdo se nemá čemu zasmát, ten je ztracený, Edwarde. Ty si vytáhneš stejný los, když nepůjdeš cestou záchrany, na kterou ukazuje bible. Mimo jiné, ceníš bibli úplně falešně. Znáám lidi, kteří byli zádumčiví a nespokojeni, ale studiem bible se stali radostní a šťastní. Nepotkal jsem jediného člověka, který se stal nešťastným proto, že se těší na nebe“, uzavřel svou řeč pan Lewis. Edward byl zamyšlený.

„Ano, vzpomínám si, že je napsáno o moudrosti: Cesty její jsou cesty utěšené a všechny stezky pokojné“ (Přisl. 3,17).

„Přesně, můj chlapče,“ pan Lewis poznal, že Edward začíná chápat a jeho obličej zazářil. „V bibli je tolik textů, které nám potvrzují,

že jako dítko Boží můžeme být šťastni. Například jiný verš: „Boží lid najde věčný pokoj a bezpečnost.“ (Iz. 32,17).

„Radujte se v Pánu vždycky, opět pravím radujte se. Fil. 4,4
Izaiáš 35:10: „Vykoupení, pravím, Hospodinovi navrátí se, a přijdou na Sion s prozpěvováním, a veselé věčné bude na hlavě jejich; radosti a veselé dojdou, zármutek pak a úpění uteče od nich.“

„Nezní to trochu smutně, Edwarde?“

„Ne, strýci. Divil jsem se, že nejsi smutný i přesto, že máš stále takové bolesti.“

„Jak bych mohl být smutný, když mi bible říká, že mi vše slouží k dobrému, když miluji Boha. On dal svého syna za nás. Tím nám všechno daroval. Ne, Edwarde, když se nad tím zamyslím, nemohu být smutný. Stačí, abych se jen zamyslel, co jsem si zasloužil svými hříchy a co pro mě udělal Ježíš. Duch Boží mně všechno připomíná a pomáhá milovat Ježíše. Nemám se z toho radovat? Víím, že v mém těle není nic dobrého. Ale Bůh slíbil všem odpuštění, kteří chtějí mít požehnání z toho, že Ježíš přišel na tuto zem. Jedno víím pevně, že chci mít Boží požehnání. Víš, našel jsem ve víře pokoj a radost. Zpívám písně k oslavě Boha a přestal naříkat. Přesto jsem také smutný kvůli mnoha hříchům, které jsem udělal proti Bohu, ale Kristova krev nás očistí od všeho zlého. On je tím nejlepším, který se za nás přimlouvá u Otce. Víím, komu jsem uvěřil. Ježíš mě nepustí. Můj milý chlapče, jsem velmi nemocen a kdybych musel zemřít, nemám strach před smrtí, protože On mi ji vzal. On byl obětován za moje hříchy a On také vstal z mrtvých, abych já mohl žít. Ačkoliv se moje tělo promění v prach, budu probuzený a budu věčně a šťastně žít s Ježíšem.“

Edward viděl, s jakým nadšením jeho strýc mluvil. Pak sklonil hlavu k zemi, protože mu vstoupily slzy do očí, a řekl: „Jsem opravdu hříšný chlapec. Uhýbám před Biblí, protože víím, že mi ukáže moje hříchy a jejich následky, ale nyní se to změní. Není mi jedno, jestli se Bohu nelíbí moje činy. Tuto cennou knihu budu denně číst. Když

mi opravdu ukáže cestu z mých hříchů a cestu do Nového Jeruzaléma, je tisíckrát cennější než Římské dějiny.“

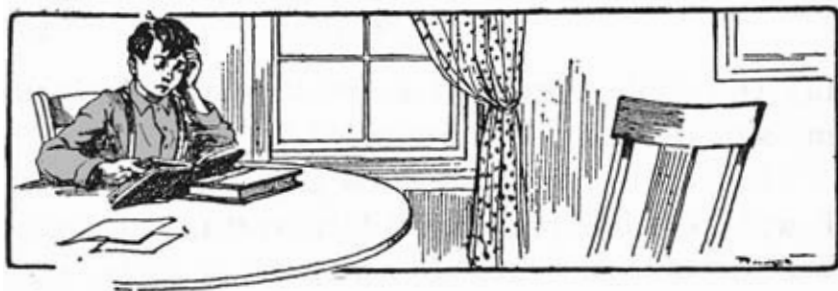
Pan Lewis dlouho nežil, ale zemřel v naději na věčný život. Edward od té doby sedí často s biblí v rukou pod nádherným dubem na místě, kde sedával jeho strýc. Naučil se spoléhat na Ježíše, který nám vybojoval vítězství, a od Ježíše se naučil modlit a pomáhat chudobným.

Edward často myslel na svého strýce sedícího pod dubem, který mu tenkrát vyprávěl o nebeském Otci a řekl mu o sobě pravdu.

Žalm 119:105 *„Svíce nohám mým jest slovo tvé, a světlo stezce mé.“*

Žalm 119:98,99 *„Nad nepřátely mé moudřejšího mne činíš příkázáními svými; nebo mám je ustavičně před sebou. Nade všecky své učitele rozumnější jsem učiněn; nebo svědectví tvá jsou má přemyšlování. I nad starce opatrnější jsem, nebo příkázání tvých ostříhám.“*

KDE JE ZLATO

Tom Jones byl žákem základní školy. Učení mu nešlo lehce jako jiným spolužákům, ale ve znalostech ho nikdo nepředběhl. V zeměpise, v pravopise i v matematice nedělal žádné chyby. Výsledky byly vždy ohodnoceny jedničkou. Ostatní chlapci se na něho zlobili, že je ve znalostech hodně před nimi.

„Řekni nám, Tome, kde se to tak dobře naučíš? Ve škole se neučíš více než my.“

„Ráno vstávám velice brzy a před snídaní se dvě hodiny učím,“ odpověděl Tom.

„Aha, mám to! Ranní hodiny mají v ústech zlato!“

V naší blízkosti je zahrada. Je to nejpěknější a nejvýznamnější místo v celém sousedství. Nejdříve tam rostou ředkvičky, hrách, jahody a rajčata. Zahrada zásobuje zeleninou rodinu a ještě se jí hodně prodá na trhu.

Jestliže někdo potřebuje květiny, najde v zahradě vzácné růže, narcisy a mnoho jiných druhů. Dříve jsme si mysleli, že půda je neplodná a kamenitá a vane zde severní vítr. Ke všemu je majitel velmi zaměstnaný muž a v zahradě pracuje sám, bez cizí pomoci.

„Jak dostanete ze zahrady tak bohatou úrodu?“

„Věnuji jí ranní hodiny“, odpověděl majitel. „Čestně řečeno, nevím, kdo má z této práce více, zda zahrada nebo já“.

Znovu: „Ranní hodiny mají v ústech zlato“.

Willi Daum byl nově obrácený chlapec. Připojil se k církvi a působil dobrým dojmem. Působilo mi bolest, když jsem pomyslela na to, že ten ubohý chlapec musí jít pracovat zpět do loděnic, do společnosti bezbožných lidí. Ptala jsem se: „Zůstane věrný? Od víry se dá velice rychle vzdálit. Dva kroky zpět se udělají snadněji než krok dopředu. Nezůstává nám nic jiného, než Williama svěřit Bohu a svému svědomí“.

Uběhly dva roky, ale místo toho, aby ztrácel půdu pod nohama, se jeho víra stávala radostnější a silnější a jeho charakter byl pevnější. Jiní od víry odpadávali, ale Willi ne, ačkoliv měl všechno těžší než ostatní. V jednom rozhovoru s ním jsem objevil tajemství jeho pravého postoje.

„V žádném případě nezanedbám ranní modlitbu a čtení z bible. Mám-li hodně práce, vstanu o hodinu dříve. Probírám si své slabosti a pokouším se je překonat s Boží milostí.“

To bychom si měli zapamatovat! Modlitba je totiž vyzbrojování pro životní boj. Jestliže se vzdám ranní modlitby, poznám také následky.

Sklouznu do pokušení, kterému nejsem schopen bránit se. A pocity víry kopou hrob mezi mnou a Ježíšem. Ospalostí narušena hodina modlitby se nedá vzít zpět. Mladí křesťané, základem je začínat každý den modlitbou!

„Ranní hodiny mají v ústech zlato.“

A ještě něco hodně lepšího, a sice nebe.

FAKA NA VZPOMÍNKU

Na ulici se potkali dva chlapci a živě se bavili.

„Izáku, proč jsi neušťědřil tomu klukovi facku na vzpomínku?“ zeptal se Jiří. „V tomto týdnu nebylo dne, aby ti nenadával.“

„Máš pravdu. Je nejvyšší čas, abych mu dal pár facek“, souhlasil Izák.

„Nejlepší bude, když ho hned zbiješ. To si nechci nechat ujít. Zvládneš to levou rukou,“ prohlásil Jiří.

„Mohl bych to udělat, ale já počkám na lepší příležitost,“ odpověděl Izák.

Chlapci se rozešli a každý šel svou cestou domů. Chlapec, o kterém se bavili, se jmenoval Jim. Vlastně se jmenoval James, ale nikdo mu tak neříkal, necítil by se tak oslovený. Jim byl synem alkoholika. Izákův otec se ho pokoušel odnaučit pít a od té doby se s Jimovým otcem nedalo mluvit. Jim převzal zvyklost svého otce, nadával Izákovi vždy, když ho potkal a protože se Izák nebránil, házel po něm i kamením.

Z počátku se Izák zlobil na chování Jima. Myslel si, že by měl být vděčný, že chtěli odvést jeho otce od pití alkoholu. Byl přece vinen za utrpení celé rodiny.

Pak ale pomyslel na podmínky, ve kterých Jim vyrůstal, na jeho nevědomost a jeho utrpení. Začal s ním cítit, chápal jeho chování

a ani nebyl uražený. Rozhodl se, že mu dá „facku na vzpomínku,“ ale ne v tom smyslu, jak to myslel jeho spolužák.

Izák dostal tuto možnost velice brzy. Šel právě domů, když uviděl skupinu křičících a smějících se chlapců. Se zvědavostí se k nim přiblížil. Chlapci obstoupili Jima a ještě jednoho většího chlapce, který se vysmíval Jimovu oblečení, které bylo velmi špinavé a roztrhané. Také do něho strkal, přičemž ho urážel, že může být stejně „proslavený“ jako jeho otec. Potřebuje jen začít pít alkohol.

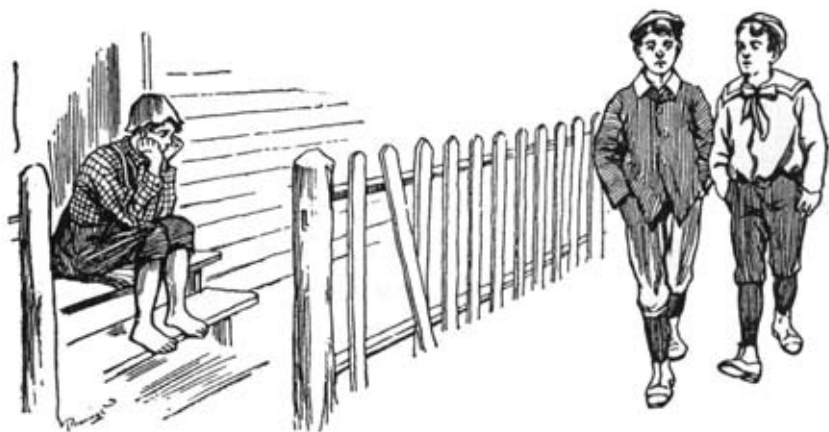
Jim byl velice rozzlobený a pokoušel se svého soupeře zbít, ale ten ho držel pevně oběma rukama. Pokoušel se proto soupeře kopat, ale byl bez botů, a tak toho moc nenadělal.

Když přišel Izák a viděl, co se děje, začal stojícím chlapcům vyčítat, že tohle podporují. Jelikož měl vždy vliv a říkal pravdu, souhlasila s ním většina chlapců. Přesto si ale mnozí mysleli, že tak „ošklivý chlapec“ si nezaslouží soucit.

Velkému chlapci, který stál uprostřed dění, se nelíbilo, že se Izák mezi ně míchá. Brzy ale poznal, že je u ostatních chlapců oblíbený a nenechal se jen tak zahrnat. Z toho důvodu opustil bojiště. Izák pak řekl Jimovi: „Už ti dá pokoj, já na to dohlédnu. Půjdeme spolu domů, máme stejnou cestu. Přestaň brečet, nic se ti neděje. Pojd, jďme domů“.

Jim nepozvedl oči, ani nic neřekl. Nevěděl, co si má myslet o Izákově chování. Strach z něho neměl, protože se nebál ani nejsilnějšího chlapce. Podlézat mu také určitě nechtěl. Také nikdy neslyšel příkázání: „Miluj své nepřátele.“ Nikdy nebyl v sobotní škole a ještě nečetl bibli.

Mlčky a s tísnivým pocitem šel těsně vedle Izáka domů. Rozloučil se s ním, aniž by mu poděkoval za pomoc. Izák se tomu ani nedivil. Byl rád, že se s ním rozloučil, aniž by ho něčím urazil.

Příští den se cestou do školy potkal Izák s Jiřím. Když procházeli kolem domu opilce, stál ve dveřích Jim, aniž by něco řekl nebo pozvedl zrak. Stál jako zmoklý pudl. Jiří, který nevěděl, co se včera událo, se ihned zeptal: „Proč je Jim tak klidný?“

„Ach, dostal ode mne facku na vzpomínku.“

„Skutečně? Bylo to již na čase. Kdy se to stalo?“ chtěl vědět Jiří.

„Včera“.

„Viděl tě někdo?“

„Ano, několik chlapců.“

„Zvládl jsi to levou rukou, že ano?“

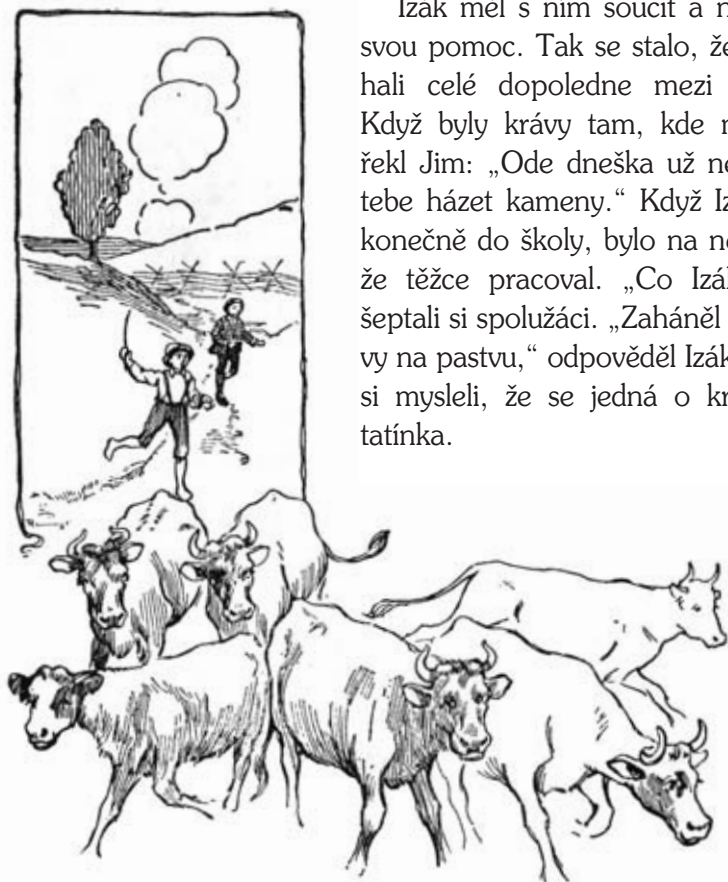
„Ano“.

„Dal jsi mu, jak patří?“

„Myslím, že ano. Vidiš, jak je dnes ráno klidný.“

Z tohoto vážného rozhovoru Jiří usoudil, že Jima Izák zbil. Velmi se tomu divil, protože to neodpovídalo jeho charakteru, ale muselo to tak být. Tak se to i vyprávělo a doneslo se to k uším učitele. Ten se zeptal Izáka přímo, jak se vše událo. Pochválil ho za jeho novou metodu, jak dát nepříteli „facku na vzpomínku,“ a doporučil ji dále používat. O několik dnů později potkal cestou do školy Izák Jima, který se snažil zahnat krávy na pastvu. Ty ho neposlušely a běhaly sem a tam. Jim byl zcela zoufalý a nevěděl si rady. Začal plakat a volat: „Jestliže to neudělám, otec mě...“

Izák měl s ním soucit a nabídl mu svou pomoc. Tak se stalo, že oba běhali celé dopoledne mezi krávami. Když byly krávy tam, kde měly být, řekl Jim: „Ode dneška už nebudu na tebe házet kameny.“ Když Izák přišel konečně do školy, bylo na něm vidět, že těžce pracoval. „Co Izák dělal?“ šeptali si spolužáci. „Zaháněl jsem krávy na pastvu,“ odpověděl Izák. Všichni si mysleli, že se jedná o krávy jeho tatínka.

Po vyučování počkal, až všichni žáci opustili třídu, a šel za učitelem, aby se omluvil za zpoždění.

„Proč jsi přišel tak pozdě?“ zeptal se učitel.

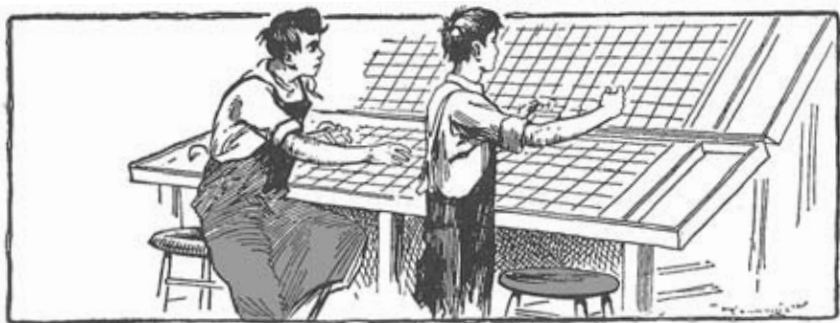
„Znovu jsem dal Jimovi „facku na vzpomínku,“ pane,“ a vyprávěl učiteli, co se událo.

„Myslel jsem si, že mě určitě omluvíte,“ dodal na závěr.

„Samozřejmě, jsi omluvený,“ řekl učitel.

Milý mladý čtenáři, když máš nepřátele, kteří ti dělají život těžkým, pokus se jim udělit stejnou „facku na památku,“ jak to udělal Izák. Budeš-li vytrvalý, můžeš si být jistý vítězstvím.

KLÍČ K ÚSPĚCHU

Dnešní mladí chlapci se velice stydí pracovat. Dělají, jakoby čestná a tvrdá práce byla něco, za co se člověk musí stydět, jako za vrávorání opilce a jeho oteklý obličej. Jejich lenošení plní herny, vězení a restaurace a zaměstnává dobročinné spolky. Leniví mládenci nevybudují velké obchodní domy, továrny, knihovny a jiné objekty. Muži, kteří vybudovali takové pomníky, nebyli jistě leniví a nestyděli se za práci.

Všichni američtí chlapci slyšeli o proslaveném Harpersově nakladatelství. Znají jeho širokou nabídku časopisů a knih a mnozí viděli jeho grandiózní budovu nakladatelství v New Yorku. Na otázku, jak nejstarší syn založil takové nakladatelství, obdržím pravděpodobně odpověď, že měl štěstí. Štěstí měl skutečně. Proč je měl, nám vyprávěl starý přítel a spolupracovník, vedoucí redaktor. Před mnoha lety se učil svému řemeslu spolu s nejstarším synem Harpersovým v John Street v New Yorku. Na začátku neměli žádné štěstí, nýbrž museli pilně pracovat rukama a také hlavou, ze které se kouřilo. To stačilo ke štěstí mladého muže v USA, v zemi neomezených možností.

Mnohdy, když splnili denní normu, řekl mu James Harper: „Thurlow, udělejme ještě dalších dvě stě padesát dopisů, jen je nastříháme!“

James mě pravidelně přemluvil, smál se mému naříkání a nechal mě odejít, až když bylo vše hotovo! V létě jsme měli polovinu naší normy hotovou, když jiní mladí muži seděli při snídani. V ranních šedivých hodinách jsme se setkali v ulici John Street. Klíč jsme obdrželi po zaklepání na okno pana Seymoura, který ho měl pod polštářem a prostrčil nám ho přes mříž. Tak jsme neměli čas provádět hlouposti a měli jsme vždy dostatek peněz.“

Klíč, který dostali každé ráno přes okno s mřížemi, byl klíčem k úspěchu, skrze který se oba muži stali váženými, zatímco jiní prospali ranní hodiny.

Nebyl to žádný zázrak, že James Harper se stal starostou města New Yorku a pak ředitelem tehdy největšího nakladatelství světa. Když jeho obrovská tiskárna vyhořela, vybudoval se svou silnou vůlí, kterou získal ve svých přesčasových hodinách, na troskách ještě větší a pěknější budovu.

Nečekal na to, až jeho vedoucí řekne, chlapče, dnes jsi již dost pracoval, můžeš jít domů. Říkal pravý opak, zůstanu ještě chvíli.

Před přesčasovými hodinami mají dnešní chlapci strach. Raději si nechají ujít dobrou práci a jdou k jezeru. Žijí z ruky do úst a hledají takové místo, kde by přišli bez práce k penězům. Přesčasové hodiny v době mládí přivedly učně Jamese Harpera k velkolepé budoucnosti.

Pilní mladí muži se těší na postel a sladký spánek. Pro potulný život, neužitečné myšlenky a povrchní rozhovory nemají čas ani sílu.

Jedna z posledních slov pana Jamese Harpera byla: „Nestudujeme, jak málo můžeme pracovat, ale studujeme, jak hodně můžeme pracovat“. Každý mladík, který chce něčeho dosáhnout, by si měl tato slova zapamatovat.

Chlapci, udělejte konečné rozhodnutí. Velcí muži budoucnosti nedělají nic jiného, než tehdy dělali oba chlapci. Když se podíváš zpět na dobu, kdy jsi čestnou práci vyměnil za spekulaci na burze, pak ses stal obětí své hlouposti.

Skromně oblečení učni, kteří nosí balíky, dělají posly, pracují v dílnách nebo v zemědělství, dosáhnou základ toho, čemu říkáme štěstí.

Těžká práce není pro ně něčím strašným. Připravují se na převzetí elitních pozic naší země. Porozuměli tajemství Jamese Harpera. Klíč, který ráno dostával, říká všechno.

OBROVSKÁ ZÁBAVA

„Hoši, víte, jak můžeme mít obrovskou zábavu?“ zeptal se Bluhm svých kamarádů. Byl nádherný večer. Měsíček svítil a sešli se k bruslení, aby se potěšili.

„Jak? Kde? Co myslíš?“ ptali se jeden přes druhého.

„Slyšel jsem, jak vdova Mohrová někomu říkala, že dnes v noci musí jít dát pozor na nemocné dítě,“ řekl Fred. „V osm hodin, ihned jak opustí dům, jí postavíme přímo před domovní dveře obrovského sněhuláka. Aby se pak dostala domů, bude ho muset rozbourat a sníh odházet.“

„Hurá!“ křičeli někteří chlapci.

„Poslouchejte, teď vám řeknu já, jaké obrovské potěšení můžete mít,“ řekl Charlie Neubauer.

„Jaké?“ zeptali se všichni najednou.

„Ne tak bouřlivě,“ řekl Charlie. „Kdo z vás má ruční pilu?“

„Já“.

„Já také,“ volali další tři chlapci.

„K čemu potřebuješ pilu?“

„To hned uvidíte,“ odpověděl Charlie.

Bylo už téměř osm hodin.

„Doneste rychle pily! Frede a Natane, doneste sekery a já donešu lopatu. Za čtvrt hodiny se zde opět všichni sejdeme a pak vám prozradím, jakou obrovskou zábavu budeme mít.“

Každý šel svou cestou pro nářadí a ptal se, jaká to bude zábava a proč k tomu potřebují pily a sekery. Charlie byl nejen oblíbený, ale byl také jejich vedoucí. Když jim slíbil zábavu, tak mu všichni věřili.

Spěchali, zvědavost je poháněla. Brzy byli zpátky vyzbrojeni pilami, sekerymi a lopatami.

„Paní Mohrová je už pryč“, řekl Charlie.

„Potkal jsem ji cestou. Můžeme ihned začít“.

„Ale co chceš dělat?“ ptali se někteří netrpělivě.

„To hned uvidíte“, odpověděl jejich velitel.

„Tedy, chlapci, vidíte tuhle hromadu dřeva? Nějaký muž to dnes dovezl a paní Mohrová mu říkala, že už nemá pro zítřek jediný kus dřeva do kamen. Jsem zvědavý, jestli hromadu dřeva pořežeme a poštípeme tak lehce, jako bychom stavěli sněhuláka. Když paní Mohrová přijde domů, bude stejně překvapena, když uvidí poštípané dříví, jako kdyby našla přede dveřmi sněhuláka. Jediný rozdíl je v tom, že překvapení bude pro ni příjemné. Co si myslíte, pomůžete mi?“ Jeden nebo dva chlapci reptali, ale většině se tato myšlenka líbila. Nakonec všichni pracovali.

„Jdu za kůlnu“, řekl Charlie. Prolezl oknem a otevřel dveře zevnitř. „Chci to uvnitř pěkně narovnat a též odházet sníh přede dveřmi a na chodníku až k ulici. Co myslíte, bude mít radost, až přijde domů a uvidí připravené dříví?“

Chlapci prožívali radost paní Mohrové, až přijde domů. Byli plni radosti. Jako vždy, když se dělá něco dobrého.

Pro sedm silných a zdravých chlapců to byla jen lehká hra připravit chudé vdově téměř dva kubíky dříví na topení a odházet sních z chodníku.

Když byli hotovi, měli velikou radost. Jeden z chlapců, který na začátku reptal, navrhl jít do sousedního stolařství pro třísky. „Když každý z nás vezme plnou náruč štěpin, bude moci paní Mohrová také lehce zapalovat oheň.“ Řečeno, uděláno. Tohoto zimního večera spěchali všichni spokojeně domů ze zábavy, kterou si užili.

Příští ráno přišla paní Mohrová domů po dlouhé probdělé noci u nemocného dítěte. Když uviděla, co se zde stalo, zůstala radostí beze slov stát. Soused, který vše pozoroval, jí řekl, komu může vděčit za milé překvapení.

„Pane, požehnej tyto mladé chlapce!“ modlila se ze srdce. Pro chlapce to byla největší odměna za jejich práci.

Největší radost máme vždy, když uděláme někomu radost užitečnými a potřebnými věcmi. Nevěříš? Zkus to. Pak poznáš, že je tomu opravdu tak.

ČEKÁNÍ NA OBILÍ

Jaký vliv může mít jediný čin, jediné slovo nebo jediný pohled? Můj život se takto změnil jednoduchým činem divokého cizince.

Když jsem byl ještě chlapec, přestěhoval se můj tatínek do Ohia na západ Ameriky. Tenkrát ještě nebyl vynalezen parní stroj a na březích řek neklepaly žádné velké mlýny. Jen zřídka stál na břehu potoka malý mlýn na obilí.

K těmto malým mlýnům směřovali lidé z okolí s jejich obilím. Mnohdy jsme museli dva i tři dny čekat, než jsme přišli na řadu. Často mě poslali domů. Byl jsem sice ještě hodně mladý, abych byl na farmě k užitku, ale obilí jsem už mohl dovézt do mlýna jako dospělý muž. Takže mě ani nepřekvapilo, když jednoho rána řekl tatínek: „Henry, osedlej koně a jeď do mlýna!“

Přede mnou už čekalo hodně sousedních rolníků a bylo mi jasné, že se dnes nevrátím domů. Nevadilo mi to, protože jsem měl dostatek jídla a pan Müller vždy otevřel velkou stodolu, kde jsme mohli spát.

Kromě známých obličejů tu byl jeden úplně nový. Mladý chlapec asi v mém věku. Jmenoval se Charlie a jeho otec koupil nedaleko odtud farmu. Byl oduševnělý a přátelský. Poznal jsem, že má lepší zvyklosti než zbytek čekajících lidí.

Večer proběhl jako obvykle, vykládáním vtipů a hraním karet. Z domu jsem něco takového neznal, ale ve mlýně jsem si již na to zvykl a nic mě nepřekvapilo. Rád jsem se díval, jak druzí hrají.

Když nastal čas jít spát, byli jsme všichni sami se sebou tak zaměstnáni, že jsme nepostřehli, co dělá Charlie. Najednou zvolal jeden nestydatý a bezbožný muž: „Hele, máme mezi sebou jednoho faráře!“ Skutečně. Charlie klečel u nádoby s ječmenem a modlil se. Tomuto vtipu se ale nikdo nesmál. Klid byl přerušen jen občasným zabučením krav dole ve stáji. Když se muži ukládali do postelí vystlaných slámou, museli si mnozí utřít slzy s tváře.

Doma se modlím vždy, ale zde ve mlýně jsem ještě na tuto myšlenku nepřišel.

Této noci jsem dlouho ležel a nemohl usnout. Přemýšlel jsem o odvaze Charlieho a jeho vlivu na tvrdé muže ve mlýně. Rozhodl jsem se, že od této chvíle budu vždy konat jen to správné. Brzy po obědě jsem dostal mouku a vydal jsem se na cestu domů. U brány pozemku pana Gusthermy, kde jsem vždy musel odbočit, stál pan Gustherma a čekal na mě. Okamžitě jsem poznal, že něco není v pořádku. Před tímto starým gentlemanem jsem se měl vždy na pozoru. Byl také nejbohatším mužem v okolí. Mé srdce začalo rychleji tlouct. Když jsem přijel blíže, zeptal se mne: „Projel jsi včera s koněm přes tuto bránu?“ Mohl jsem jednoduše říci ne, ale včera už bylo pozdě, a proto jsem nejel jinou možnou cestou. Jako blesk mi proletěla před očima vzpomínka na Charlieho, jak se včera na kolenou modlil.

„Ano, pane, byl jsem to já.“

„Jsi si jistý, že jsi zavřel bránu?“

Tato otázka mi vzala dech. Přesně jsem věděl, že jsem to neudělal. Mohl jsem bránu otevřít, aniž bych musel sesednout z koně, ale abych ji mohl zavřít, musel bych sesednout. Jel jsem bezmyšlenkovitě dál a bránu jsem nechal otevřenou.

„Já... já...“.

„Ven s pravdou!“ řekl jednoduše.

„Nechal jsem bránu otevřenou.“ řekl jsem.

„Aha, a tím jsi vpustil dovnitř krávy. Zničily úrodu ranných brambor a udělaly mi velikou škodu.“

„Je mi to líto.“

„Mluvení věc nezmění. Mysli na to, chlapče, mysli na to. Lítost nenechá vyrůst nové brambory, ani jediný.“

Velmi mě to bolelo. Litoval jsem, že starý pan přišel o brambory. Také doma jsem mohl čekat tvrdý trest. Brzy jsem ale poznal, že doma o ničem nevědí a po několika dnech jsem si byl jistý, že k ničemu nedojde.

Ó, jaká bolest je lidská naděje! V jednom deštivém odpoledni jsem uviděl starého pána, jak k nám jede na koni. Utekl jsem do kůlny, protože jsem se s ním nechtěl setkat. Také jsem měl strach z mého tatínka. Seděli spolu na zahradě a dlouhou dobu spolu mluvili.

„Chlapce můžeme postrádat, ale obchodu on nerozumí,“ řekl můj tatínek.

„Ale něčemu rozumí. Umí říct pravdu“, řekl starý pán. Pak vyprávěl tatínkovi událost, kterou jsem chtěl bezpodmínečně držet v tajnosti.

Když odešel, tatínek mě zavolal a řekl mi, že pan Gustherm chce ve vesnici otevřít obchod a hledá chlapce na výpomoc. Mohl bych u něj nastoupit. To jsem rád udělal a pracoval jsem v něm tak dlouho, dokud se z něho nestal městský obchod. Říkalo se, že jsem tak dostal od pana Gustherma výchozí pozici ke startu do života. Ve skutečnosti jsem ji dostal už tehdy, když jsem čekal na mouku ve mlýně.

NEČESTNÉ JEDNÁNÍ

„Zkontroloval jsi již fakturu, Jamesi?“
„Ano, pane“.

„Je vše v pořádku?“

„Není, našel jsem dvě chyby“.

„Ukaž, já se podívám“.

Chlapec předal dlouhý účet svému nadřízenému.

„Zde se dodavatel poškodil o deset dolarů a tady na konci ještě jednou o deset dolarů.“

„Také v jeho neprospěch?“

„Ano, pane“.

Obchodník se smál takovým způsobem, že chlapce pojala úzkost. „Dvacet dolarů v jejich neprospěch“, byl překvapený, ale velmi spokojený. „Jakého mají nespolehlivého účetního!“

„Mám čísla opravit?“ zeptal se chlapec.

„Ne, ať si své chyby opraví sami. My nekontrolujeme fakturu ke prospěchu jiných,“ odpověděl obchodník. „Chybu můžeme opravit když na ni přijdou. S jejich chybou jsme udělali hodně zisku“.

Tato neočekávaná poznámka pohoršila citlivé svědomí Jamese Lewise. Byl synem chudobné vdovy, která ho naučila být čestným, což je povinností každého muže.

Obchodník pan Carman, u kterého teprve několik měsíců James pracoval, byl starým přítelem jeho otce a mužem, ke kterému měl velkou důvěru.

James se na něj díval, jako na velký vzor. Když se ho pan Carman rozhodl zaměstnávat, chlapec uvěřil, že začalo jeho velké štěstí.

„Ať si opraví své chyby sami“. Tato slova měla velký vliv na myšlení Jamese. Když je pan Carman poprvé vyslovil, byl James pohoršen. Ale když nad těmi slovy přemýšlel a vzpomněl si, jak maminka vysoce hodnotila tohoto muže, ptal se sám sebe, zda je tohle v obchodním světě normální. Pan Carman jistě v tom neviděl nic špatného.

O několik dnů později si přišel účetní od firmy, která vystavila chybnou fakturu, vyzvednout peníze. James byl přítomen a čekal, zda pan Carman ukáže na chybu. Ale neudělal o tom žádnou poznámku. Vystavil šek na sumu, která nebyla v pořádku, a odevzdal jej účetnímu.

„Je to tak v pořádku?“ zeptal se sám sebe James. Jeho svědomí odpovědělo, ne. Ale zmátlo ho, že zrovna pan Carman jednal takovým způsobem.

„Snad se to tak provádí v obchodním životě,“ pomyslel si, „ale čestné to není. To jsem si o něm nemyslel.“

Pan Carman věděl, jak má s Jamesem jednat. Rychle si získal zpět chlapcovo srdce tak, že sám chtěl být viděn v nejlepším světle.

„Přál bych si, aby chybu opavil“, říkal si často James. Byl ale tak šťastný, že ho pan Carman zaměstnal, že se utěšoval: „Nedělá na mě dobrý dojem, ale snad se to tak dělá v obchodním životě“.

Jednoho dne šel do banky vyměnit šek za peníze. Když přepočítával peníze, zjistil, že mu bylo pokladnou vydáno o padesát dolarů více. Obrátil se znovu na úředníka a ukázal mu chybu. Ten zdvořile poděkoval a James se vrátil zpět do zaměstnání s pocitem, že jednal správně.

„Pokladník mi dal o padesát dolarů více“, řekl panu Carmanovi při předávání peněz.

„Skutečně?“ odpověděl a smál se. Pak spěšně počítal peníze. Radost z jeho obličeje zmizela, když měl v ruce poslední bankovku. „Ale zde je vše v pořádku, Jamesi“. V jeho hlase bylo cítit zklamání.

„Jistě, já jsem těch padesát dolarů vrátil. Nebylo to správné?“

„Ovšemže!“ volal pan Carman. „Copak nevíš, že neopravujeme chyby, které udělá banka? Kdyby ti pokladník vydal o padesát dolarů méně, neopravil by se!“

Při tomto nedorozumění vstoupila Jamesovi červeň do obličeje. Mnohdy se stydíme více za maličkost než za zločin. V tomto případě se chlapec opravdu styděl jen za to, co pan Carman pokládal za hloupost. Tak se rozhodl, že příště přinese celou částku. Co s ní pan Carman udělá, přenechá jemu, i kdyby to bylo tisíc dolarů více.

„Lidé se mají sami starat o své chyby“, řekl pan Carman. James nad tím vším přemýšlel. Zůstal mu z toho silný dojem, který nikdy nezapomene. „Snad je to správné“, řekl si, ale nebyl z toho šťastný.

Asi o dva měsíce později, když přepočítával svou týdenní mzdu, kterou dostal od pana Carmana, zjistil, že mu dal o padesát centů více. Jeho první reakce byla, že je vrátil. „Pane, dal jste mi o padesát

centů více.“ Náhle ho napadla slova pana Carmana: „Lidé se mají sami starat o své chyby“. James váhal. Kdo se zlým zachází, bude jím také přemožený.

„Musím o tom přemýšlet“, řekl si James a strčil peníze do kapsy.

„Co platí v jednom případě, platí i ve druhém. Pan Carman neopraví žádnou chybu jiných lidí, která je k jeho dobru. Proto si také nemůže stěžovat, když jeho pravidlo uplatní někdo jiný.“

Chlapec cítil, že je nečestné, ponechat si padesát centů. Nenacházel klid. Také se nemohl rozhodnout zda je má vrátit. James peníze nevrátil, ale užil si jich ke své radosti. Když už peníze neměl, napadlo ho, že ho chce snad pan Carman jen zkoušet. Dostal strach. Když se ale nic nedělo, špatné svědomí se utišilo.

Krátce nato udělal pan Carman stejnou chybu. Tentokrát si z toho James téměř nic nedělal. Peníze strčil klidně do kapsy. „Má se sám starat o své chyby“, řekl si rozhodně. „Tímto pravidlem jedná i s jinými lidmi, proto si nesmí stěžovat.“

Od tohoto dne se jeho svědomí téměř neozývalo. Brzy si začal přát věci, které nemohl zaplatit. Jeho obchodní schopnosti byly veliké. To se líbilo panu Carmanovi. Poznal, že chlapec je chytrý, pilný a k zákazníkům zdvořilý, a proto ho velice rychle povýšil. Neměl ještě osmnáct let a už měl ve firmě nejvyšší postavení.

James se naučil vést firmu, ale také se naučil nečestnosti. Na svou první lekci nezapomněl. Podle ní jednal nejen ve dvou případech, nýbrž ve stovkách, kdy ji použil ke svému prospěchu a ke škodě pana Carmana. Nyní už mladý muž nečekal, až někdo udělá

chybu k jeho dobru. Vědomě vedl druhé na tuto cestu. To se mu dařilo velice dobře při různých složitých obchodech, které tato velká firma prováděla. Naučil se jednat chytře a šikovně. Mimo jiné dával velký pozor, aby vše rafinovaně zakryl před panem Carmanem, který si ho velice cenil.

Vše běželo až do doby, kdy James dosáhl dvaceti let. Obchodník obdržel dopis, který vzbudil jeho podezření. Dověděl se, že se mladý muž pohybuje v pochybné společnosti a utrácí hodně peněz. Před nějakou dobou se James přestěhoval se svoji maminkou do velmi pěkného domu, kde platil roční nájem čtyři sta dolarů. Jeho roční výdělek činil jen osm set dolarů. Mamince řekl, že vydělává dvojnásobek. Dostala vše, co potřebovala, a užívala si přepychu. Mínila, že po dlouhém boji o přežití teď nastaly šťastné dny.

James seděl u svého psacího stolu, když pan Carman obdržel dopis. Podíval se na svého vedoucího a viděl, že se jeho výraz obličeje náhle změnil. Dopis přečetl dvakrát a James poznal, že ho jeho obsah zneklidnil. Pan Carman se na něho zběžně podíval. Jejich krátké pohledy se setkaly a Jamesovi se téměř zastavilo srdce.

Obchodník se choval celý den příjemně, což přivedlo mladého muže do neklidu. Bylo mu jasné, že byl dopisem obviněn. Ó, jak nyní všeho litoval! Jak se bál, že se vše prozradí a on bude potrestán. Přinese mu to ostudu a přivede ho to na mizinu. Velice zklame svou ovdovělou maminku a snad ji také přivede do hrobu.

Při večeři viděla paní Lewisová, že její syn nejí a je neklidný.

„Nedaří se ti dobře?“ zeptala se. „Když si odpočineš, budeš se snad cítit lépe“.

„Bolí mě jen hlava. Lehnu si krátce na gauč“. Krátce nato k němu maminka přišla a položila mu ruku na jeho hlavu. Ale k utišení bolesti, kterou cítil, bylo zapotřebí více než jemné pohlazení maminky. Dotek láskyplné ruky zvětšil jeho bolest k nesnesitelnosti.

„Vede se ti lépe?“ zeptala se. Nějakou dobu nechal její ruku ležet na čele.

„Není mi lépe“, odpověděl. Vstal. „Myslím si, že mi procházka na čerstvém vzduchu udělá dobře“, dodal. Ve skutečnosti jen hledal důvod, jak jít mamince z cesty.

„Nechod, prosím, Jamesi,“ prosila maminka neklidně.

„Půjdu jen přes několik ulic, ne více,“ odpověděl, když spěchal z domu.

„To není jen bolení hlavy,“ pomyslela si maminka. Půl hodiny chodil James ulicemi bez cíle. Nakonec přišel do blízkosti firmy pana Carmana. Když šel kolem, uviděl uvnitř světlo. Vystrašilo ho to.

„Kdo to může být?“ zeptal se sám sebe a znovu jej přepadl strach. Poslouchal u dveří a oken, ale nic neslyšel.

„Tady není něco v pořádku. Kdo to může být? Když se vše prozradí, jsem u konce! Ach, moje ubohá maminka!“

Nešťastný chlapec spěchal dále ulicemi. Dvě hodiny. Když konečně přišel domů, maminka mu vyšla naproti. Ptala se ho, zda se mu vede lépe, aniž by zastírala svůj strach.

„Ano,“ odpověděl takovým způsobem, že se její starost ještě zvětšila. Pak kolem ní rychle prošel do svého pokoje.

Ráno, když si sedl s maminkou ke snídani, byl jeho výraz obličej velmi změněný. Seděl tiše a vyhýbal se všem otázkám. Ještě při snídani zvonil zvonek. James znervózněl a byl vystrašený. Služebná šla otevřít. Rychle se vrátila. „Kdo přišel?“ zeptala se maminka.

„Jeden pán, který chce mluvit s panem Jamesem,“ odpověděla služebná.

James ihned vstal a šel do chodby. Zavřel za sebou dveře. Maminka zůstala sedět a čekala, až se syn vrátí. Za několik minut slyšela jeho kroky, ale směřovaly k domovním dveřím, které za sebou zavřel. Bylo тихо. Maminka běžela na chodbu, ale už tam nikdo nebyl. Odešel s člověkem, který pro něho přišel.

Jaké smutné rozloučení s jeho domem! Pan Carman kontroloval v noci účty, které James vystavil. Našel podvod ve výši šest tisíc dolarů. Brzy ráno k němu poslal policistu, aby ho zatkl. James opustil maminku a už se nevrátil domů.

„Darebák má ležet tak, jak si ustele!“ volal hořce pobouřený pan Carman. U soudního procesu měl velký zájem na odsouzení chlapce. Předložil celou řadu důkazů o jeho přestupcích, takže rozsudek musel znít: vinen. Ubohá maminka byla v soudní síni a vzlykala, když slyšela obvinění syna. Předseda soudu se obrátil na obžalovaného s otázkou, zda chce

něco říci na svoji obhajobu. Obžalovaný James vstal: „Vaše ctihodnosti, požádal byste žalobce, aby přišel blíže, abych se mohl současně dívat do jeho i vašeho obličej?“

Pan Carman byl požádán, aby šel dopředu. James se na něho dlouze díval a pak se obrátil na soudce. „Vaše ctihodnosti, chci říci následující,“ mluvil klidně a zřetelně. „Do určité míry je možné moje zločiny vysvětlit, ale ne omluvit. Nastoupil jsem do firmy tohoto muže jako nevinný chlapec. Kdyby byl čestný člověk, nestál bych tu dnes jako zločinec!“

Pan Carman prosil soud, aby ho chránil před takovým obviněním, které považoval za škodlivý útok na jeho pověst. Nebyl vyslyšen. James s rozhodností pokračoval: „Již po několika týdnech práce u firmy jsem kontroloval fakturu dodavatelské firmy a našel jsem chybu. Dvacet dolarů v její neprospěch.“ Pan Carman zčervenal.

„Vy si na to vzpomínáte, jak vidím,“ řekl James, „a já na to také nezapomenu, dokud budu žít. Zeptal jsem se vás, zda mám chybu opravit, a vy jste řekl: „Ne, firma musí své chyby sama opravit. Účet nekontrolujeme pro výhody druhých“.

„To byla moje první lekce v nečestnosti. Viděl jsem platbu i to, že si pan Carman přivlastnil dvacet dolarů, které mu nepatřily. Nej-

dříve jsem byl pohoršený. Viděl jsem to jako nečestné jednání. Ale krátce nato mě nazval hlupákem, protože jsem pokladnímu v bance vrátil padesát dolarů, které mi nenáležely, a pak ...“

„Smím prosit o ochranu soudu?“ opakoval pan Carman.

„Je pravda, co zde říká chlapec?“ zeptal se soudce.

Pan Carman sklopil zrak. Všem bylo jasné, že nese vinu na tom, že se tento mladý muž dostal na zcestí.

James pokračoval dále. „Krátce nato jsem obdržel mzdu. Pan Carman se přepočítal o padesát centů. Chtěl jsem mu je dát zpět, ale vzpomněl jsem si na jeho poznámku, že lidé si mají sami opravit své chyby. Tedy, on sám má najít svoji chybu a opravit ji. Peníze jsem si ponechal. Zanedlouho se to opakovalo. Peníze jsem si opět ponechal. Tak vše začalo a nyní jsem zde. Kdyby byl ke mně přátelštější, nebyl bych zde vypovídal. Nezůstala mi jiná možnost, než toto říci na obranu.

Mladý muž byl přemožen pocity, schoval obličej do dlaní a sedl si. Maminka seděla za ním, položila ruce na jeho hlavu a šeptala: „Můj ubohý chlapče! Můj ubohý chlapče.“ V soudní síni zůstalo jen málo očí bez slz. Náhle bylo ticho přerušeno panem Carmanem. „Musí být moje pověst zničena tímto zločincem, vaše ctihodnosti? Je to v pořádku?“

„Pod přísahou můžete vypovědět, že je obvinění nepravdivé. Potom zůstane vaše pověst u občanů nepoškozená,“ řekl soudce.

Při těchto slovech James vstal. Byla to jeho jediná možnost, jak být ještě soudcem vyslyšen. Obrátil pohled na pana Carmana a zvolal:

„Vemte ho pod přísahu, když se toho odváží!“

Pan Carman se zeptal svého obhájce a ten to odmítl.

Soudce povstal, aby vynesl rozsudek.

„S ohledem na vaše mládí a pokušení, do kterého jste se v mládí dostal, vám přísluší trest jen ve výši jednoho roku vězení. Chci vás vážně varovat před dalšími kroky na zvolené cestě. Zákon nemůže žádný zločin omluvit. Před Bohem i před lidmi je to zlo, které vede

jen k utrpení. Až budete propuštěný z vězení, pamatujte si, že lépe je zemřít, než udělat zločin!“

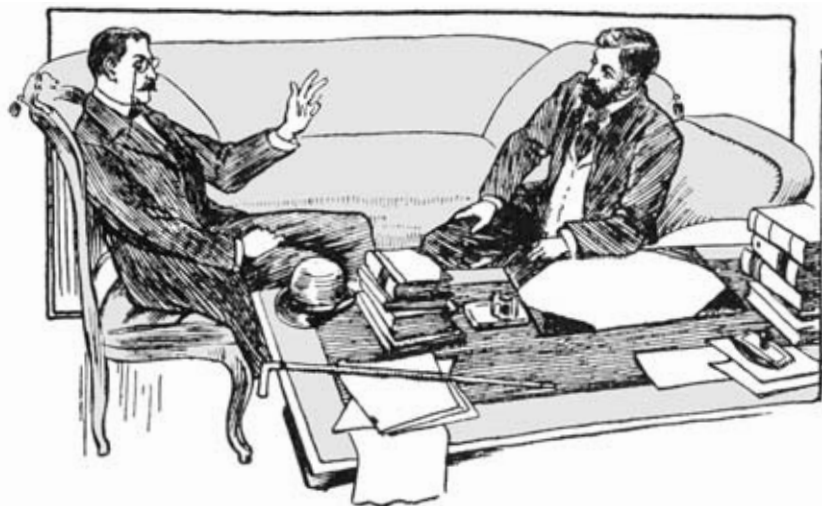
Když James opustil za jeden rok vězení, jeho maminka už byla mrtvá. U soudního procesu, kde viděl její bledý obličej, ji viděl naposled.

O deset let později četl muž v jednom městě dál na západě noviny. Měl klidný výraz v obličeji a vyhlížel jako někdo, kdo zná utrpení.

„Konečně odsouzen!“ řekl v hlubokém pohnutí.

„Odsouzen a posazen do vězení kvůli podvodům v obchodech. Jen tolik k muži, který mi v mém mládí dal první lekci v podvodech. Díky Bohu jsem nezapomněl na poučení soudce, který mi před mnoha léty řekl: „Raději se rozhodnout zemřít, než provést zločin!“ Tato slova zůstala pevně v mém srdci, i když se mi zdá, že nevede žádná cesta kolem. S Boží pomocí si budu tato slova dále brát nadále k srdci.“

JAKÝ JE SKUTEČNĚ BŮH

Není to strašné? Bůh je cizincem ve svém světě. Přejde do svého vlastnictví a vlastní ho nechají stát před dveřmi a dívají se na něho skrze skulinu mezi pootevřenými dveřmi. Život začíná teprve skutečným poznáním Boha. Jednou jsem četl povídku, která mi velice dobře přiblížila Boží podstatu. Vypráví o kazateli, který žil v jednom městě ve státě Neuengland. Jeho čtrnáctiletý syn Filip tam navštěvoval školu. Jednoho odpoledne přišel jeho učitel za tatínkem domů a zeptal se: „Váš syn je nemocný?“

„Ne, proč se ptáte?“

„Nebyl dnes ve škole.“

„Ne?“

„A včera také ne.“

„To přeci nemůže být pravda!“

„Předevčírem také ne.“

„Skutečně?“

„Myslel jsem si, že je nemocný.“

„Ne, on není nemocný.“

„Tak si myslím, že se vás musím na to zeptat.“

„To je od vás milé“, řekl tatínek a učitel odešel.

Tatínek seděl a přemýšlel. Najednou uslyšel vrznout bránu. Chlapec přišel domů.

Když uviděl tatínka, bylo mu ihned jasné, že ví o posledních třech dnech. Tatínek řekl: „Filipe, pojď do knihovny“.

Filip přišel. Tatínek zavřel dveře. „Filipe, dnes odpoledne tu byl tvůj učitel. Vyprávěl mi, že jsi poslední tři dny nebyl ve škole. My jsme mysleli, že jsi ve škole byl. Nechal jsi nás ve víře, že tam jsi. Můžeš si představit, jak toho velice lituji? Vždy jsem ti důvěřoval. Vždy jsem říkal: „Synovi Filipovi můžu důvěřovat.“ A nyní jsi již celé tři dny putující lež. Nemohu najít slova, která by popsala, jakou mi to dělá bolest“.

Filip se cítil velice špatně, když s ním tatínek tak klidně mluvil. Kdyby byl k němu hrubý nebo kdyby ho pozval k osobnímu „rozhovoru“ do kůlny, nebylo by mu to tak nepříjemné. Tatínek několik minut mlčel.

Potom řekl: „Filipe, nejlepší bude, když uklekneš a pomodlíš se.“ Pro Filipa to bylo stále těžší. K modlitbě neměl odvalu. Poklekli. Tatínek otevřel srdce Bohu. Chlapci teď bylo zřejmé, jakou bolest způsobil tatínkovi svým chováním. Když spolu klečeli, uviděl se v zrcadle tak, jako ještě nikdy předtím. Viděl se zcela zřetelně. Ne všechno bylo pozitivní.

Když povstali, byly tatínkovy oči vlhké. Filipovy oči také nezůstaly suché. Pak tatínek řekl: „Můj chlapče, existuje jeden životní zákon, který zní: „Bez utrpení neexistuje žádný hřích“. Když někdo trpí, také hřešil. Obojí je nedělitelné. Ty jsi jednal nesprávně a v tomto domě mám stejnou odpovědnost, jakou má Bůh se světem. Uděláme tedy následující... Půjdeš na půdu, dostaneš slaměnou matraci, doneseme ti tam jídlo a zůstaneš tam tak dlouho, jak dlouho jsi byl putující lží. Tři dny a tři noci.“

Filip neřekl ani slovo. Vystoupil s tatínkem po schodech na půdu, dostal vše slíbené a políbení. Byl zanechán ve svých myšlenkách. Brzy byl čas večeře. Rodiče si sedli ke stolu, ale nemohli jíst. Stále museli myslet na jejich chlapce. Čím více kousali, tím více bylo jídlo sušší.

Na pití nebylo vůbec pomyslení. Nechali večeři a šli do obývacího pokoje. Tatínek si vzal ke čtení večerní noviny a maminka si sedla k šití. Jeho oči už nebyly nejlepší, ke čtení potřeboval brýle, ale tentokrát neviděl vůbec nic. Zřejmě byly brýle špinavé. Přirozeně, nedostatek spočíval na brýlích. Sundal si je a očistil. Nyní poznal, že noviny měl otočeny obráceně. Maminka se pokoušela šít. Nič se jí ale utrhla a nemohla ji znovu navléci do jehly. Na obou bylo vidět, že je něco trápí. Prozradily je tyto maličkosti.

Hodiny brzy odbily devět, pak deset hodin. Obvyklý čas ke spaní, ale nikdo se nezvedal. „Nejdeš spát?“ zeptala se maminka.

„Myslím, že zůstanu ještě nějakou dobu vzhůru. Jdi spát aspoň ty.“

„Ne, já také ještě chvíli počkám,“ řekla maminka.

Hodiny odbily jedenáct. Krátce před dvanáctou vstali, zamkli domovní dveře a šli si lehnout. Oba předstírali spánek, ale oba věděli, že nespí. Konečně se maminka zeptala: „Proč nespíš?“

Tatínek tiše odpověděl: „Odkud víš, že nespím? Proč nespíš ty?“

„Jednoduše nemohu. Musím stále myslet na našeho chlapce, který je na půdě“.

„Přesně to mě také zneklidňuje“.

Hodiny odbily dvanáct, pak jednu, dvě. Nemohli usnout. Nakonec tatí-

nek řekl: „Maminko, už to déle neunesu, jdu na půdu za chlapcem“.

Vzal svůj polštář z ložnice a po schodech stoupal na půdu. Tiše otevřel dveře, aby chlapce neprobudil, kdyby již spal. Šel po špičkách k oknu. Uviděl Filipa. Nespál. Měl vlhké oči a rudé líce. Tatínek si lehl k Filipovi na matraci vycpanou slámou a objal ho. Byli vždy nejlepšími přáteli, otec a syn, a nyní oba plakali.

Příští večer, když byl čas ke spánku, řekl tatínek: „Dobrou noc, maminko, jdu k Filipovi na půdu“. Tak spal tatínek druhou i třetí noc s Filipem, který si odpykával trest.

Čtenář se jistě nebude divit, že tento chlapec je dnes misionářem v Číně.

Myslím si, že tento otec podchytil Boží lásku i Boží podstatu tak dobře, jako nikdo, koho znám. Bůh nemůže odstranit hřích. Nemůže také odstranit utrpení. Utrpení ukazuje na hřích a říká nám, že zde není něco v pořádku. Proto Bůh poslal svého Syna k nám. Ten se položil na tři noci a tři dny do hrobu na stranu lidí. To je Bůh, náš Bůh. A více než to. Vstupuje do tvého i mého života, pomáhá nám nenávidět zlo a daruje nám touhu osvobodit se od zlého. Mít s ním úzké přátelství, žít v atmosféře jeho přítomnosti a strávit s ním každý den. To je zdravý a pravý život.

HLAVNĚ BÝT UPŘÍMNÝ

Kničemu nevede umlčovat svědomí rčením: „Hlavně být upřímný, to stačí“.

Mlýn jel na plný výkon, když přijeli bratři Hans a David Jakobsoni s plnými pytli obilí. Žili na malé farmě, vzdálené pět mil od hlavní silnice, a nebyli právě šťastni, že musí několik hodin čekat, než bude jejich obilí pomleto. Mohli si proto trochu užít života v „Rohu“ vesnice. Tak nazývali část, kde byl hostinec, obchod a mlýn.

Hans a David měli hodně času. Chodili sem a tam, naslouchali tomu či onomu.

Kolem poledne přišla bouřka, a tak se vrátili zpět do mlýna, aby něco pojedli a zjistili, kdy přijdou na řadu.

Potkali tam syna mlynáře a syna majitele jednoho pozemku, jak byli zabráni do rozhovoru, který vzbudil pozornost u obou chlapců. Mlynářův syn shledával důležitým, správně rozumět bibli. Ten druhý říkal: „Ono je jedno, v co se věří, hlavně když jsme upřímní“.

Hans byl duševně nevyvinutý a naivní chlapec. Velice se mu líbila nafoukaná slova syna majitele pozemku. Přál by si mluvit taky tak inteligentně, aby převládl nad svým dědou.

„Ono je jedno, v co se věří, hlavně když jsme upřímní“, opako-
val si Hans a připravoval se na duchovní rozhovory s příbuznými.
„Nyní vám ukážu“, řekl si a zakýval hlavou.

Pozdě odpoledne bylo obilí pomleto. Vyzvedli koně ze stáje, na-
ložili mouku.

„Přál bych si, abyste to neměli tak daleko, chlapci“, řekl mlynář
a podíval se k západu na ztemnělou oblohu. „Tam nahoře je hodně
vody pro můj mlýn“. Chlapci proto spěchali a rychle zmizeli za za-
táčkou v lese. Obloha se rychle zatáhla temnými mraky. Rychleji než
kůň dokázal běžet. Když dojeli na křižovatku, byla již tma. Zde se
museli rozhodnout pro jednu cestu. Jedna byla tzv. hlavní a na ní byl
vybudován dobrý most přes Zlý potok, který byl obzvláště nebez-
pečný při jarních deštích. Tato cesta byla jistější, ale také o něco
delší než druhá, která vedla borovicovým lesem a farmáři ji čas-
to používali jako zkratku. Zlý potok se musel za tmy překonat bro-
dem.

„Tatínek říkal, že máme jet hlavní cestou, pokud pojedeme za
tmy domů“, řekl David. Hans na křižovatce na chvíli zastavil a se-
bevědomě řekl: „Vpořádku.“ Ve skutečnosti byl zcela nejistý. Na
obou stranách byl les, žádná směrovka a k tomu noční tma. To vše
ho pomýlilo, ale nechtěl vypadat před svým mladším bratrem Da-
videm nejistě. Chtěl se ukázat jako velice moudrý. Rychle se rozhodl
pro jednu z cest.

„Jedeme tímto směrem“, zvolal a popohnal koně.

„Jsi si jistý?“ zeptal se David.

„Samozřejmě, že jsem si jistý.“

„Já nevím“, řekl David. „Nechej mě seskočit. Tam vidím světlo,
snad je tam dům.“

„Kvůli toho nemůžeme nyní zastavit“, řekl Hans, „opravdově vě-
řím, že je to hlavní cesta, Davide. Můžeš mi důvěřovat!“

„Jen proto, že tomu opravdově věříš, to tak nemusí být,“ pro-
testoval David.

„Jsem o tom skálopevně přesvědčen, Davide. A nyní buď zticha“, křičel rozzlobeně Hans.

„Myslím si, že bychom se měli pro jistotu někoho zeptat“, trval na svém David.

Hans ale poháněl koně dál a ubohý David mluvil do větru. Vítr blížící se bouře svištěl lesem. Hans hnál koně tak rychle, jak jen to dovoloval těžký náklad.

Domýšlivý chlapec byl velmi spokojený se svým uspěchaným rozhodnutím. Čím dále jeli, tím byl více přesvědčený, že zvolil správnou cestu. Bouře brzy přehlušila zvuk blížícího se potoku.

„Brzy budeme na mostě a pak na druhé straně,“ volal Hans, „chceš k tomu něco doat, chlapče?“

„Už abych byl na druhé straně,“ mrmlal David. A dříve, než mohl Hans odpovědět, spadli oba i s koněm do bouřícího potoka. Byla hustá tma, bouře hučela a oni byli na míle vzdáleni od lidské pomoci.

První moment jejich strašné nejistoty nejde slovy popsat. Hans zůstal viset na kusu plovoucího dřeva, ledová voda ho bila do obličeje, opatě ještě pevně držel v rukou.

„Davide! Davide!“ křičel, jak jen mohl.

„Bůh mě zachránil!“ volal David. „Jsem tady.“

A mouka? V proudu potoka se z ní stala kaše.

„Ono je jedno, v co věříme. Hlavní je, že věříme opravdově“, volal ubohý Hans, zcela promočený a pokorný.

To je velká lež, kterou satan rozšířil. To právě není jedno. Rozhodující je správně jednat. Co mi pomůže, že jsem upřímně věřil? Potom musím nést špatné následky.

„Věřil jsem opravdově tomu, že jsem na správné cestě, ale byl jsem celou dobu na cestě záhuby.“ Zkušenost této noci pro vždy vyléčila ubohého Hanse z rozšířeného omylu, který již uvedl mnoho ubohých duší do bezbožnosti.

SE VŠÍM VE ZPOŽDĚNÍ

„Rufusi, odeslal jsi dopis, který jsem ti včera večer dala?“ zeptala se maminka.

„Ach, mami, zapomněl jsem! Chtěl jsem to vlastně udělat, ale musel jsem ještě koupit tkaničky do bot a dopis jsem jednoduše zapomněl.“

„Neprosila jsem tě o tkaničky už předevcířem?“

„Ano, ale zavolal mě tatínek a ptal se, jestli jsem upravil půdu pro macešky, které jsme předevcířem zasadili.“

„A udělal jsi to?“

„Ne, maminko, právě jsem psal dopis babičce. Ten musel být hotový!“

„Myslela jsem si, že jsi ho psal již v úterý.“

„To jsem také chtěl. Ale musel jsem dělat nějaké cvičení, které jsem nestihl udělat v pondělí. Proto jsem neměl čas napsat dopis.“

„Rufusi, připevnil jsi včera utržené líšty u králičí boudy?“ volal bratr.

„Au!“ Rufus vyskočil, úplně zhrzený. „Chtěl jsem to právě udělat, ale ještě jsem nezalil květiny, nejdříve udělám to a pak to...“

„Všichni králíci jsou venku!“

Rufus se dal do chytání domácích zvířátek. Když je hledal, šlápl na dvě tenisové rakety, které chtěl včera schovat. Nyní byly rozbité. Ach, ještě tohle! Nechat je znovu napnout bude určitě velmi drahé. Proč jsem je včera neschoval? Už vím. Ocelová vrata ještě nebyla zavřena, když na mě tatínek volal, a tak jsem je rychle zavřel, aby mě nemusel dvakrát prosit.“

Později odpoledne donesl Rufus se sklopenýma očima mamince dopis, který už měl být dávno odeslaný. Když chytal králíky, vypadl mu z kapsy a bratr ho našel v mokrém jeteli. Nyní byl na dopis ubohý pohled.

OBSAH

Tygr a Tom	5
Žhavé uhlí	15
Doporučení pro Louise	22
Bertova slavnost dožíněk	32
Chlapec a jeho volný čas	40
Will Winslow	43
Jedenkrát neznamená nic	47
Správné rozhodnutí	51
Co přinese učení	54
Jamie a jeho učitelka	59
Kde je vůle...	62
Následky neposlušnosti	64
Zůstaň na lodi	68
Věrný pastevec	75
Chtěl již být mužem	77
Bezpečná cesta	81
Rogeroва lekce	89
Bertův vychovatel	94
Dva zaměstnanci	101
Ještě deset minut	104
Cena	106
Kde je zlato	114
Facka na vzpomínku	116
Klíč k úspěchu	121
Obrovská zábava	124
Čekání na obilí	128
Nečestné jednání	132
Jaký je skutečně Bůh	143
Hlavně být upřímný	147
Se vším ve zpoždění	151

**Soubor pravdivých příběhů vydavatelů Ellen, Jamese
a Edsona Whiteových našel přístup téměř do všech
amerických sirotčinců.**

Obrázky pocházejí z ilustrované edice roku 1910.

CO ŘEKLI EXPERTI O TÉTO KNIZE:

*„Tento výběr velice pěkných, charakter budujících povídek,
je jedním z nejlepších, které znám. Od dob svého dětství jsem
ho přečetl mnohokrát.“*

Dr. Raymond S. Moore; odborník pro rodinu a školu.

CO ŘEKLI RODIČOVÉ O TÉTO KNIZE:

*Pro našeho syna jsem vydala za knihy a pedagogické materiály,
které budují správný charakter, doslova tisíce dolarů.
Žádná kniha neměla takový účinek jako vaše povídky z doby,
kdy žily naše babičky.*

Tracy Mandeville; vyučuje již řadu let své děti doma.